

TIGHT BINDING BOOK

**TEXT PROBLEM
WITHIN THE
BOOK ONLY**

UNIVERSAL
LIBRARY

OU₁ **198113**

UNIVERSAL
LIBRARY

ಭೆಗವಾನ್‌ದಾಸ ದ್ವಿತೀಯಾ ಪುಂಡ

ವಿಚಿತ್ರ ಚಟ!

(ಪತ್ನಿದಾರಿ ಕಥೆ)

ಲೇಖಕ, ಮುದ್ರಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕ:

ಬಿ. ಕೆ. ಕಾಳೆ.

ಶ್ರೀ ಶೇಷಾಚಲ ಪ್ರೆಸ್, ಮದಿಹಾಳ-ಧಾರವಾಡ.

(ಪ್ರಥಮೇ ಮುದ್ರಣ)

೧೯೪೯

ರೂ. ೧-೪-೦

ಉಪೋದ್ಯಾತ.

ಈ ಮೊದಲು ಸದ್ವೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ಬರೆದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಲ್ಲಟ್ಯ 'ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಛೇಯ ಲೋಕಪ್ರಿಯ ವಾದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು, ಇಂಥವೇ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕನ್ನಡ ಬಂಧುಗಳ ಮುಂದಿರಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕೆಲವು ಜನ ಮಿತ್ರರು ನನಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ನನ್ನಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಎರಡನೇ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಾದಂಬರಿಯು 'ಸದ್ವೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ'ಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಪ್ರೇಮಲ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಾಚಕರ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಬಂಧುಗಳು ನನ್ನ ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಉದಾರಾಕ್ರಿಯವಿತ್ತಂತೆ ಇದಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟು, ಭಾಷಾ ಸೇನೆಯ ವಿನಯದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಆತುರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ 'ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ ದ್ವಿತೀಯ ಖಂಡ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನೂ, ಕೆಲಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮಹತ್ಕೃತ್ಯಗಳಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ವಿಚಿತ್ರ ಚಟಗಳೇ ಕಾರಣಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ 'ವಿಚಿತ್ರ ಚಟ!' ಎಂಬ ಎರಡನೇ ಹೆಸರನ್ನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಆನಂದವನ

ಶಾ||ಗ-೨-೧೯೨೪

— ಲೇಖಕ

ವಿಚಿತ್ರ ಚಟ!

[೦]

ವೈಸೂರ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ನಮ್ಮ ಡಿಟಿಕ್ಟಿವ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಈಚೆಗೆ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾಗಿ, ಸ್ವರೂಪ್ಯಸೇವೆಗೆ ಬದ್ಧ ಕಂಠನಾದನೆಂದು ಭಗವಾನ್ ದಾಸ † ಕಾದಂಬರಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವದನೆಯೇ? ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ನೊನ್ನೆ ಗಯಾದಲ್ಲಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮಹಾ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು, ಆ ಕಂಗ್ರೆಸ್ಸು-ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಹಾಗು ಶ.ಭೃ. ಖಾದಿಯು ಪ್ರೋಫಾಕಿನಲ್ಲಿ ವೆ ರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತವು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಪ್ರವೇಶ ಪಕ್ಷದ್ದಾಗಿದ್ದರೂ, ಕನಾ ಟಿಕ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ಯಾವ ವಾಚಾಳಸಂತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೂ ಆ ಮತಕ್ಕೆ ಸೈ ಎತ್ತದ್ದರಿಂದ, ಅವನೂ 'ಹತ್ತರಗೂಡ ಹನ್ನೊಂದು ಪರಶೇ ಕೂಡ ಗೋವಿಂದ' ಎಂಬಂತೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಪ್ರವೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಸಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತವನ್ನಿತ್ತನು ಇರಲಿ.

ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ತನ್ನ ಡಿಟಿಕ್ಟಿವ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಬಹುದಿನಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಅವನ ತನುಮನಗಳ ಮೇಲೆ ಆ ಪತ್ತೆ ದಾರಿಕೆಯ-ವಿಚಕ್ಷಣತೆಯ ಪುಣ್ಯ ಮವು ವಿಶೇಷ ಆಗಿ, ಅವನಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ-ಚಟವೇ ಆಗಿ ಕಳಿತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಯಾವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೇ ಹೋಗಲಿ, ಎಂಥ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಇರಲಿ, ತಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗು ಕೇಳಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ, ಅದರ ಅತ್ಯರ್ಥವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

‡ ಭಗವಾನ್ ದಾಸ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಓದು ರಹಸ್ಯಮಯ ಮೂವನ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪತ್ತೆದಾರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಇಂಥ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಇವೇ ಮೇಲ್ಪರದ್ದೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಕ್ಷಣ ವಾಚಕರಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ ೨.೮.೦ ರೂ. ಟಿ. ಉ. ಬೇರೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟೋ ಪತ್ತೆದಾರಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳೂ, ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯಪಟ್ಟಿಗೆ ೨ ಆಣೆ

ವಿಳಾಸ: ಬಿ. ಪಿ. ಕಾಳೆ, ಮದಿರಾಳ, ಧಾರವಾಡ

ಹೀಗಿರಲು, ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಮೊನ್ನೆ ಗಯೆಯಿಂದ ತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಯಾಗ ಸ್ವೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾದನು. ಕ್ಷಣಹೊತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅವನನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿ:—
 “ರಾಯರೇ, ತಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ಸ ರಲ್ಲವೆ? ಪೇಶಾವರದ ಕಡೆಯ ಗಡಿಸಾಡಿನ ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರರು ವಿರಲ್ಲವೆ? ಅಲ್ಲೆಯ ಹವೆಯು ತಡೆಯದ ಮೂಲಕವೇ ತಾವು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ರಜೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ನಡವಿಯಿರೋನು?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲು, ಆ ಸಾಹೇಬೇ ವೋಷಾಕನೆ ಗೃಹಸ್ಥನು ನಿಜವಾಗಿ ಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಥನೂ ಪೇಶಾವರದ ಕಡೆಯ ದಂಡಿನ ಡಾಕ್ಟರನೂ ಇದ್ದ ನಲ್ಲದೆ, ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಊಹಿಸಿದ ಮೇರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಹವೆಯು ತಡೆಯದ ಮೂಲಕ ೬ ತಿಂಗಳ ರಜೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅವನು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟಿದ್ದನು. ಆಗ ಡಾಕ್ಟರನು ಭಗವಾನ್ ದಾಸನನ್ನು ಕಾರಿತು:—“ನನ್ನ ವಿಷಯದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು? ನೀವು ನನ್ನ ಅಸ್ತಕೋಟಿಯೋ ಧನವರಾರಾದರೂ ಎಲ್ಲವಷ್ಟೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

“ನನ್ನ-ನಿಮ್ಮ ನಡುವೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ ಡಾಕ್ಟರರೇ, ತಾವು ಈಗಲೆ ತಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಕೆಲವು ದಿವಸ ಈ ಗಂಗಾತಟಾಕದ ಪ್ರಾಂತ ದಲ್ಲಿದ್ದು, ದೇಹದ ಅರೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ತುಸು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು, ಊರ ಕಡೆ ಹೊರಡಬಹುದಾಗಿದೆ ನಾನೂ ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ದಿನ ಇರಬೇಕೆಂದಿರು ತ್ತೇನೆ ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶಬಾಂಧವರಾದ ನಾವಿವರೂ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದು ಕೆಲ ಕಾಲವನ್ನು ನೋಜಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆಯೋಣ ಯಾಕೆ? ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮದೇ ನಾ ದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿದೆಯೆ?” ಎಂದು ಭಗವಾನ್ ದಾಸನನ್ನು, ಡಾಕ್ಟರ:—
 “ಭೇ! ಅದಕ್ಕೇನೂ ಆತಂಕವಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ನನ್ನ ವಿಷಯದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಗಳನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದಿರಬದನ್ನೂ, ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರ ವಿರಬದನ್ನೂ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳಲು,

“ಮೊದಲು ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾದ ಮನೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡೋಣ. ತದನಂತರ ಪರಸ್ಪರ ವಿಷಯಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತಾಡೋಣ” ಎಂದಂದು, ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಒಂದು ಬಾಡಿಗೆಯ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆ ಡಾಕ್ಟರರೊಡನೆ ಅಲಹಾಬಾದ ಊರೊಳಗೆ ಹೋಗಿ

ಹಂದು ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಅದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಇಸಿ-ನಲ್ಲದೆ, ಒಬ್ಬ ಅಡಿಗೆಯವನನ್ನೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದನು.

ಬಳಿಕ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಡಾಕ್ಟರನನ್ನು ಕೂತು:—‘ಡಾಕ್ಟರವೇ, ನಾನೂ ನೀವೂ ಇಲ್ಲ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಇರಬೇಕಾಗಿರುವದಷ್ಟೆ? ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವಿಚಿತ್ರ ಚಟಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವುದು ವಿಹಿತ ಅವೇನ-ದರೆ, ನಾನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬೀಡಿಗಳನ್ನು ಸೇಡು: ತ್ತೆನೆ. ನಿಮಗೆ ದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯೇ?’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಛೆ ಛೆ! ಇಲ್ಲ; ನಾನೂ ಸೇಡುತ್ತಿರುವೆನು.’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ನನಗೆ ನಡ-ನಡುವೆ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ರೋಗ: ವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆ ರೋಗಬಾಧೆಯಿಂದ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಜನರು ಮಾತಾಡಿದರೂ ಮಾತಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ-ಮುಂದೆ ನಾಲೈದು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಹುಷಾರಾಗುವೆನು. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೇನೂ ದರೂ ತೊಂದರೆಯೇ?’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಇಲ್ಲ; ನಾಲೈದು, ಎಂಟು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನೀವು ಮುಗ್ಧ ಭಾವವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೂ ಆದರಿಂದ ನನಗೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ?’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿಯೆನ್ನದೆ, ನನ್ನ ಭಿಟ್ಟಿಗೆ ನಾನಾ ಜಾತಿಯ, ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಜನರು ಬರುವರು. ಆದರಿಂದ ನಿಮಗೇನೂ ದರೂ ಅಪತ್ತಿಯೇ?’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರೆ ನನಗದಂದೇನು?’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಲಹರಿಯು ಬಂದಾಗೆಲ್ಲ ನಾನು ನನ್ನ ಸತಾರ ವನ್ನು ಬಾರಿಸುವೆನು; ಹಾಡುವೆನು. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಲಹರಿಗೇನಾದರೂ ಅತಂಕವೇ?’

ಡಾಕ್ಟರ: ಖರ್ಚು-ಕಂದಾಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮಂಥ ಹಾಡು-ಬಾರಿಸುವವರು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಒಂಟಿಬಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಮತ್ತೂ ಅನುಕೂಲವಲ್ಲವೆ?’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಇರಲಿ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ನನ್ನ ವಿಚಿತ್ರಚಟಗಳ ವಿವರಣ ವಾಯಿತು. ನಾನೀವರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಇರಬೇಕಾದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀವು ನನಗೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸುವುದು ಯೋಜ್ಯವಲ್ಲವೆ?’

ಆಗ ಆ ಡಾಕ್ಟರಸಾಹೇಬರು ತಮ್ಮ ಅಶಕ್ತ ದೇಹಯಷ್ಟಿಯನ್ನು ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ— 'ನನ್ನ ಶರೀರ ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಯೇ ನಾನಿಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಂಥ ಸ್ವದೇಶಬಾಂಧವರು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ನನಗೆ ದೇರಿತಿಯು, ನಿಮ್ಮ ಒಗ್ಗಿ ನಾನು ವಿಶೇಷ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುವೆನೆಂಬದನ್ನಿಷ್ಟೇ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿಡುವ ಸಂಗತಿಯೆಂದಾದೆನು.

ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಅವರೀವರು ಕಠಾರಬದ್ಧರಾಗಿ ಸ್ವಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಹತ್ತಿದರು. ವರುಷನ ಭವಾನ್‌ದಾಸನು ತನ್ನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಡಾಕ್ಟರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಗೌರವಿಸಿದುದು ಈ ಪ್ರಕಾರವೆಂದು ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು:—

'ನೀವು ನವಶಿಖಾಂತವಾಗಿ ಸಾಹೇಬೀ ಪೋಷಾಕನ್ನು ಧರಿಸಿದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮುಖಭಾವದಿಂದ ನೀವು ಹಿಂದಿನವಾಸಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದೀರಿಂಬದೂ, ಸಪ್ತ ಮೋರೆಯಿಂದ ಬಂಗಾಲಿಗಳಾಗಲಿ, ಕಠೋರ ಮುಖಲಕ್ಷಣವಿರದ್ದರಿಂದ ಪಂಜಾಬಿಗಳಾಗಲಿ—ಜಘೂತರಾಗಲಿ, ಕಲುಷಿತ ಮುಖಭಾವ ತೋರದ್ದರಿಂದ ಮದ್ರಾಸದವರಾಗಲಿ, ಕುಶಾಗ್ರಬುದ್ಧಿಯ ಭಾವವಿರದ್ದರಿಂದ ನ ಹುರಾಪ್ಪದವರಾಗಲಿ ತೋರದೆ, ನಿಮ್ಮ ಧೀರ-ಗಂಭೀರವಾದ ಮುಖಭಾವದಿಂದ ಲೂ, ಸತೇಜ ಕೃಷ್ಣನರ್ಣದಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶನವರೆಂದೇ ಉಹಿಸಿದೆನು. ನಿಮ್ಮ ಪೋಷಾಕೇ ನೀವು ಪೇಶಾವರನ ಕಡೆಯ ದಂಡಿ ನಲ್ಲಿದ್ದವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು; ಆದರೆ ದಂಡಾಳಗಳ ಇಲ್ಲನೆ ದ ಡಿನವಲ ದಾರರ ಯಾವ ಚಿಹ್ನವೂ ನಿಮ್ಮ ಪೋಷಾಕಿನ ಮೇಲಿರದ್ದರಿಂದ, ನೀವು ದಂಡಿನೊಳಗಿನ ಡಾಕ್ಟರರೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆನು. ನಿಮ್ಮ ಮುಖವು ಶುಷ್ಕವೂ ದೇಹಯಷ್ಟಿಯು ಕ್ಷೀಣವೂ ಆದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು, ನಿಮಗೆ ಕಿಲ್ಲಿಯ ಹವೆಯು ತಡೆಯದ್ದರಿಂದ ನೀವು ರಜೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋರಬಿರುವಿರೆಂದು ತಿಳಿದೆನು; ಆದರೆ ಪೇಶಾವರರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದಾದ ದಿಲ್ಲಿ-ಆಗ್ರಾಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಹೋಗುವ ಸವೂಪದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತ್ತಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದುದರಿಂದ, ನೀವು ಗಂಗಾತಟಾಕದ ಅತ್ಯತ್ತಮ ಹವೆಯ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲ ದಿನ ಇದ್ದು ತುಸ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು, ನಂತರ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿರಿಂಬದನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡೆನು ಯಾಕೆ? ಡಾಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರೇ, ನನ್ನ ತರ್ಕಗಳು ಯಥಾಸ್ಥಿತವಾಗಿವೆಯೋ-ಇಲ್ಲವೋ?

ಡಾಕ್ಟರನು ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನ ಯಥಾಸ್ಥಿತವಾದ ಊಹೆಗಳಿಗೆ ತಲೆ
ರೂಗಿ, ಅವನೊಡನೆ ಸುಖವಾಗಿ ಕಾಲಕಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ತಾನು ಹೇಗೆ
ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಹೊಸಬನೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನಾದರೂ ಈ
ಊರಿಗೆ ಹೊಸಬನ ದ್ದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನಂತೆ ಇವನಿಗೂ ಯಾವ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರೂ
ಪರಿಚಯಸ್ಥರೂ ಇರಲಾರರೆಂದು ಡಾಕ್ಟರನು ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನು.
ಆದರೆ ಅವರು ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ ಹತ್ತಿದ ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ
ಪೋಲೀಸಖಾತೆಯ ಅಮಲ್ದಾರನು ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನ ಭಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದನು.
ಮುಂದೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗುವ್ತಪೋಲೀಸ ಕರ್ಮಚಾರಿಯು
ಬಂದು ಹೋದನು; ಹಾಗೂ ತದನಂತರ ದಿನಾಲು ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು
ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನ ಭಿಟ್ಟಿಗೆ ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ತಾವು ಈ
ವನನಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು 'ನನ್ನ ಭಿಟ್ಟಿಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾ
ರದ ಜನರು ಬರುವರು; ನಿನಗೇ ತೊಂದರೆಯೋ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದ ಸಂಗ
ತಿಯು ಡಾಕ್ಟರನ ಸ್ಮರಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ತನ್ನ ಭಿಟ್ಟಿಗೆ
ಬಂದ ಕೆಲವು ಜನರೊಡನೆ ಒಳ್ಳೇ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ರಹಸ್ಯಮಾಡಿದರೆ, ಬೇರೆ
ಕೆಲವು ಜನರೊಡನೆ ಪಿಟ್ ಎಂದು ಉಸುರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಸಹ! ಇದನ್ನು ನೋಡಿ
ಡಾಕ್ಟರನಿಗೆ ಪರಮ ವಿಸ್ಮಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅವನು ಭಗವಾನ್
ದಾಸನನ್ನು ಕುತುಬಿಟ್ಟು ಎನೊಂದೂ ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದೆ ದಿನ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಪಪತ್ರಿಕೆ
ಯು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು.
ಆಗ ಡಾಕ್ಟರನು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕನ್ನು ವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಅದರೊಳಗಿನ
ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧದ ಔಪಚಾರಿಕವಾದ ಕೆಳಗೆ ಕೆಂಪು 'ಸೆನ್ಸಿಟಿವ್‌ನಿಂದ ಗೆರೆ
ಹೊಡೆದು ಗುರ್ತು ಮಾಡಿದುದು ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಡಾಕ್ಟರನು
ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಲೇಖಕಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಮೊದಲು ಆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನೇ
ಓದಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆ ಪ್ರಬಂಧದ ಹೆಸರು 'ಜೀವನ-ಪರ್ಯವೇಕ್ಷಣ'
ಎಂದಿತ್ತು. ಆ ಹೊಸ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಲೇಖಕನನ್ನು ಕಡಿ
ತನಕ ಓದಿದರೂ ಡಾಕ್ಟರನಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಕೊಂಚವೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ.
ಯಾವನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಗತಿ
ಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮರೀತಿಯಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು
ಲಾಭವಾಗುವದೆಂಬದೇ ಆ ಇಡಿ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪ
ಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಲೇಖಕನು ಬರೆದುದೇನೆಂದರೆ:—

‘ಯಾನನೊಬ್ಬನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ಎಂದನೆಯವನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಮುಖಮಂಡಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಹಾವಭಾವಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಅವನ ಅಂತರಂಗದ ಗಟ್ಟಿನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅಂಥವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಗುಪ್ತವಿರಿಸುವದೂ, ಅವನನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುವದೂ ಕೇವಲ ಅಸಂಭವವಾಗುತ್ತದೆ.’ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಡಾಕ್ಟರನು ಆ ಪತ್ರವನ್ನೋದುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಭರದಿಂದ ಬಿಡುಬಿಡು:—‘ಹೀಗೆ ಬರೆಯುವದು ಒಂದು ಸುಲಭ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಇದರಂತೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವದು ಮಾತ್ರ ಅಶಕ್ಯವೇ ಸರಿ. ಈ ಲೇಖಕನು ಬರೆದ ಸಂಗತಿಯು ಸತ್ಯವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯದೋಷಾದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಸೋದಲವೇಕೆ ಎಳುತ್ತಿತ್ತು?’ ಎಂದು ನುಡಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಬರಲು, ಅವನಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರನ ಕನುಡಿಯು ಕೇಳಿಸಿತು ಆಗ ಅವನು ಡಾಕ್ಟರನನ್ನು ಕುರಿತು:—‘ಡಾಕ್ಟರರೇ, ಈಗ ನೀವು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಒಪ್ಪನುಡಿಯಿರಿ ಕೇಳೋಣ’ ಎನ್ನುವು,

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಈ ಲೇಖಕನನ್ನು ನೀವು ಓದಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಯಾಕಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಂಪು ಗೆರೆಯ ಗುರ್ತನ್ನು ನೀವೇ ಹಾಕಿರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮನೆಯ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಲೇಖ ಬರೆಯುವದು ಸಹಜವಾದ ಕೆಲಸವು; ಆದರೆ ಇದರಂತೆ ಕೃತಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವದು ಮಾತ್ರ ಅಶಕ್ಯವೇ ಸರಿ. ಈ ಸಂಗತಿಯು ನನಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿ ತೋರುವದೇ ಇಲ್ಲ; ಯಾಕಂದರೆ ನಾನು ಈ ಲೇಖಕನನ್ನು ಅತಿ ದಟ್ಟಣೆಯಾದ ಮೂರನೇ ತರಗತಿಯ ಒಂದು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಿಸಿ, ಈ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಎಂತೆಂಥ ಸ್ವಭಾವದವರು? ಏನೇನು ಶುದ್ಧೋಗ ಮಾಡುವರು? ಹೇಳು ನೋಡುವಾ, ಎಂದು ಕೇಳುವೆನು. ಇವನು ಅವರೊಬ್ಬರ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೇಳಿ ರಿ, ನಾನು ಇವನಿಗೆ ಗುರಿಯ ಥೂ. ಒಂದುಮಾನವೆಂದು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿರುವೆ’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಒಂದಿಷ್ಟು ನಕ್ಕು:—‘ಹಾಗಾದರೆ ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪೂವಾಯಿಗಳು ಕೈಬಿಡುವದೇ ಖಂಡಿತ; ಯಾಕಂದರೆ ಈ ಲೇಖಕನನ್ನು ನಾನೇ ಬರೆದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬ್ಯಾರಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತೇನೆ.’ ಎಂದನು.

ಡಾಕ್ಟರನು ಮುಂದುಗಾಣದಾದನು. ಕೆಲ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅಶ್ವತ್ಥಾ ನ್ನಿತನಾಗಿ:—‘ಈ ಲೇಖಕನನ್ನು ಬರೆದವರು ನೀವೇಯೋ?’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಹೌದು, ನಾನೇ ಬರೆದವನು. ಬಾಲ್ಯಕಾಲ ದಿಂದ ಕೆಲವಂ ನೋಡಿ, ಕೆಲವಂ ಕೇಳಿ, ಕೆಲವಂ ಸ್ವಾನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿದು, ನಾನು ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತಿರುವೆನು. ಈ ವಿಚಕ್ಷಣತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಹರಿಯಿರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಕೇವಲ ಅಸಂಭವ ವೆನ್ನುವಿರೋ ಅದು ಸಂಭವವಾದದ್ದೆಂದು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆನು. ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಸರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗ ವದು ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹು ಕಾಗದ-ಮು-ಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಕೊಡುವೆನೆಂತಲ್ಲ; ಈ ವಿಚಕ್ಷಣತೆಯ ಬಲದಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಉಪಜೀವಿಕೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ.’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಅದು ಹೇಗೆ?’

ಭಗ:—‘ನನ್ನ ಸ್ವಂತದ ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯವಿರುವದು. ತಾವು ಡಾಕ್ಟರರು. ಕನ್ನಡ್ಲಿಂಗ (ತಜ್ಞ) ಡಾಕ್ಟರನೆಂದರೇನೆಂಬದನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಕರಣವಿಲ್ಲ. ತಜ್ಞ ಡಾಕ್ಟರನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಹೊಸ ಡಾಕ್ಟರರು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರೋ, ಹಾಗೆ ನಾನು ಕನ್ನಡ್ಲಿಂಗ (ತಜ್ಞ) ಡಿಟೆಕ್ಟಿವ್ ನಾದುದರಿಂದ, ಸರಕಾರಿ ಅಥವಾ ಬಿನ್ನ ಸರಕಾರಿ ಡಿಟೆಕ್ಟಿವ್‌ರು ತಮಗೆ ಬಗೆಹರೆಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಒಬ್ಬನು ಒಂದು ಗುಪ್ತ ಕಥನವನ್ನು ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೇಳಬರುವನು; ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಒಂದು ರಹಸ್ಯಮಯ ಖೂನಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೇಳಬರುವನು; ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಬರುವನು. ನಾನು ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಿಕೊಡ ವದರಿಂದ, ಅವರ ಕೆಲಸಗಳ ಸೈಗೂಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಬಡತಿಗಳು ಸೊರೆಯುವವು; ಅವರಿಂದ ನನಗೆ ಯಥೇಷ್ಟ ಫೀ ಹಾಗೂ ಕಾಣಿಕೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವವು.’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ನೀವನ್ನು ವ ಮಾತಿನ ಭಾವವು ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಲೊಲ್ಲದು. ಅವರು ಯಾವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ನೋಡಿ, ಲೋಭಿಸಿದರೂ ಪತ್ತೆಯಾಗದ ಗುಹ್ಯಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮಗೆ ಕೇಳಿರೆ, ನೀವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ನೀವು ಯಕ್ಷಿಣ-ಗಿಕ್ಷಿಣಿಯರನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವದಿಲ್ಲವೆ?’

ಭಗ:—‘ಡಾಕ್ಟರರೇ, ಯಕ್ಷಿಣ-ವಶೀಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನಾನು ಬಹು ಪರಿಶ್ರಮಬಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ನನ್ನ ವ್ಯವಸಾಯವು; ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವೆನೆಂತಲ್ಲ ಈಚೆಗೆ ನಾನು ಸುಕಾಂ ನೌಕರಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಡಿಟಿಕ್ಟಿವ್ವ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಎಂದೇ ಕರೆಯುವರು. ಈ ಭರತವರ್ಷಮೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳೊಳಗಿನ ಡಿಟಿಕ್ಟಿವ್ವ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋಲಿಸ ಅವಲದಾರರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಗೊತ್ತಿದ್ದು, ಅವರು ಪ್ರಸಂಗೋಪಾತ್ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದೇ ಬರುವರು.'

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನ ಕಡೆಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಡಾಕ್ಟರನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ:—'ಈ ಗೃಹ್ಯನು ವಹಾ ಅಹಂಕಾರಿಯಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಲ್ಲನೇಕೆ? ನನಗೇನು ಮಾಡುವನ?' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಇಣಕಿ ಹಾಕಿದನು; ಹಾಗೂ ದುರಿಯು ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ, ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನನ್ನು ಕುರಿತು:—'ವಾಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು, ಯಾರದೋ ಮನೆಯನ್ನು ಹಡುಕುತ್ತಿರುವನಲ್ಲ?'

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಕಿಟಕಿಯೊಳಗಿಂದ ಆತ್ಮ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ:—'ಅಮನುಷ್ಯನೇ? ಅವನು ದಂಡಿಸೊಳಗಿನ ಪೆನ್‌ಶನ್‌ದಾರ ಸುಭೇದಾರನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ; ಈಗ ಪ್ರೋಲಿಸ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಜಮಾದಾರನಿರಬಹುದಾಗಿದೆ.'

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಡಾಕ್ಟರನು ಮನದಲ್ಲೆ:—'ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಜಂಭಕೂಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇವನು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಏನೇನೋ ಬಡಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನಲ್ಲ!' ಎಂದೆಂದನು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಾವಿಯೊಳಗಿನ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದು:—'ಡಿಟಿಕ್ಟಿವ್ವ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರಾಗಿದ್ದ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಾರಷ್ಟೆ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ಭಗ:—'ನಾನೇ ಅವನು; ಏನು ಕೆಲಸ?'

ಅಗ ಆ ಪ್ರೋಲಿಸ ವೇಷಧಾರಿಯು ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನಿಗೆ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿ:—'ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಟಿಕ್ಟಿವ್ವ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರಾಗಿರುವ ಸುಮೇರಮಲ್ಲರು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ತನುಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ,' ಎಂದೆಂದು, ತನ್ನ ಬಕ್ಕಣದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಮೋಹರ. ಒಂದ ಲಕ್ಷೋಟಿಯನ್ನು ಅವನ ಕೈಗಿತ್ತನು.

ಕೂಡಲೆ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದತೊಡಗಿದನು ಅಗ ಡಾಕ್ಟರನು ಆ ಪ್ರೋಲಿಸನನ್ನು ಕುರಿತು:—'ಈ ಮೊದಲು ನಿನಗೆ ಇವರ ಗೌ ಇತ್ತೋ? ಈಗ ನೀನಾವ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ? ಹಾಗೂ ಈ ಮೊದಲು ಯಾವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದೆ?' ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಲು, ಅವನು

(ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಊಹಿಸಿದ್ದ ಮೇರೆಗೆ) ಗುರ್ತೆಲ್ಲ; ಈಗ ನಾನು ಪೋಲೀಸ
ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಜವಾದಾರನಿರುವೆನು; ಈ ಮೊದಲು ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಭೇದಾರ
ನಿದ್ದೆನು, ಎಂದು ನಿವೇದಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಡಾಕ್ಟರನಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್
ದಾಸನ ವಿಚಕ್ಷಣತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತುಸು ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟಾಯಿತು

[೨]

ಉತ್ತರವಿಲ್ಲೆಂಬದಕ್ಕೆ ತಿಳಿದು ಜವಾದಾರನು ಭಗವಾನ್ ದಾಸನಿಗೆ
ಸಲಾಮು ಮಾಡಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ತದನಂತರ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು
ಡಾಕ್ಟರನನ್ನು ಕರೆತ :--'ಈ ಗೃಹಸ್ಥನು ನನ್ನ ಪೂರ್ವಪಂಚಿತನಿರಬಹು
ದೆಂದು ನೀವು ತರ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಇವನನ್ನು ನಾನು ಎಂದೂ
ನೋಡಿರ ವದಿಲ್ಲ ಸಹ' ಎಂದನು.

ಆಗ ಡಾಕ್ಟರರೆ. ವಿಸ್ಮಯ-ವಿಸ್ಫೂರಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆತನ ಕಡೆಗೆ
ನೋಡುತ್ತ:--'ಭಗವಾನ್ ದಾಸರೇ, ಹಾಗಾದರೆ ಅವನು ಮೊದಲು ದಂಡಿ
ನಲ್ಲಿದ್ದನೆಂಬದನ್ನೂ, ಈಚೆಗೆ ಪೋಲೀಸ ಜವಾದಾರನಿರುವನೆಂಬದನ್ನೂ
ನೀವು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದಿ ?'

'ಅದನ್ನು ಅತಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ
ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ತಾವೂ ಅದನ್ನು ಶಿಫಾರಸಾಗಿ ಕಂಡು
ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ದಂಡಿನವರ ಚಿಹ್ನದ ಒಂದು
ಬಿಲ್ಲೆ (ಮೆಡಲ್)ಯಿದ್ದು, ಅವನ ನಡು'ಯು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಿಪಾಯಿ
ಯಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಹುಡ್ಡೆದಾರನಂತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ದಂಡಿನ
ಸುಭೇದಾರನಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದೆನು. ಅವನು ಮುಸ್ಲಿಮನಾದುದನ್ನೂ,
ಮೈಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕಠಿ ಪೋಷಾಕು ಇರದಿದ್ದರೂ, ಅವನ ತಲೆಯ
ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದ ಪೋಲೀಸ ಜವಾದಾರನ ಚಿಹ್ನದ ಮುಂಡಾಸನ್ನೂ
ಕಂಡು, ಆತನು ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪೆನ್ಯನ್ ವಡೆದು, ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ
ಜವಾದಾರನಾಗಿರುವನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡೆನು. ನೋಡಿರಿ; ಡಾಕ್ಟರೇ,
ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಂಡ, ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ, ಮೂಗಿನಿಂದ ಅಘ್ರಾಣಿಸಿದ,
ಕೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಚಾ ಸಿದರೆ
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಈ ವಿದ್ಯೆಯ ಬಲದಿಂದ ಯಥಾರ್ಥ ಜ್ಞಾನವಾಗದೆ
ಇರದು.'

ಡಾಕ್ಟರ್:—‘ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ಅಂತಹದೆಂಬದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ತೋರುವದಿಲ್ಲ!’

ನಂತರ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಡಾಕ್ಟರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು:—‘ಇದನ್ನು ನೋಡಿರಿ’ ಎಂದನು.

ಡಾಕ್ಟರನು ಓದಿ ನೋಡಿದ ಪತ್ರದ ಸಂಗತಿಯು ಈ ಪ್ರಕಾರವಿತ್ತು:—
‘ಸ್ಮಿಯ ಭಗವಾನ್ ದಾಸರೇ

ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಈ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಯಾನಕ ಪ್ರಸಂಗವು ಘಟಿಸಿರುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿ ೨ ಬಡೆದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ಭಾಗದ ಗಸ್ತಿಯವನು ಒಂದು ಜನವಸತಿಯಿಲ್ಲದ ಮನೆಯೊಳಗೆ ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡನು. ಅವನು ಆ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಲು, ಅದರ ತಲೆ-ಇಗಲು ತೆರೆದಿದ್ದುದು ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಕೂಡಲೆ ಅವನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಸಮ್ಮುಖದ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಸಭ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥನ ಹೆಣವು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಆ ಸಂಗತಿಯು ಮುಂದೆ ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲು, ನಾನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಉಡುವು-ತೊಡವುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಆ ಹೆಣವು ಕನ್ನಡಿಸದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಆ ಹುಳು ವನೆಯೆಲ್ಲ ರಕ್ತಮಯವಾಗಿತ್ತು; ಆದರೆ ಆ ಮೃತದೇಹದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾಗಲಿ ಪೆಟ್ಟಿನ ಚಿಹ್ನವಾಗಲಿ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹೆಣದ ಅಂಗಿಯ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾಧವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕರೆನ್ಸಿ ನೋಟುಗಳೂ, ಪತ್ರಗಳ ಎರಡು ಲಕ್ಷೋಟಿಗಳೂ ಇದ್ದವು ಅವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಳಾಸವು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ‘ಸಿ ಆರ್ ಪಾಟೀಲ, ಕೇರ್‌ಆಫ್ ದಿ ಪೋಸ್ಟಮಾಸ್ಟರ ಪ್ರಯಾಗ್’ ‘ಬಿ ಎನ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಕೇರ್‌ಆಫ್ ದಿ ಪೋಸ್ಟಮಾಸ್ಟರ ಪ್ರಯಾಗ್’ ಎಂದಿತ್ತು. ಆ ಲಕ್ಷೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೆರೆದಿದ್ದು, ಇನ್ನೊಂದು ತೆರೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಶವ ಸಹಿತ ಆ ಎಲ್ಲ ಜೀನಸು ಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಬಂದರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಉಪಕಾರವಾಗುವದು. ತಮ್ಮ ದುರಿಯ ನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ,

ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯ
ಸುಮೇರಮಲ್ಲ,

ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್, ಸಿ. ಆರ್. ಡಿ. ಪ್ರಯಾಗ್

ಡಾಕ್ಟರನು ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತ:—‘ ಈ ಸುಮೇರಮಲ್ಲನು ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖ

ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸನು; ಮತ್ತು ಯಾವ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರನು ನನ್ನ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರತ್ತಿರುವನೋ, ಅವನಾದರೂ ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸರ ಕಸಬಿನಲ್ಲಿ ನುರಿತವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಹೆಸರು ರಘುನಾಥಸಿಂಹ; ಆದರೆ ಅವೆಂಬಬ್ಬರೂ ಈ ಕಸಬಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟಾ ಇರುವದರಿಂದ 'ಸಮಾನ ಶೀಲ ವ್ಯಸನೇಷು ಸಖ್ಯಂ' ಎಂಬಂತೆ ಇವರಲ್ಲಿ ದೃಢವಾದ ಸ್ನೇಹ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಳ್ಳೆ ಚಾಣಾಕ್ಷ ರೇನೋ ನಿಜ; ಆದರೆ ಯಾವದೊಂದು ಗುಹ್ಯೆಯ ತನಖೆ ಮಾಡುವಾಗ ಗುಪ್ತ ಪೋಲಿ ಸನ ಜಿತ್ತವು ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಲಿಪ್ತವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿರುವದೋ, ಅದು ಇದ್ದು ವರೆಗೆ ಸಾಧಿಸದ್ದರಿಂದಲೇ ಇವರಿಂದ ಪತ್ರೆಯಾಗದೆ ಎಷ್ಟೋ ಗುಹ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಇವರಿಗೆ ಇವರ ದೋಷಗಳನ್ನಷ್ಟು ಮನದಟ್ಟಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಇವರು ತಮ್ಮ ಶೇಷಾಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುವಿಖ್ಯಾತ ಡಿಟೆಕ್ಟಿವ್ಸ್ ಎಂದು ಮೆರೆಯದೇ ಇರರು.'

ಈ ಸ್ವಕಾರ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನ ವಿವರಣನನ್ನು ಕೇಳಿ ಡಾಕ್ಟರನು ಪರ ಮಾಶ್ಚರ್ಯಭರಿತನಾದನು ಯಾಕಂದರೆ ಯಾವದೊಂದು ವಿಸ್ಮಯ-ಸೋಜಿ ಗದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಖೂನಿ, ದರವಡಿಯಂಥ ಅತ್ಯಂತ ಖೇದಕಾರಕ ಸಂಗತಿ ಗಳ. ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಕೈಗೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಅತ್ತ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಳಹಳಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಿದೆ; ಆದರೆ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅದಾವುಗಳೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೆ ನಿಂತಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಮಾತಾಡುವದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಡಾಕ್ಟರನು ಭಗವಾನ್ ದಾಸನಿಗೆ:— 'ಒಯ ರೆ , ನೀವು ಅತ್ತೆ ಹೊರಡುವದಕ್ಕೆ ತಡವೇಕೆ ಮಾಡುವಿರಿ?'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ನಗುತ್ತ:— 'ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆನೋ— ಇಲ್ಲಿವೋ ಎಂಬದನ್ನು ಈಗಲೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾರೆನು.'

ಡಾಕ್ಟರ:— 'ಅದೇಕೆ? ನೀವಂತೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು.'

ಭಗ:— 'ಹೋಗಬೇಕಾದುದೇನೋ ಅವಶ್ಯ; ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ನನ ಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಾದರೆ ಸುವೇರಮಲ್ಲ-ರಘುನಾಥಸಿಂಹ ಅಂಥ ಕಂಪನಿಯದು; ಇನಾಮು-ಬಡತಿಗಳು ಲಭಿಸಿದರೂ ಅವರಿಗೇ.'

ಡಾಕ್ಟರ:— 'ಭವಿಷ್ಯತ್ತಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥದೊಂದು ದಿನವು ಉದಯಿಸಿ, ಅಂದು ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗದಿರದು.'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಮುಗುಳುನಗೆ ನಗುತ್ತ:— 'ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಿ ತುಂಬ ಸಕ್ಕರೆ ಬೀಳಲಿ!' ಎಂದಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಆಲೋಚಿಸಿ, ಪುನಃ:—

ಒಳ್ಳೇದು, ಒಮ್ಮೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವದೇ ವಿಹಿತವು.
 'ಡಾಕ್ಟರರೇ, ನೀವೂ ನಡೆಯಿರಿ, ಹೋಗಿ ಬರೋಣ.'

ಡಾಕ್ಟರ್:—'ನಾನೂ ಬರಬೇಕೇ?'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—'ಆಡ್ಡಿಯೇನು? ನಿಮಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಅವಸರದ ಕೆಲಸಗಳಿರದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀವೂ ನನ್ನೊಡನೆ ಬಂದು ಬಿಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರಿ ಕೆಲಸವಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.'

ಕೂಡಲೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಹೊರಟರು. ಮೇಲ್ಮಾಳಿಗೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು, ಒಂದು ಝಟಕಾ ಬಂಡಿಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಮಾಡಿದರು; ಹಾಗೂ ಬಂಡಿಯನ್ನು ಪಟ್ಟಣದೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಬೀದಿಗೆ ಹೊಡೆಯಲು ಹೇಳಿದರು. ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅವಿಚಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬಂಡಿಯ ಒಂದು ಹಲಗೆಯನ್ನು ಗತ್ತ ಹಿಡಿದು ಬಾರಿಸುತ್ತ, ಬಾಯಿಂದ ಗುಣುಗುಣು ಹಾಡುತ್ತ ನಡೆ ದ್ದನು!

ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ತರ ವಾಯು ಗಾಡಿಯವನು ಗಾಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ: 'ಇದೇ ಆ ಮುಖ್ಯ ಬೀದಿಯು' ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಡಾಕ್ಟರನೊಡನೆ ಗಾಡಿಯಿಂದ ಇಳಿದನು; ಹಾಗೂ ಗಾಡಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಹಿಂದಿಂದೆ ತರಲು ಗಾಡಿಯವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ನಡೆದನು. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಹೆಜ್ಜೆ ಸಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ ಕರ್ನಾಚಾರಿಯು ಭೇಟಿಯಾದನು. ಅವನಿಂದ ಖೂನಾದ ಮನೆಯ ಪತ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡು ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿ, ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲೇ ಖೂನಾದ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋದನು

ಆ ಮನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗ ಸತ್ತುಗಟ್ಟಿದ ಗೋಡೆಯಿದ್ದು, ಅದುರಿಗೆ ರಹದಾರಿಯ ಒಂದ ಬಾಗಿಲವಿತ್ತು ಆ ಗೇಟಿನಿಂದ ಮನೆಯ ತಲೆವಾಗಿ ಬದ ವರೆಗೆ ಒಂದು ದಾರಿಯು ವಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಗೇಟಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ 'TO LET' (ಈ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೂಡತಕ್ಕದ್ದಿದೆ) ಎಂಬ ಸೂಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳ ಹಲಗೆಯು ಹಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು ಪೂರ್ವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು; ಅದರಿಂದ ಆ ಒಳಂಗಳದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಯ ಗಾಲಿಗಳ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯರ ಕೆಜ್ಜೆಯ ಗುರುತುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿದ್ದವು.

ಭಗವಾನ್ ದಾಸನ ತಟ್ಟನೆ ಖೂನಿಯ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ವಾಚಕರು ತರ್ಕಿಸಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಆ ವಿಷ್ಣುನು ಹಾಗೆ ವಸರ

ಮಾಡದೆ, ಗೇಟಿನಿಂದ ತಲೆವಾಗಿಲದ ವರೆಗಿನ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು; ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತ, ಆ ಮಾರ್ಗದ ಬದಿಯ ಹಸಿಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಕೃತ್ಯ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿಸಡೆದನು; ಹಾಗೂ ಡಾಕ್ಟರನಿಗೂ ತನ್ನ ನುಸರಿಸಿ ಬರುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದನು.

ತಲೆವಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ ಸಿಪಾಯಿಯು ಜನರ ಗದ್ದಲವನ್ನು ಕಡಿನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದನು; ಆದರೆ ಆತನ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಅನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ನೆರೆದ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೂ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನಿಂತು ಆ ರುವದ? ಹಾಗೂ ನಡೆದಿರುವುದೇನೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು; ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಆತ್ಮ ತಲೆಯತ್ತಿ ಇಣಕಿ ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿದ್ದರು. ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಡಾಕ್ಟರನೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಿದೊಡನೆ, ಆ ಸಿಪಾಯಿಯ ಸರಿದು ನಿಂತು ಸಲವನು ಮಾಡಿ, ಅವರಿವರನ್ನೂ ಒಳಗೆ ಹೋಗಗೊಟ್ಟನು.

ಒಳಗೆ ಹೋದೊಡನೆಯೇ ಸುಮೇರಮಲ್ಲನು ಭಗವಾನ್ ದಾಸನೊಡನೆಗೆ ಬಂದ:—‘ತಮ್ಮ ಆಗಮನದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಘಟನೆಗಳು ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಇದ್ದವೋ, ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಇದುವರೆಗೂ ಹಾ ಯೆ ಇರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ,’ ಎಂದಂದನು.

ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಹೊರಗಿನ ದಾರಿಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತ:— ‘ಗೇಟಿನಿಂದ ತಲೆವಾಗಿಲ ವರೆಗಿನ ದಾರಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ನುಗ್ಗಾಗಗೊಡತಕ್ಕ ದಿದ್ದಿಲ್ಲ; ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಬರಗೊಟ್ಟಿರುವಿರಿಂದ ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ನೀವು ವೊದಲು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸರಬೇಕಲ್ಲವೇ?’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸನ ಈ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುಮೇರಮಲ್ಲನು ಮುಂದು ಗಾಣದಾಸನು. ಆಗ ಅವನು:—‘ನಾನು ಈ ಒಳಗಿನ ಭಯಾನಕ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ದಾರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಡುವುದು ನನ್ನಿಂದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಗೋ, ಘನಾಥಸಿಂಹರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಇವರ ಆ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟಿರಬಹುದಾದೆ.’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ತಮ್ಮಂಥ ಸುದಕ್ಷರಾದ ಇಬ್ಬರು ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸರು ಒಂದೇ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಲು, ತಾವು ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿ

ಯನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಇರಲಾರರಿಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಜ್ಞೆ ಹವೇ?' ಎಂದು ನುಡಿದು, ಭೇದಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಡಾಕ್ಟರನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದನು.

ಸುಮೇ:ವಲ್ಲನು ಒಳ್ಳೇ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ:—ಇಲ್ಲ-ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಈ ಹತ್ಯೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ತಿಳಿದು ನೋಡದ ಒಂದೂ ಸಂಗತಿಯು ಬಾಕಿ ಇಲ್ಲ.

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಸುಮೇ:ರವಲ್ಲ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಗಾಡಿಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಂದೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರೇನು?’

ಸುಮೇ:—‘ಇಲ್ಲ.’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ: - ‘ಹಾಗಾದರೆ ರಘುನಾಥಸಿಂಹರು ತಂದಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ?’

ರಘುನಾಥಸಿಂಹ:—‘ನಾನೂ ತಂದಿಲ್ಲ, ನಡೆದೇ ಬಂದೆನು.’

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಭಾಷಣವು ತಲೆವಾಗಿಲ ಬಳಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಿತು ನಂತರ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಳಗೆ ಹೆಣದ ಬಳಿಗೆ ಸಡೆವರು. ಆ ಮನೆಯು ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ಖಾಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಎರಡು-ಮೂರು ಬೊಟ್ಟು ದಪ್ಪ ಧೂಳು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಧೂಳಿಯಿಂದ ಪರಿಪುತನಾದ ಆ ಮನೆಯು ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಚವ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಣವು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಆ ಹೆಣದ ವಿಚಿತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಪಲ್ಲಂಗದ ಭತ್ತಿನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಹೆಣವನ್ನು ನೋಡಿ ಕನ್ನಡಿಗನಾದ ನಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರನು ಅಂಜಿದನು! ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಡಾಕ್ಟರ ಜನರು ಹೆಣವನ್ನು ನೋಡಿ, ಭಯಂಕರ ರಕ್ತಸ್ರಾವವನ್ನು ಕಂಡು ಅಂಜುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಡಾಕ್ಟರನಂತೂ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನು; ಅಂದಮೇಲೆ ಅವನು ಆ ಹೆಣವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಜಿದನೆಂದು ಹೇಳುವದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವೇನಿದೆ? ಆದರೆ ಆ ಡಾಕ್ಟರನು ಹಾಗೆ ಅಂಜಿದ್ದೇನೂ ಸ:ಳ್ಳಲ್ಲ. ಅವನು “ದುವರೆಗೆ ನೋಡಿದ ಸಾವಿರಾರು ಹೆಣಗಳಿಗಿಂತ ಆ ಹೆಣವು ಬಹು ವಿಕರಾಳ ಕ್ಷರಣವದ್ದಾಗಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವನಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಕೆಯ ಪ್ರವೇಶವಾಯಿತು. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕಾಲ ಅವನಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಕೆಯು ನೆಲೆಗೊಂಡಿತ್ತು. ನಂತರ ವ:ಭಗವಾನ್ ದಾಸನ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿ ನೋಡಿದನು. ಆಗ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಅಂಜಿಕೆ-ವಿಸ್ಮಯಗಳ ಚಿಹ್ನೆವು ಕೊಂಚವೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ

ಬೊಂದು ನಾಟಕ-ಮೋಜುಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಗೋಚರವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಉಲ್ಲಸಿತ ಕಳೆಯೇ ಆಗ ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ಲಂಕರಿಸಿತ್ತು!

ಆಗ ಅಪಚಲ ರೃಷಿಯಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದ ಡಾಕ್ಟರನನ್ನು ಕುರಿತು ಭಗವಾನ್‌ನಿಂದ ಸನು:—‘ಯಾಕೆ ಡಾಕ್ಟರರೇ, ಈ ಹೆಣವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಜಿದಿರೇನು? ನೀವು ಡಾಕ್ಟರ ಜನರು, ಇಂಥ ನಾಸಾಸ್ಯ ಹೆಣಬಿಣ ನೋಡಿ ಅಂಜುವೆವೆಂದಿರೇನು?’

ಡಾಕ್ಟರ: ‘ರಾಯರೇ, ನನು ಇದುವರೆಗೆ ಸುವಿರಗಟ್ಟಿ ಹೆಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿಸಿರತ್ತೇನೆ; ಆದರೆ ಇದರ ಧ ಭಯಾನಕ ಮುಖವ ಹೆಣವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಎಂದೂ ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲ ಈ ಶವದ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮರಣ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಪಾಪಿಗೆ ಕೃತಕರ್ಮದ ನೆನಪಾಗಿರಬಹುದಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ!’

ನಂತರ ರಘುನಾಥಸಿಂಹನು ಭಗವಾನ್‌ನಿಂದ ಸನಿಗೆ:—‘ರಾಯರೇ, ಈ ಕತ್ಯಾಕಾಂಡವು ಬಹು ವಿಚಿತ್ರದ್ದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು; ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತದ ಖೂನಿನ ಧ ಖೂನನ್ನು ಇರುವರೆಗೆ ನೋಡಿರ ವದೇ ಇಲ್ಲ.’

ಸುಮೇರ:—‘ಭಗವಾನ್‌ದಾರೇ, ರಘುನಾಥಸಿಂಹರ ಮುಖವು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿರುವಂತೆ ಈ ಖೂನಿನ ಲೋಭದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೇನೂ ಬಗೆ ಹರಿಯದು ತವಗೆ ಕೇಳಿ ಅನಿಸುತ್ತನೇ?’

ತಲೆಯ ನ್ನಲ್ಲ ಡಿಸುತ್ತ ಭಗವಾನ್‌ನಿಂದ ಸನು: ಆ ಶವದ ಹತ್ತರ ಕಾಳಿತು ಅದನ್ನು ವಿರೇಷ ರೀತಿಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅರಿಕ್ಷಾದ ನಂತರ ಆತನು:—‘ತಾವು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಂತೆ ಈ ಶವಕ್ಕೆ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಶಸ್ತ್ರಾಘಾತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಈ ವನೆಯೆಲ್ಲ ರಕ್ತಮಯವಾಗಿರುವುದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೇ ಇ ಯಲ್ಲ!’ ಎಂದಂದು, ಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ರಕ್ತದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡತೊಡಗಿದನು. ಬಳಿಕ ಅವನು:—‘ಈ ರಕ್ತವು ಈ ವಕ್ಕೆ ಸುಡುಲ್ಲ. ಇದು ಬೇರೊಬ್ಬನದಾಗಿರಬಹುದಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಅದೇ-೨ ಇನ್ನೊಬ್ಬ-ಮನುಷ್ಯನೇ ಈ ತನನ್ನು ಕೊಂದಿರಬಹುದೆಂಬ ದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.’

ರಘುನಾಥಸಿಂಹ:—‘ಅದು ಅಶಕ್ಯವೇ ಸರಿ’
ಭಗವಾನ್‌ನಿಂದ ಸನು:—‘ಅದೇ ಶಕ್ಯವು; ವಿಚಾರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವ ಆ ಎರಡನೇ ಮನುಷ್ಯನೇ ಕೂಲಿಗಡಕನೆಂದು ನಿರ್ಧರವಾಗಿದೆ’

ಇರದು. ಸರ್ವ ಸಾವಾನ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಭವ-ಅಸಂಭವಗಳೆಂದು ತೋರುವ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಗತಿಗಳು ಕೆಲಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಅಸಂಭವ-ಸಂಭವಗಳಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ. ತಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ಒಳೇ ಪೆಟಿಯಲ್ಲಾದ ಓರ್ವ ನಾರೀಹತ್ಯೆಯ ಖಚ್ಚಿಯನ್ನು * ಓದಿಲ್ಲೆಂಬಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ರಘುನಾಥಸಿಂಹ:-'ಇಲ್ಲ, ಅದು ನನ್ನ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:-'ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಅದನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ವಿಹಿತವು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳು ಉಂಟಾಗುವದೇ ಇಲ್ಲ ಯಾವವು ಒಮ್ಮೆ ಆಗಿರುವವೋ, ಅವೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ' ಎಂದಂದು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆ ಹೆಣದ ಅಂಗ-ಪ್ರತ್ಯಂಗಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಮತ್ತೆ:-'ಎನೇ ಇರಲಿ, ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವ ಶಸ್ತ್ರಾಘಾತದಿಂದಲೂ ಸತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ; ಹಾಗೂ ಈ ರಕ್ತವೂ ಇವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇವು ಬೇರೆಯವನದೇ ಎನ್ನುವದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಹೆಣದ ಬಕ್ಕಣದೊಳಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೋಟು ಇವೆಯೆಂದ ಬಳಿಕ, ಹದಿನೆ ಸಲವಾಗಿ ಇವನನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಂದಿರುವದಿಲ್ಲ. ತೀರಿತು, ನೋಡುವದಿಲ್ಲ ತೀರಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ಈ ಹೆಣವನ್ನು ಮಣ್ಣು ಗೂಡಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರಿ' ಎಂದು ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ನುಡಿಯಲು, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುದಿದ್ದ ಶಂವಾಹಕರು ಸುಮೇರಮಲ್ಲ-ರಘುನಾಥ ಸಿಂಹರ ಮುಖದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರು ಅವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲು, ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಆ ಭಯಾನಕ ಶವವು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ಮಶಾನ ಭೂಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು

ಶವವು ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅದುವರೆಗೆ ಶವವಿದ್ದ ವಂಚವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅರಿವೆಗಳ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸ್ವರ್ಣದುಂಗರವು ಭಗವಾನ್ ದಾಸನ ಹದ್ದಿನಂಥ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿದಿರಲಿಲ್ಲ ಕೂಡಲೆ ಅವನು:-'ಸುಮೇರಮಲ್ಲ, ಅಗೋ, ಅತ್ತ ಕಾಣುವದೇನು? ತೆಗೆಯಿರಿ ನೋಡುವಾ?' ಎನ್ನಲು. ಅವನು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದನು ಅದ, ತೀರ ಚಿಕ್ಕದ್ದಾದರಿದ, ಯಾವಳೊಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣುವಗಳ

*ಭಗವಾನ್ ದಾಸ ಎಂಬ ಡಿಟೆಕ್ಟಿವ್ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿಯು ವಿಶದವಾಗಿ ದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ ೨-೪-೦ ಪತ್ತೆ:-ಬಿ. ಪಿ. ಕಾಳೆ, ಮದಿಹಾಳ, ಧಾರವಾಡ.

ಉಂಗುರವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ, ಸುಮೇರಮಲ್ಲ-ರಘುನಾಥಸಿಂಹ ರವರ ಸ ಶಯ್ಯವು ನೃದ್ಧಿಂಗತವಾಯಿತು. ಆಗ ಅವರು:—‘ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಈ ಶವದ ಹೊರತು - ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನಿದ್ದನಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾಗಿವೆಯಲ್ಲವೆ?’ ಎಂದು ಅಂದರು.

—

(೩)

ಅನರೇಲರೂ ಆ ಉಂಗುರವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ಸುಮೇರಮಲ್ಲನು:—‘ಈ ಉಂಗುರದ ಲಾಭದಿಂದ ಈ ಭಯಾನಕ ಪ್ರಸಂಗದ ರಹಸ್ಯವು ಮತ್ತೂ ಅಭೇದ್ಯವಾಯಿತು.’

ಅದಕ್ಕೆ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು:—‘ಅದು ಹೇಗೆ? ಈ ಉಂಗುರದ ಲಾಭದಿಂದ ಈ ಸ್ವಕರಣದ ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಸಹಾಯವಾಯಿತೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯಲೊಲ್ಲದೇ?’

ಆ ಗುಪ್ತಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೂ ಅವನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನೀಯಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು:—‘ಪೋಷ್ಠ - ಫಿ.ಸಿ.ನಲ್ಲಿ ಶೋಧ ನಡೆಸಿರುವರೇನು?’

ಸುಮೇರಮಲ್ಲ:—‘ಅಹುತು; ಈ ಓಣಿಗೆ ದಿನಾಲು ಬರತಕ್ಕ ಪೋಷ್ಠವನ್ನನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಜವಾನನನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆವು; ಆದರೆ ಈಗ ಅವನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿರುವಂತೆ; ಮರಳಿ ಅಫೀಸಿಗೆ ಬಂದೊಡನೆ ಅವನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವನು.’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಒಳ್ಳೇದು; ಆ ಹೆಣದ ಅಂಗಿಯ ಕೆಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಬಂದಿರುವವೆಂಬದನ್ನಾದರೂ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರೋ?’

ರಘುನಾಥಸಿಂಹ:—‘ಇವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಪೋಷ್ಠಿನ ಛಾಪುಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮೂಡದ್ದರಿಂದ, ಯಾವ ಊರಿಂದ ಬಂದಿರುವವೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಲೊಲ್ಲದು.’

ಕೂಡಲೆ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ತನ್ನ ಕೆಸೆಯೊಳಗಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅ ಲಕ್ಷ್ಮೀಣಿಯ ಮೇಲಿನ ಛಾಪುಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಕೆಲ ಕೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ DHA.....R ಎಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾಣಿಸಿದವು ಕೂಡಲೆ ಅವನು ಈ ಪತ್ರಗಳು ಧಾರವಾಡದ ಬುದಿರವನೊಡನೆ ತಿಳಿದನು; ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡದ ಗುಪ್ತ

ಪೊಲೀಸ ಖಾತೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಿಗೆ ಆ ಇಸಮುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಾರು ಮಾಡಿರು.

ನಂತರ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಸಂಗಡಿಗೊಡನೆ ಆ ಖೂನಾದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹೊರಹೊರಡಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಅವನಿಗೆ ಆ ಮಂಚದ ಬದಿಯ ಶುಭ್ರವಾದ ಸಣ್ಣದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಅಕ್ಷರಗಳು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದವು ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಅತ್ತ ನೆಲೆಡತೊಡಗಿದರು. ಭಗವಾನ್ ದಾಸ ಹಾಗೂ ಡಾಕ್ಟರನ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಆ ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜನರಿಗೆ ಆ ಅಕ್ಷರಗಳು ಯಾವೆಂಬದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಆ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ 'ಸೇಡು' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕನ್ನಡ ಲಿಸಿಯಿಂವ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಸುಮೇರಮಲ್ಲ-ರಘುನಾಥಸಿಂಹರಿಗೆ ಆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಅರ್ಥವು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ, ಇವು ಕೆಂಪು-ಮಶಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಒರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇಲ್ಲ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಚಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ತದಿಂದಲೇ ಇವನ್ನು ಬರೆದಿರುವರಾಗೂ ಅವರು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರು.

ಬಳಿಕ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅವರನ್ನು ಕೂತೆ:- 'ಈ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಒರೆದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಸು ಬಲ್ಲಿದೊ?' ಎಂದು ಕೇಳಲಾಗಿ,

ಸುಮೇರ:- 'ಈ ಅಕ್ಷರಗಳ ಭಾಷೆಯು ನಮ್ಮ ಪ ಚುರುಲ್ಲ; ಇವರ ಅರ್ಥವು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು; ಆದರೂ ಈ ಅಕ್ಷರಗಳ ಹೆಸರಿನ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಈ ಖೂನಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ನನಗುಂಟಿತ್ತದೆ.'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:- ಫಿ! ಹಾಗಲ್ಲ; ಈ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದವು ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ವಾಚಕ ನಾಮವಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರತಿಶೋಕವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂಥ 'ಸೇಡು' ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದವಾಗಿದೆ ಅದುದರಿಂದ ಈ ಖೂನನ್ನು ಹಣದಾಶೆ ಗಾಗಲಿ, ಬೆರೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.' ಎಂದದ್ದು ತನ್ನ ಕಿಸೆಯೊಳಗೆ ನಟ್ಟಿಸಿ (ಇಂಚು, ಪೂಟಿಗಳ ಚಿಕ್ಕವುಳ್ಳ ನೂಲಿನಿಂದ ಹೆಣೆದ ಉದ್ದು ಪಟ್ಟಿಯ)ನ್ನು ತೆಗೆದು, ಆ ಮನೆಯ ನೆಲದಿಂದ ಸೇಡು ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳು ಬರೆದ ಆ ಗೋಡೆಯ ಅಳತೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡನು. ಬಳಿಕ ದ ಬಿಣಿಣಿಯ ಅಲ್ಲ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ರಕ್ತವನ್ನೂ ಆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದನು. ಅವು ಆ ರಕ್ತದಿಂದಲೇ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳೆಂಬದ ಅವನಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ನಂತರ ಅಲ್ಲ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಒಂದೆರಡು ಕೃಷ್ಣ ಮುಖಿಸಿಗಲಟ್ಟು, ಕೆಲವು ದೀಪದ ಕಡ್ಡಿ ಮಂತ ದವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಒಂದು ಕರಡು ಕಾಗದವಲಿ ಸುಶಿ ಕೆಸೆಯೊಟ್ಟುಕೊಂಡನು.

ಕೆಲ ಕೊತ್ತನವೇ ಲೆ ದುರ್ಬೀಣ, ಬೇವು ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬಕ್ಪಣದೊಳಗಿರಿಸಿ, ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು: - 'ಆಯಿತ; ಇಲ್ಲಿ ನೋಡ ತ್ತಿದ್ದೆಲ್ಲ ಆಂತಾಯಿತು. ನಡೆಯಿರಿನ್ನು' ಎಂದಂದು, ಆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದನು.

ಆಗ ಸುಮೇರವ ಬ್ಲನು: - 'ಭಗವಾನ್‌ದಾಸರೇ, ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನಿನು ಏನು ಅನಿಸುತ್ತದೆ?'

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ: - 'ನೀವು ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಗೆಯಿಂದ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸಿರುವಿರೋ, ಅದೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವೇ ಸರಿಯೆಂಬದು ಕೆಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮಗೆ ಕಂಡು ಬಾರದೆ ಇರದು ಅದಿರಲಿ. ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲೆ ಗತ್ತಿ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪೋಲೀಸನನ್ನು ಒಪ್ಪು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಎಲ್ಲಿ ಇವನು?'

'ಅವನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಟಿ ಪೋಲೀಸ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸಿಗುವನು' ಎಂದು ರಘುನಾಥಸಿಂಹನು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನೀಯಲು,

'ಈಗಲೆ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗ ಬರುವೆನು,' ಎಂದು ನುಡಿದು, ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಅವರಲ್ಲೊಕನ ಆ ವನೆಯ ಕಾಂಠಾಂಡಿನ ಹೊಗೆ ಬಂದು ಗುಫ ರ ಸ್ವರವಿಂದ: - ಘನಾಥಸಿಂಹ, ಈ ಖೂನಿನ ಸಂಧಾನ ಕನ್ಯಗಿ ನೀವು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಕೋಧಿಸುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೀಳಬೇಡಿರಿ. ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯೂ ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಕೇವಲ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡಸರು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಅವನ ಖೂನುಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಖೂನಿ ಮಾಡಿರುವರೋ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲ; ಪುರುಷನೇ ಆ ಖೂನಿಗಾರನು ಆರು ಘಂಟೆಗಿಂತ ತುಸು ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ನಡುಕರೆಯದವನಾಗಿರಬೇಕು. ಕಾಲಲ್ಲೆ ಚಡಾವುಡುಕಿದ್ದನು. ಜಪಾನೀ ಸಿಗರೆ-ಟುಗಳನ್ನು ಸೇದು ತ್ತೀರುತ್ತಾನೆ ಆ ಖೂನಿಗಾರನು. ಈ ಖೂನಾದವನನ್ನು ಒಂದು ಒಂಟಿತ್ತಿನ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದಿರುವನು ಆ ಗಾಡಿಯ ಎತ್ತಿನ ಮೂರು ಕಾಲುಗಳ ನಾಲ ಗಳ ಹಳೆಯವಾಗಿದ್ದು, ಬಲ ಮುಂಗಾಲಿನ ನಾಲು ಮಾತ್ರ ಹೊಸದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಖೂನಿಗಾರನಿಗೆ ರಕ್ತಪಿತ್ತ ಎಂಬ ರೋಗವಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಆ ಖೂನಿಗಾರನ ಕುಬುಧವಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳಬಲ್ಲೆನು' ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುಮೇರಮಲ್ಲ, ರಘು ನಾಥ ಸಿಂಹ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಡಾಕ್ಟರ ಈ ಮೂವರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತ ರಾದರು ಅವರ ಯಾರೂ ಪಿಟ್ಟಿಯ ಉಸುರಲಾರದವರಾದರು ಕಟ್ಟ ಕಡೆಗಸ ಮೇರವಾಲ್ಲನು:—‘ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಇವನನ್ನು ಯಾವ ಆಯುಧದಿಂದ ಖೂನಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು?’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಹೇಳಿದನೇನೆಂದರೆ:—‘ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜಾಲಿಮು ವಿಷದಿಂದ ತಾನು ಕೊಟ್ಟ ವಿಷವು ಇನ್ನ ಹೆಂಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅವಸರವಸರದಿಂದ ಸೇಡು ಎಂಬ ಅಕ್ಷಗಳನ್ನು ಇನ್ನ ಪಲ್ಲಂಗದ ಮೇಲೆ ಬರೆದು ಮೂರಬು ಹೋಗಿರುವನು. ಸೇಡು ಇದು ಅಕ್ಷ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದವು. ಇದರ ಅರ್ಥವು ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಯಾದದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಅಕ್ಷರಗಳ ಹೆಸರಿನ ಯಾವಕೋ ಸ್ತ್ರೀ ಇರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅವಳ ಶೋಧ ನಡೆಸುವ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳಬೇಡಿರಿ.’ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ, ಡಾಕ್ಟರನೊಡನೆ ಅವನು ಹೋಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ತನ್ನ ಬಾಡಿಗೆಯ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಎರಿದನು; ಹಾಗೂ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಪೊಲೀಸ ಲೈನಿಗೆ ಹೊಡೆಯೆಂದು ಗಾಡಿಯವನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಗಾಡಿಯು ಪೊಲೀಸ ಲೈನಿನ ಕಡೆಗೆ ಭದ್ರದ ಸಾಲು, ನಡವೆ ಒಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಆಫೀಸು ಹತ್ತಿತು. ಕೂಡಲೆ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಆ ಗಾಡಿಯನ್ನು ತುಸ ಹೊತ್ತು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸ ಹೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ತಂತಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟವನೇ ಪುನಃ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಎರಿ, ಡಾಕ್ಟರನನ್ನು ಕುರಿತು:—‘ಈ ಖೂನಿಗಾರನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿ ದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ತಾರು ಮಾಡಿರುವೆನು,’ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ಆಗ ಡಾಕ್ಟರನು ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನನ್ನು ಕುರಿತು:—‘ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ತಾವು ಆಗಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಯೂ ತಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟಾಗಿವೆಯಲ್ಲವೆ?’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಸ್ವದೇಶ ಉಳಿದಿರುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಆ ಒಳಂಗಳದ ದಾರಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ನಡೆದುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಎಕ್ಕಾ ಗಾಡಿಯು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಮಳೆಯಾದ ತುಸ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತೆಂಬುದು

ಆಗ ಅಗಿದ್ದ ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಆ ಎಕ್ಕಾದ ಗಾಲಿಗಳ ಗೆರೆಗಳಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಮಳೆಯಾಯಿತು. ಆ ಎಕ್ಕಾ ಒಂದಿಯು ಆ ಬಳಿಕ ಅಂದರೆ - ರಾಸರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಆ ಎಕ್ಕಾದ ಎತ್ತಿನ ಮೂರು ಕಾಲುಗಳ ನಾಲುಗಳು ಅಂಥ ಹದವಾದ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿರದ್ದರಿಂದ, ಅವು ಸೇವು ಹೋಗಿರಬೇಕು ಬಲ ಮುಂಗಾಲಿನ ಒಂದೇ ನಾಲು ಬಹು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮುಂಡಿರುವದರಿಂದ, ಅದೊಂದೇ ಹೊಸ ನಾಲಾಗಿರಬೇಕೆಂಬದು ಸಹಜವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂಥದೆ.

ಡಾಕ್ಟರನು ನಡುವೇ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿ:—‘ತಮ್ಮ ಅತರ್ಕ ತರ್ಕಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನನ್ನ ವಾಣಿಯೇ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ.’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಛೇ! ಛೇ! ಅಷ್ಟು ವಿಸ್ಮಯ ಪಡುವ ಕಾರಣವೇನು? ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನಂತೆಯೇ ಕಂಡು ಬರಬಹುದು. ಇರಲಿ. ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಆ ಎಕ್ಕಾಗಾಡಿ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಇದು ವರೆಗೂ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಗಾಡಿ-ಎಕ್ಕಾಗಳೂ ಬಂದಿರುವದಿಲ್ಲೆಂಬದು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗಾಡಿ ಮತ್ತು ಗಾಲಿಗಳ ಗೆರೆಗಳಿಂದ ತೋರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದವರು ಇಬ್ಬರೇ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು; ಯಾಕಂದರೆ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಇಳಿದು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಆ ಎತ್ತಿನ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರಲು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರದ್ದರಿಂದ, ಅದು ಅತ್ತ ಇತ್ತ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಗೆ ಡಾಡಿ, ಎಳೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದುದು, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಆ ಎತ್ತಿನ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಗುರುತಿನಿಂದಲೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಇಬ್ಬರ ಕಾಲ ಗುರುತುಗಳಲ್ಲಿ ಚಡಾವಿನ ಕಾಲಿನವನು ಗಾಡಿನವನು; ಬೂಟಿನ ಕಾಲಿನವನೇ ಖೂನಾದವನು ಗಾಡಿನವನನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು, ತಿರುಗಿ ಬರುವವರೆಗೆ ಆ ಗಾಡಿಯು ಆ ಒಳಂಗಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು; ಹಾಗೂ ಆ ಗಾಡಿಯವನೇ ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಹತ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವನೆಂಬದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ, ಖೂನಾದವನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಬೂಟುಗಳಿದ್ದುದನ್ನು ನೀವು ಪ್ರಕೃತ ಕಂಡಿರ ತೀರಿ. ಸೇಡು ಎಂಬ ಅಕ್ಷರ ಬರೆದಿರುವವನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಚಡಾವು ಇದ್ದವೆಂದು ಆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಗೋಡೆಯ ಹತ್ತಿರದ ಧೂಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಚಡಾವುಗಳ ಚಿಹ್ನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವ

ದಿಲ್ಲವೇ? ಗಾಡಿವಾನನು ಆ ಹೆತ್ತಾಕಾಂಡವು ಮುಗಿಯೋಡನೆಯೇ ತನ್ನ ಗಾಡಿಯನ್ನೇರಿ ಪಲಾಯನ ಹೇಳಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.

ಡಾಕ್ಟರ್:— ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದ್ಭುತ ಮನುಷ್ಯರೇ ಸರಿ; ಆದರೆ ಆ ಖೂನಿಗಾರನು ಅರ, ಪೂಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರದ್ದು ನಂಬುವುದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದಿ?

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:— 'ಯಾವನೊಬ್ಬನ ಕಾಲನ ಡಿಗ್ರಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತರವನ್ನು ನೀರಿಕ್ಕಿಸಿ, ಅವನ ನಿಲುವಿನನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬದು ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೊಳಗೆ ವಿವ ಸಿಲ್ಲವೆ? ಆ ಅಥ ರದಿ ದಲೂ, ಕೇವಲ ಎಂಟು ಅಕ್ಷರಗಳ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರನ ಮೇಲೆ ಒರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವೋ ಆ ಅಳತೆಯ ವೇಲಿಂದಲೂ ನಾನು ಆ ಖೂನಿಗಾರನ ನಿಲುವಿನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಊಹಿಸಿದೆನು.'

ಡಾಕ್ಟರ್:— 'ಅದಿರಲಿ. ಆ ಖೂನಿಗಾರನು ನಡುಹರಿಯ ಮನೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ತರ್ಕಿಸಿದಿ?'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:— 'ಇದು ರೂಢ ಯಾವನೊಬ್ಬನ ನವಿಗಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಳಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತಿವೆ. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ಹೇಗೆ ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಕಾಲು ಚಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವನೋ ಹೂ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಯುಗನಾಗಲಿ, ಮುದುಕನಾಗಲಿ ನಡೆಯಬಹುದೆ? ಈ ಎಲ್ಲ ಕೂತ್ಸಾಫೇದನು ಎಂಬರಿಯ ಆ ಬಗೆಯ ಶಸ್ತ್ರವ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಾಚನದಿಂದ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಒರಲಾರವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದಲೇ ಅನುಭವಗಾಣಬಹುದು.'

ಡಾಕ್ಟರ್:— 'ಭಗವಾನ್ ದಾಸರೇ, ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸುವೆನು; ಆದರೆ ಯಾವನೊಬ್ಬನ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹಲಕೆಲವು ಸಾರೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರೂ ಡಾಕ್ಟರ್ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿರುವ ರಕ್ತಸಿತ್ತಮಂ ರೋಗವು, ನೀವು ಕಣ್ಣುಟ್ಟಿ ಸಹ ನೋಡದ ಆ ಖೂನಿಗಾರನಿಗೆ ತಿಳಿದೆಯೆಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದನ್ನು ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು.'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:— 'ರಕ್ತಸಿತ್ತ ರೋಗವು ಅವನಿಗಾಗಿರುವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇವಲ ಅನುಮಾನದಿಂದಲೇ ತರ್ಕಿಸಿರುವೆನು; ಆದರೆ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಸುಳ್ಳಾಗಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಭರವಸೆಯಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಆ ಹೆಣ್ಣು ಯಾವ ಭಾಗದಿಂದಲೂ ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಮಲೇ

ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ರಕ್ತವು ಬಂದಿತೆಲ್ಲಿಂದ? ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಆ ರಕ್ತವೆಲ್ಲ, ಯಾವನು ಆ ಖೂನನ್ನು ಮಾಡಿದನೋ ಅವನದೇ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಒಂದು ನೇಳೆ ಖೂನಿಯಾದವನೇ ಖೂನಿಗಾರನನ್ನು ಗಾಯಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವನ ವೈಯಿಂದ ಅಷ್ಟೊಂದು ರಕ್ತ ಬಿದ್ದಿತೆಂದು ತರ್ಕ ದರೂ, ಅಷ್ಟು ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದ ಆ ಅಸಾಮಿಯು, ತನ್ನ ವೈರಿಗಾದರೂ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಮೂರಿ ಪೆಟ್ಟು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಹಾಗೂ ಹಾಗೆ ಆ ಖೂನಿಗಾರನು ಖೂನಿಯಾದವನನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದರೆ, ಆ ಹೆಣದ ನೈವೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಗಾದರೂ ಗಾಯವಾಗಲಿ, ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾದ—ರಕ್ತ ಮಂಜು ಗಟ್ಟಿದ—ಚಿಕ್ಕಗಳ ಗಲಿ ಕಾಣದೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದನೇಲೆ ಆ ಖೂನಿಗಾರನು ಪರರಿಂದ ಆಘಾತ ಹೊಂದಿ ಅವನ ರಕ್ತವು ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವದಿಲ್ಲೆಂಬದು ನಿಃಸಂಶಯದ ಮಾತು. ಇನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಆಘಾತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಶರೀರದ ರಕ್ತಸುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನಶ್ಯಕತೆಯು ಆ ಖೂನಿಗಾರನಿಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯಾವದೊಂದು ಆಯ ಧದಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಇರಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಿಶ್ಯಕ್ತನಾಗಿ ಅವನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆಗಿಂದಾಗಲೇ ಪಲಾಯನ ಹೇಳಿಸುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯು ಅವನಿಗಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಆ ಖೂನಿಗಾರನಿಗೆ ರಕ್ತಪಿತ್ತ ರೋಗವಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿದೆನು. ಆ ರೋಗವಾದವನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟು ಒಂದಾಗ ಇಲ್ಲವೆ ಯಾವದೊಂದು ಆತ್ಮಲಲಿಸಿತ ಪ್ರಸಂಗವೊದಗಿದಾಗ ಅವನ ಬಾಯಿಂದ ಕೆಚ್ಚಾಗಿ ರಕ್ತ ಬೀಳುತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಆ ರಕ್ತವನ್ನು ಕಂಡು, ನಾನು ಆ ಖೂನಿಗಾರನಿಗೆ ರಕ್ತಪಿತ್ತ ರೋಗವಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಿದೆನು. ಯಾಕೆ ಡಾಕ್ಟರೇ, ನನ್ನ ತರ್ಕವು ತಪ್ಪಿತೇನು?

ಡಾಕ್ಟರೇ:—ಛೇ, ತಪ್ಪಿಲ್ಲ; ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆ ಖೂನಿಗಾರನು ಜಪಾನೀ ಸಿಗರೇಟುಗಳನ್ನೇ ಸೇಮಿತ್ತಿ ಯವನೆಂಬದನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುದು ಹೇಗೆ?

ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಮುಗುಳು ನಗೆಯಿಂದ:—‘ಸಿಗರೇಟುಗಳ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ನನಗಿಂತಲೂ ನೀವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೋಡಿರಬಹುದು; ಯಾಕೆಂದರೆ ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಗೆಯ ಸಿಗರೇಟುಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರತ್ತವೆ. ಡಾಕ್ಟರೇ, ಇಗೋ ನೋಡಿರಿ.’ ಎಂದಂದು, ಕಿಸೆಯೊಳಗಿನ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ

ಸತ್ತಿಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣನುಬಿ ಸಿಗರೇಟನ್ನು ತೆಗೆದು:—‘ಇವರೊಳಗಿನ ತಂಬಾಕವು ಸೀರೂರ ಮುಂತಾದ ಬೇರೆ ಸಿಗರೇಟುಗಳಂತಿಲ್ಲ ಈ ತರದ ಎಸಕುಗಳ ತಂಬಾಕವ ಸಿಗರೇಟುಗಳ ಜರ ನವನೇ ಇವನ್ನು ಸೇಮವ ಚಟವು ಒಮ್ಮೆ ಹತ್ತಿತೆಂದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಿಗರೇಟುಗಳೂ ರುಚಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಅವನು ಇವನ್ನೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸೇದುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಅಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಈ ಕೋರಿ ಸಿಗರೇಟುಗಳನ್ನು ಖೂನಿಗಾರನೇ ಸೇದಿ ಚಲ್ಲರನುನೆಂಬದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನು?’

ಭವಾನಂದಾಸ:—‘ಆ ವಿಲಾಯತಿ ಬೂಟಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದಂಥ ಮಾನವನ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ವೇಲಿಂದ ಅವನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವನು ಮಗುಡಿಹ್ನನೆಂಬದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಗು ಗ್ರಸ್ತನಾಗರದಿದ್ದರೆ, ಆ ಪಟ್ಟಣ ಮಧ್ಯದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವನ ಖೂನಿಯು ಇಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹೆಣದ ಮುಖಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಾಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲ ಬಂದವನ ಗುರತು ಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವನ ಮುಖವು ಹಾಗಾಗತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ, ಇರದು ವಿಸ್ಮಯ, ಭಯ, ಕೋಪ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳ ತೀವ್ರ ಜ್ವಲೆಯಿಂದ ಹೈಗಾಣಾದ ಆ ವಿಲಾಯಿತಿ ಬೂಟನನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಉತ್ತೇಜಕ ಜಸಾನೀ ಸಿಗರೇಟುಗಳನ್ನು ಸೇಮವ ಸಂಭವವುಂಟೆ? ಇಲ್ಲ ಖೂನಿಗಾರನು ತನ್ನ ಕಾಲವು ನಿರ್ವಿಘ್ನದಿಂದ ಕೊನೆಗಂಡ ಬಳಿಕ ಈ ಚಿಟ್ಟನನ್ನು ಸೇದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಅವನೇ-ಆ ಖೂನಿಗಾರನೇ-ಇದನ್ನು ಸೇದಿರುವನೆಂಬದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣವಿದೆ. ಡಾಕ್ಟರರೆ, ಇತ್ತ ನೋಡಿರಿ. ಈ ಸಿಗರೇಟಿನ ತುದಿಗೆ ಅವನ ತಟ್ಟೆಯ ರಕ್ತವು ಕೂಡ ಹತ್ತಿ ಸೇಯಂಬದನ್ನು.’

ಭವಾನಂದಾನ ಆ ಸುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಡಾಕ್ಟರನು ಪರಮ ಚಕಿತನಾದನು. ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳ ವರೆಗೆ ಅವನ ಬಾಯಿಂದ ಶಬ್ದಗಳೇ ಹೂರಡಲಿಲ್ಲ ತದನಂತ ಅವನು:—‘ಭವಾನಂದಾಸರೇ, ಈ ಪ್ರಕರಣವು ವಿಚಿತ್ರವಾದದ್ದೇನೋ ನಿಜ; ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದು ನಿಮ್ಮಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಚಟವರಿಗೇ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆ ಇಬ್ಬರು ಜನರು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಆ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೇಕೆ? ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೊಂದನೇಕೆ? ಮತ್ತು ಅವನು ಸುಣ್ಣದ ಗೋಡೆಯ

ಮೇಲೆ ಸೇಡು ಎಂದು “ಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆದನೆ” ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿಯುವದು. ನಿಮ್ಮಂಥ ಸಮರ್ಥರಿಂದಲಿದೆ, ಇತರರಿಗೆ ಎಂದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.’

‘ಕ್ರಮವಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಜೈಲಿಗೆ ಬರುವದು. ಸೇಡು ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದರಿಂದ ಅವನು ಆ ಖೂನನ್ನು ತನ್ನ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿರುವನೆಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಖೂನಿಗಾರನ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಸತ್ತವನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಭಯಂಕರ ಸಿಟ್ಟು ಇತ್ತೇದೇ, ಅವನು ಆ ವಿಲಾಸಿನಿ ಬೂಟಿನವನನ್ನು ಆ ಹಾಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಕೊಂದಿರುವನು. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಈ ಉಂಗುರದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುವದೇನೆಂದರೆ:—ಖೂನಿಗಾರನ ಹೆಂಡೆಯ: ಆಧವಾ ಪುಣ್ಯಸಾತ್ರದ ಸಂಬಂಧದ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಅವನು ಆ ಖೂನನ್ನು ಮಾಡಿರುವನು. ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಾತದ ಯಾವ ಚಿಹ್ನವೂ ಹೇಳಿ ಮೇಲೆ ರಿಪ್ಪರಿಂದ ಅವನು ಆ ಕೊಲೆಯನ್ನು ವಿಷ ಕೊಟ್ಟೇ ಮಾಡಿರುವನೆಂದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ ಆದಿಲ್ಲ ಆ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಯೇ ಆಗುವದು ಇಗೋ, ಪೋಲೀಸರ ಜೈನ ಬಂದಿತು. ಆ ಪೋಲೀಸನ ತಪಾಸು ಮಾಡುವನಾ, ನಡೆಯಿರಿ’ ಎಂದಂದು, ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಗಾಡಿಯಿಂದಿಳಿದು ನಡೆದನು.

(೪)

ಗಸ್ತಿಯ ಪೋಲೀಸನು ಭೇಟಿಯಾದ ಕೂಡಲೆ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅವನನ್ನು ಕುಳಿತು:—‘ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಈ ಪಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಖೂನವ ಓಣಿಯೊಳಗೆ ಗಸ್ತಿ ಮಾಡಿದವನು ನೀನೇ ಏನು?’

ಗಸ್ತಿಯ ತಿಪಾಯಿಯು ಅವನಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿ:—‘ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಆ ಗಂಟಿಯಿಂದ ಆ ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಆ ಓಣಿಯೊಳಗೆ ಸತ್ತವರ ಮಾಡುವ ಸರತಿ ಯು ನನ್ನದಿತ್ತು.’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಒಳ್ಳೇದು ನಿನ್ನಿನ ನಿನ್ನ ಗಸ್ತಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನನ್ನು ಕಂಡೆಯೋ ಆದಿಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಂಚವೂ ಮರೆಮಾಡದಂತೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಸು, ಕೇಳುವಾ.’

ಗಸ್ತಿಯವ:—‘ರಾತ್ರಿ ಆ ಗಂಟೆಗೆ ನನ್ನ ಸರತಿ ಬರಲು ಜೊತೆಗ ರ ನೊಡನೆ ನಾನು ಗಸ್ತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಣದ ಚಾವಡಿಯಿಂದ ಹುರ

ಬಿದ್ದೆನು. ಕೆಲವು ಓಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಗುತ್ತಿ ಮಾಡಿವೆವು. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಕೊಲೆಯಾದ ಓಣಿಯ ಹತ್ತರ ಇನ್ನೊಂದು ಓಣಿ ಇರುವ ದಷ್ಟೇ? ನನ್ನ ಜೊತೆಗಾರನು ಆ ಓಣಿಗೆ ಹೋಗಲು, ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಖೂನಾದ ಓಣಿಗೆ ಸಾಗಿದೆನು. ನಿನ್ನೆ ಭಯಾನಕವಾದ ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆಯು ವಸುಕಿತ್ತು. ದಾಂಯೊಳಗಿನ ಮಿಣುಕು ಮಿಣುಕಾದ ಲಾಂದರಗಳ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಯೋಜನವು ಕೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸುಳಿದ ಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಪರ್ಜನ್ಯವೃಷ್ಟಿಯಾದುದರಿಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆರರಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕೆಸರಿನೊಳಗಿಂದ ಗುತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತ ನಾನು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ನಡೆದಿರಲು, ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಒಂದು ವನೆಯೊಳಗಿನ ಉಜ್ವಲವಾದ ದೀಪದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ಮನೆಯು ತೆರವಾಗಿದ್ದದ್ದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮನೆಯ ಮಾಲಕರಲ್ಲಿ ಮೂವರು- ನಾಲ್ವರು ಪ್ರಮುಖರು ತೀರಿಕೊಂಡೆಂದಿವೆಂದ-ಈ ಇಡೀ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯು ತೆರವೇ ಇತ್ತು; ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಾಗೆ ತೆರವು ಬೀಳಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದ ಕೇಳಲು, ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೂತಗಳಿರ ತ್ತವೆಂದು ಹಲಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಬರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಬೆಳಕು ಕಾಣಿಸಲು, ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿರುವರೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ಆ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲವರೆಗೆ ಹೋದೆನು; ಆದರೆ.....'

ಬರ್ವಾನ್ ದಾಸ:- 'ಭೂತಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲಕ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅಂಜಕಯುಂಟಾಗಲು, ನೀನು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆಯಲ್ಲವೆ?'

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರೋಲೀಸನು ಮೆಟ್ಟಿಬಿದ್ದನು. ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೇನೆಂಬ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಲು, ಅವನು ಮುಂದೆ ಮಾತೇ ಆಡದವನು. ಆಗ ಬರ್ವಾನ್ ದಾಸನು ಅವನಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತು:- 'ನೀನು ಅಂಜಬೇಡ; ಹಾಗೂ ಯಾವ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಬಚ್ಚಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡ. ಆಗ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.' ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಆ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ಲನು ಪುನಃ ಹೇಳತೊಡಗಿದನು:-

ಹುಜೂರ, ಹೆವರಿಕೆಯುಂಟಾದುದರಿಂದ ಆಗ ನಾನು ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಓಣಿಗೆ ಬಂದೆನು; ಹಾಗೂ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಜೊತೆಗಾರನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪುನಃ ಆ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆನು.'

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಓಡಾಡಿದ ಸುಳಿವು ನಿಮಗೆ ಹತ್ತಿತೇ?’

ಗಸ್ತಿಯವ:—‘ಇಲ್ಲ; ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾರೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಮುಂದೇನಾಯಿತು?’

ಗಸ್ತಿಯವ:—‘ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಬೆಳಗಾಗುವವರೆಗೆ ಆ ವನೆಯ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಸರಕಾರೀ ಕೆಲಸವಿದ್ದರಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯಪಾಲನ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪುನಃ ಆ ವನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಹೋದೆವು. ಪೂರಾ ತೆರೆಯದಿದ್ದ ಆ ಕದನ್ನು ನಾವು ದೂಡಿದೆವು. ಯಾವ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆರೆಯಿತು. ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಣಬತ್ತಿಯು ಉದಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಂತರ ನಾವು ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಇಣಕಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಅಲ್ಲಿ.....ಅಲ್ಲಿ.....’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಗಾಬರಿಯಾಗಬೇಡ; ನೀನು ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನೋಡಿದೆಯೋ ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆ ಹೆಣವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಲು ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದ್ದರಿಂದ, ನಾಲ್ಕಾರು ಸಾರೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಡ್ಡಾಡಿ, ಕಡೆಗೆ ಆ ಹೆಣವ ಬದಿಗೆ ನಿಂತು ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರ್ವಕ ನೋಡಿ ಒಂದಿರಲ್ಲವೆ?’

ಗಸ್ತಿಯವ:—‘ಹಜೂರ, ನಮ್ಮ ಆಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣುಟ್ಟಿ ನೋಡಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ಅದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವದೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ?’

‘ಆಗ ನಾನೇನೂ ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ. ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೇನನ್ನು ಕಂಡೆ? ಹೇಳು ಬೇಗನೆ’ ಎಂದು ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಗದ್ದರಿಸಲು,

‘ಆ ಹೆಣವ ಭಯಾನಕ! ಮುಸುಡಿಯು ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವದು. ಹುಜೂರ, ಅದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಬಳಕ ನಮ್ಮಿಂದ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರವದಾಗಲಿಲ್ಲ ಕೂಡಲೆ ಓಡುತ್ತ ಚಾವಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದೆವು.’

‘ನಿಮಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಭಿಟ್ಟಿಯಾದನೇನು?’

‘ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿಂದರೂ ಸಲ್ಲಬಹುದು; ಯಾಕೆಂದರೆ, ಭಿಟ್ಟಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು: ಅಮಲಗ್ರಸ್ತವಾಗಿ ದಾರಿಯ ಪಕ್ಕದ ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಒರಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆನು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಏನೇನೋ ಹಾಡುತ್ತಿ

ಧನು. ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಹುಜೂರ, ಇದುವರೆಗೆ ನಾನೆಷ್ಟೋ ಜನ ಸೆರೆಗೂಡುಕರನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು; ಆದರೆ ಅವನಂಥ ಮದ್ರಸ್ತನನ್ನು ನಾನೆಂದೂ ನೋಡಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಆ ಖೂನಿನ ಗೊಂದಲವಿರದಿದ್ದರೆ, ಪಿಶಾಚಿಸೃಶನಾದ ಆ ಸರೆಗೂಡುಕನನ್ನು ನಾವು ರಚವಡಿಗೆ ಎಳೆತೆದು, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವನ ವೇಲೆಂಟ್ಲೆ ಹಾಕದೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.'

'ನೀವು ಆತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟದ್ದು ವಿಹಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖಭಾವವು ಹೇಗಿದ್ದಿತು?'

'ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುವಷ್ಟು ಅವಕಾಶವೆಲ್ಲತ್ತರೇ ನನಗೇ? ಆ ಭಯಂಕರ ಹೆಣ ನೋಡಿ ಗಾಬರಿಗೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಓಡ ತೋಡುತ್ತಲೇ ಚಾವಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದಿದ್ದೆವು.'

'ಚಾವಡಿಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋದನು?'

'ನಾವು ಅವನನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಸ್ಥೆಯಿಂದ ನೋಡಲಿಲ್ಲ; ಆ ರೆ ನಾವು ಚಾವಡಿಯಿಂದ ತಿರುಗಿ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲೆಂದು ಬದು ಮಾತ್ರ ಖಂಡಿತ.'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ: 'ಆ ಸೆರೆಗೂಡುಕನ ಕೈಯೊಳಗೆ ಚುಕ್ಕೆ (ಬಾರಕೋಲೆ) ವಿದ್ದಿತೇ?'

ಗಸ್ತಿಯವ:—'ಇತ್ತೋ-ಇಲ್ಲೋ ಎಂಬದು ನನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಯವಲ್ಲ.'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—'ನೀವು ಆ ಹೆಣ ನೋಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಬಳಿಕಾಗಲಿ ಯಾವದೊಂದು ಗಾಡಿ ಅಥವಾ ಒಟ್ಟಿನ ಒಡಿಯ ಸಿವ್ವ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತೇನು? ಇಲ್ಲವೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಸಪ್ಪಳ ಸಿಮಗೆ ಕೇಳಿಸಿತೆನು?'

ಗಸ್ತಿಯವ:—'ಇಲ್ಲ'

'ಸಾಕು. ನಿನ್ನಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲ ಮುಗಿದಂತಾಯಿತು,' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅಲ್ಲಿಂದ ನಡೆದನು. ಡಾಕ್ಟರನೂ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬ ಲಿಸಿ ಗಾಡಿಗೆ ಬಂದನು ಇಬ್ಬರೂ ಗಾಡಿಯ ನ್ನೇರಿದರು. ಗಾಡಿಯ ವೇಗದಿಂದ ಅವರ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸುಗಮವಾಗಿತ್ತು.'

ಆಗ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಡಾಕ್ಟರನಿಗೆ:—'ಈ ಮೂರ್ಖ ಗಸ್ತಿಯವನು ನಿನ್ನಿನ ರಾತ್ರಿ ತನ್ನ ಬಡತಿಯನ್ನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿರುವನು. ಇವನು ಖೂನಿಗಾರನನ್ನು ನಿನ್ನೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಓಡಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು'

ಡಾಕ್ಟರ್: — 'ಅದು ಹೇಗೆ?'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ: — 'ಯಾವನು ಆ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವನೋ, ಅವನೇ ಸರಿಗುಡುಕನ ಫಾರ್ಮ್ ಮಾಡಿ, ಈ ಮದ್ದವು ಒಡೇಮಗನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳು ತೂರಿ ಪಾರಾಗ ಹೋಗಿರುವನು.'

ಡಾಕ್ಟರ್: — 'ಖೂನಿ ಮಾಡಿ ಗಾಡಿಯನ್ನೇರಿ ಹೋದ ಆ ಖೂನಿ ಗಾರನು ಪುನಃ ತುಳ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಮನೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅವನೇನು ಹುಚ್ಚನೋ? ಈ ಸಿಸಾಯಿಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಖೂನಿಗಾರನಲ್ಲ; ಯಾವನೋಬ್ಬ ಬೇರೆ ಮದಗ್ರಸ್ತನೇ ಸರಿ.'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ: — 'ಡಾಕ್ಟರರೇ, ನೀವನ್ನು ವ ಮಾತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ದ್ದೇನೋ ನಿಜ; ಆದರೆ ಇಗೋ, ಈ ಉಂಗುರದ ಸಲುವಾಗಿ ಅವನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಈ ಉಂಗುರವೊಂದು ನನ್ನ ಕೈಸೇರಿರುವದರಿಂದ ನಾನು ಆ ಖೂನಿಗಾರನನ್ನು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಶಿಫ್ಟವಾಗಿಯೇ ಹಿಡಿಯುವೆನು.'

ಡಾಕ್ಟರ್: — 'ಈ ಉಂಗುರ ಸಿಕ್ಕ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇಂಥವನೇ ಖೂನಿ ಮಾಡಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚುವ ಒಗೆ ಹೇಗೆ? ಈ ಸೊಟ್ಟು ಉಂಗುರದ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿರವಾಗಲೂ ಅವನು ಸಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಬರುವನೆಂದು ನೀವು ಊಹಿಸಿರಬೇಕೇನು?'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ: — 'ನನು ಈ ಉಂಗುರದ ಮಹತ್ವವು ಅಷ್ಟೊಂದಿರದಿದ್ದರೂ, ಖೂನಿಗಾರನಿಗೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರಬೇಕು ಅಂತೆಯೇ ಆ ಮನಷ್ಯನು ತಾನು ಖೂನಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಜೀವಾಳಿ ಬಿಟ್ಟುನುತ್ನಬಂದು ಈ ಉಂಗುರ ಶೋಧಿಸಹತ್ತಿದನು, ಆದರೆ ಆತನ ಸ್ಮೃತಿವದಿಂದಲೋ-ಮದ್ಯವದಿಂದಲೋ ಅವನಿಗೆ ಈ ಉಂಗುರವು ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸದ್ಯಕ್ಕೆಂತೂ ಅವನ ಪ್ರಾಣವುಳಿದಂತಾಗಿದೆ. ಡಾಕ್ಟರರೇ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಹುಶ್ರಾಣವು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಿದ್ದರೂ, ಆತನ ಅಂತರಂಗವು ಈ ಉಂಗುರದಿಂದಲೇ ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ, ಈ ಉಂಗುರವು ಅವನನ್ನು ಬೈಲಿಗೆ ತರಬೇ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡದು.'

ಕಡೆಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಸಂಭಾವಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಗಾಡಿಯಿಂದ ಇದು ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು; ಹಾಗೂ ಊಟ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೈದರು.

ಮರದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಡಾಕ್ಟರನ ಕೈಗೆ ಪ್ರಯಾಗದ್ಲಯ ಒಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೈನಿಕ ವ್ಯಕ್ತಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು,

ಅದರೊಳಗಿನ ಒಂದು ಪ್ರಕಟನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬೊಟ್ಟು ತೋರಿಸಿ, ಓದ ಹೇಳಿದನು. ಡಾಕ್ಟರನು ಓದಿದ ಆ ಪ್ರಕಟನೆಯು ಹೀಗೆ ಇದ್ದಿತು:—

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ದೂರೆತಿದೆ.

‘ಮೊನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಮುಖ್ಯ ಓಣಿಯೊಳಗೆ ಒಂದು ಸ್ವರ್ಣ ಮುದ್ರಿಕೆಯು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಇದ ಯಾರದಿರುವದೋ ಅವರು..... ಓಣಿಯ.....ನೇ ನಂಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡ ಡಾಕ್ಟರನನ್ನು ಕಂಡು ಒಯ್ಯಬಹುದು.’

ಡಾಕ್ಟರನು ಆ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ಓದಿ ಮುಗಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭವಾನದಾಸನು ಒಳ್ಳೇ ವಿನಯದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು:—‘ಡಾಕ್ಟರರೇ, ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು; ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯದೆ ನಾನು ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ನನ್ನ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.’ ಎಂದಂದನು

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಅಷ್ಟೆಂದು ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ನೊಬ್ಬನು ಆ ಉಂಗುರಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಡೆಗೆ ಒಂದರೆ, ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ?’

ಭವಾನದಾಸ:—‘ಆ ಆಲೋಚನೆ ಬೇಡ. ನಾನು ನಿನ್ನೇ ಆಂಥದೊಂದು ಬೇರೆ ಉಂಗುರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಕೆ-ಳ್ಳಿ-ಇದನ್ನು. ಇದರಿಂದ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಉದ್ದೇಶವು ಸಫಲವಾಗದೆ ಇರದು’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಈ ಉಂಗುರವನ್ನು ಒಯ್ಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವನೊಬ್ಬನು ಬಂದೇ ಬರುವನೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಭರವಸೆಯಿದೆಯೇ?’

ಭವಾನದಾಸ:—‘ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬರುವನು. ಯಾವನು ಖೂನಿಗಾರನೋ, ಯಾವನ ಉಂಗುರವು ನಿಜವಾಗಿ ಕಳೆದಿರುವದೋ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಬರುವನು. ಖೂನಾದ ರಾತ್ರಿ ಅವನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಈ ಉಂಗುರವು ಎಲ್ಲಯೋ ಹೇಗೆಯೋ ಬಿದ್ದಿತು ಆ ಗಂಡಿಯವನಿಗೆ ಆ ಸುಗತಿಯು ಮುಂದೆ ತುಸು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ತಿಳಿದು ಬರಲು, ಅವನು ಇದನ್ನು ಶೋಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪುನಃ ಆ ಖೂನಾದ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದನು; ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗತ್ತಿಯವರು ಅತ್ತ ಬಂದುದರಿಂದ, ಅವನು ಅವಲಗ್ರಸ್ತನಾದವನಂತೆ ನಟಿಸಿ, ಆ ಗತ್ತಿಯವರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು ಈ ಉಂಗುರವು ಖೂನಾದ ಮನೆಯ ಹತ್ತರಾಗಲಿ, ದಾರಿಯ ಳ್ಲಿಲ್ಲಾಗಲಿ ಬಿದ್ದಿರ

ಬಹುದೆಂದು ಇದನ್ನು ಕಳೆಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನಿಸಿರ ವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ರ.ವದರಿಂದ, ಅವನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೇ ಬರುವನು'

ಡಾಕ್ಟರನು:—'ತಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ, ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಭಯಂಕರ ವಿಪ ತ್ತೊದಗಬಹುದೆಂಬದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಯದೇ?'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—'ಆದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಉಂಗುರವು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವದೆಂಬ ಈ ಪುಕಟನೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಅವ ನಿಗೆ, ಖೂಸಿನ ಕೋಳಗಾರರೇ ತನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರ.ವರೆಂಬದು ತಿಳಿಯುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ಆ ತರದ ಸಂಶ ಯವುಂಟಾಗಬಾರದೆಂದೇ ನಾನು ಈ ಪುಕಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರೋಲೀಸ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವವಲ್ಲದಂಥ ಹಾಗೂ ಆ ಖೂಸಿಗಾರನ ಸ್ವದೇಶ ಬಾಂಧವ ರಾದಂಥ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಯಾವನೊಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರನು ಈ ಬಗೆಯಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರೋಲೀಸರ ಹತ್ತಗತ ಮಾಡುವನೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಬರಲಾರದು.'

ಡಾಕ್ಟರನು:—'ತಮ್ಮ ಊಹೆಯಂತೆ ಅವನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿದರೂ ಆಗ ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು?'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—'ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನೋಡುವಾ. ಅದರೂ ತಮ್ಮ ರಿವ್ವಾಲ್ವರನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿಟ್ಟಿರಿ ಅವನ ಭರವಸೆ ಹಿಡಿಯಲಾಗದು. ಅವನು ಬಂದರೆ, ಅವನೊಡನೆ ಒಳ್ಳೇ ಗಂಭೀರ ಭಾವದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿರಿ; ಏಕೆಂದರೆ, ಅವನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಚವೂ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಬಾರದು.'

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಲೆಬಾಗಿಲನ್ನು ಬಡೆದು ಯಾರೋ ಕೂಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು. ಕೂಡಲೆ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಡಾಕ್ಟರನ ಮುಂಗೈಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ:—'ಡಾಕ್ಟರರೇ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ನಾವು ಯಾವನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗಪ್ರತಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವೋ ಅದೇವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೆಳಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಃ ಅವನೇ ಬಂದಿರದಿದ್ದರೂ ಅವನ ಕಡೆಯವನು ಬಂದಿರುವದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳನ್ನೂ ಸಂಶಯ ಬೇಡ.'

ಡಾಕ್ಟರನು ಬಾಗಿಲ ತೆರೆದು ಬಂದನು. ಆ ಆಗಂತುಕನನ್ನು ಕಾಣು ವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಎರಡು ಉತ್ಕಂಠಿತರಾಗಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಯಾವ ದ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಂದಿತೋ, ಅವನು ಯುವಕನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಗಂಡಸು ಕೂಡ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದವಳು ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಮುದುಕೆಯು. ಅವಳು ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಆ ಮೇಲುಸ್ವರಿಗೆಯ ಪಾವಟಿಗೆ ಗಳನ್ನು ಎರಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಡಾಕ್ಟರನು ಭಗವಾನ್ ದಾಸನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಹತ್ತಿದನು!

ಆ ಜರಥಳು ಆ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಸೇರಿ ಅವರನ್ನು ದ್ದೇಶಿಸಿ:—‘ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಡಾಕ್ಟರರಿರುವ ಮನೆಯು ಇದೇ ಏನು?’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಅಹುದು. ನಾನೇ ಆ ಡಾಕ್ಟರನು.’

ಮುದುಕೆಯು ತನ್ನ ಹರಕು ಸೀರೆಯ ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ವೃತ್ತಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅದರೊಳಗಿನ ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳ ಒಂದು ಪ್ರಕಟನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬೊಟ್ಟು ತೋರಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರನಿಗೆ:—‘ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ನೀವೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿರುವಿರಷ್ಟೆ?’

ಡಾಕ್ಟರನು ಅಹುದೆನಲು, ಆ ಮುದುಕೆಯು ‘ಆಪ್ತಾ, ನನ್ನ ಮಗ ಳಾದ ನಿಮಲೆಯು ಮೊನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಆ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದೊಂದು ಉಂಗುರ ವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೆ ನಾವು ಬಹು ಒಡವರು, ಮೂವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯ ಬಂಗಾರದಿಂದ ನಾವು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆವು ಆಪ್ತಾ, ಡಾಕ್ಟರರೇ, ನನ್ನ ಮಗಳ ಆ ಉಂಗುರವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುವ ಕೃಪೆ ಮಾಡಬೇಕು.’

ಡಾಕ್ಟರನು ತನ್ನಲ್ಲರುವ ಆ ಕೃತ್ರಿನು ಉಂಗುರವನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿ:—‘ಇದೇ ಏನು, ನಿಮ್ಮ ಆ ಉಂಗುರ?’

ಮುದುಕೆ:—‘ಅಹುದು; ಅಹುದು. ಇದೇ ನನ್ನ ಮಗಳ ಆ ಉಂಗುರ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದ್ದ ಈ ಉಂಗುರವು ಪುನಃ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ನಿಮಲೆಯು ಎಷ್ಟು ಅನಂದಪಡುವಳೋ! ಅವಳು ಉಂಗುರ ಕಳೆದಾಗಿನಿಂದ ಇದು ವರೆಗೆ ಒಂದೇನವನೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವಳು! ಆಪ್ತಾ, ನನ್ನ ಕಂದಮ್ಮನಿಗೆ ನನ್ನ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವ್ವಾ.’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತೀರಿ?’

ಮುದುಕೆ:—‘ನಾವು ಇದೇ ಈ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ, ಎಂದೆನ್ನತ್ತ, ತನ್ನ ನಡುಗುವ ಕೈಬೆರಳನ್ನು ಮೇಲುಸ್ವರಿಗೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಕಾಣುವ ಎಷ್ಟೋ ಓಣಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ತೋರಿಸಿದಳು.’

ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಸಂಕೇತ ಮಾಡಲು. ಡಾಕ್ಟರನು ಆ ಉಂಗುರವನ್ನು ಆ ಮುದುಕಿಯ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು:—‘ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಉಂಗುರವು ನಿಮ್ಮ ಮಗಳಾದ ವಿಮಲೆಯದೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹ ಎಲ್ಲವಷ್ಟೆ?’

ಮುದುಕಿಯು ಆ ಕೃತ್ರಿಮ ಉಂಗುರವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿ ಮೂಗು ಮುರಿಯುತ್ತ ತನ್ನ ಚೇಲದಲ್ಲರಿಸಿ. ಡಾಕ್ಟರನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ, ಬಂದ ದಾರಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದಳು. ಆಗ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನೂ ತನ್ನ ಆಸನದಿಂದೆದ್ದನು. ಅವನ ಆಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವನಾದರೂ ಆ ಮುದುಕಿಯ ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಕಾಣಬರುತ್ತಿತ್ತು; ಅದರೆ ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ, ಓಣಿಯ ಕಡೆಗಿದ್ದ ಕಿಟಕಿಯೊಳಗೆ ಇಣಕಿ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಡಾಕ್ಟರನೂ ಅವಸರದಿಂದೆದ್ದು ಅವನ ಹತ್ತರ ಹೋಗಿ ನಿಂತು, ಕಿಟಕಿಯೊಳಗೆ ನೋಡತೊಡಗಿದನು. ಆ ಮುದುಕಿಯು ಅಶಿಕಷ್ಟದಿಂದಲೂ, ತೀರ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿಯೂ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದಳು. ಆ ಮುದುಕಿಯು ದೃಷ್ಟಿ ಮರ್ಗಾದೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗಲು, ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕುತ್ತ ಪುನಃ ತನ್ನ ಆಸನದಲ್ಲೆ ಬಂದು ಕುಳಿತನು

(೫)

ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಹಾಗೆ ಏನು ಬಂದು ಕುಳಿತವನ್ನು ಕಂಡು ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಭಗವಾನ್ ದಾಸರೇ, ಯಾಕೆ, ಏನನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ? ಈಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಉಂಗುರವನ್ನೊಯ್ಯುವರಾರು?’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಈಗ ಬಂದವನೇ ಆ ಖೂನಿಗಾರನು; ಇಲ್ಲವೆ ಅವನ ಅನುಯಾಯಿ.’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಆ ಮುದುಕಿಯೇ ಕೊಲೆಗಾರಳೇ! ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ಅವಳನ್ನು ಒಂಧಿಸಲಿಲ್ಲೇಕೆ?’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಂಶಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಖೂನಿಗಾರನೇ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಸ್ವಕಾರದ ವೇಷ ಧರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಲೇ ಬೇಕು! ಈಗ ಬಂದಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿಜವಾಗಿಯೇ ಮುದುಕಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವಳನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವಾತ್ಮಾಪಬಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಉಂಟಾಗಬಹುದೆಂಬ

ಸಂಶಯದಿಂದಲೇ ನಾನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾರಣವುಂಟಾದುದೇನಂದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಖೂನಿಗಾರನೇ ಆಗಿದ್ದರೆ, ತನ್ನದಲ್ಲದಂಥ ಜೀರಿ ಕೃತ್ರಿಮ ಉಂಗುರವನ್ನು ಅವನು ಎದ್ದು ಒಯ್ಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಆ ಮುದುಕೆಯು ಆ ಉಂಗುರವನ್ನು ತನ್ನ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಸುವಾಗ ಮೂಗು ಮುರಿದುದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಖೂನಿಗಾರನೆಂದೂ, ಅವನು ಜತುರ ಚೂಡಾಮಣಿಯಾದುದಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಬಾರದೆಂದು ಆ ಕೃತ್ರಿಮ ಉಂಗುರವೇ ತನ್ನದೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಒಯ್ದಿರುವನೆಂದೂ ನಿರ್ಬಂಧನಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಡಾಕ್ಟರ್:—ಸಿಮ್ಮ ಆಂಜೋಣದಂತೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಖೂನಿಗಾರನಾಗಲಿ, ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಲಿ ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಇರಲು, ನೀವು ಅವನನ್ನು ಅನುಸರಣ ಮಾಡಿರುವುದು ತಪ್ಪಾಗಲಿಲ್ಲವೆ?

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ನಿರರ್ಥಕ ನಾವು ಹಾಗೆ ಅನುಸರಣ ಮಾಡಿದರೂ-ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಆ ಸ್ತ್ರೀ ವೇಷಧಾರಿಯು ಈಗಲೆ ತನ್ನ ನಿಜವಾದ ನಾಸನ್ನಾನಕ್ಕಾಗಲಿ, ತನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರನ್ನು ಕಾಣುವದಕ್ಕಾಗಲಿ ಸರ್ವಥಾ ಹೋಗಲಾರನು. ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಗುಪ್ತ ಪ್ರೋಲೀಸರ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಶೋಧಿಸ ಹೋಗಿ, ಕಡೆಗೆ ವೋಸ ಹೋಗುವರು ಇಂಥವರನ್ನು ಅನುಸರಣ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಕೊಂಚವೂ ಲಾಭವಾಗದೆಂದು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದ ವಾತು.

ಹೀಗೆ ಅವರಿರ್ವರೂ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಿರಲು, ೮-೧೩ ಜನ ಕೋಲಿ ನಾಟಿವಾಡುವ ಹುಡುಗರು ಪಾವಟಿಗೆಗಳನ್ನೇರಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಲಂಗುಟೆಧಾರಿಗಳಾದ ಬಡ ಹುಡುಗರು. ಮೈಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರಿವೆ-ಅಂಚಿಗಳಿರದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮುಖವೂ ತಲೆಯೂ ಧೂಳದಿಂದ ಮುಸುಕಿತ್ತು. ಆ ವಿಚಿತ್ರ ವೇಷದ ಅಷ್ಟು ಜನ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕಂಡು ಬೆದರಿದ ಡಾಕ್ಟರನು ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ಅವನ ಮುಖಭಾವವನ್ನು ಕಂಡ, ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅವನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ ನಗುತ್ತ:—ಡಾಕ್ಟರರೇ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಭಯಪಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಲಕರು ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ ವರ್ಗದವರು, ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿಯ ತಲೆ ನಾಯಕನನ್ನು ಕುರಿತು:—'ಎನೋ, ನಾನೋ, ಆ ಆಸಾಮಿಯ ಪತ್ತೆಯಾಯಿತೇ?'

‘ಧನೆಯಾರೇ, ಇನ್ನೂ ಆಗಿರೋದಿಲ್ಲ.’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಆ ನಾರೂ ಸಿಗೆ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು:—‘ಒಳ್ಳೇದು. ಅವನ ಪತ್ನಿ ಹತ್ತಿದೊಡನೆ ನೀನೂ ಸ್ವನೇ ಬಂದು ನನಗೆ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸು. ಇಗೋ, ಈ ದುಡ್ಡುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಮಿರಾಯಿ ತಿನ್ನಹೋಗಿರಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಎಷ್ಟೋ ಅಣೆಗಳ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಆ ತಲೆನಾಯಕನ ಮುಂದೆ ಚಿಲ್ಲಿದನು. ಅವನು ಅವುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು, ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರೂ ಹಾರುತ್ತ-ಜಿಗಿಯುತ್ತ ಅವನನ್ನು ಸುತ್ತಗಟ್ಟಿ ಸಾಗಿದರು.’

ನಂತರ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಡಾಕ್ಟರನಿಗೆ:—‘ಎಷ್ಟೋ ಕುಶಲ ಚಿಟಿಕ್ಚಿನ್ನರಿಂದ ಆಗದಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಇಂಥ ಪೋರರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಇಂಥ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸಾಕಿ ರುತ್ತೇನೆ.’

‘ಮೊನ್ನೆ ಈ ಪಟ್ಟಣ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಾದ ಖೂಸಿನ ಪತ್ತೆಗಾಗಿಯೇ ನೀವಿವರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿರುವಿರಾ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಡಾಕ್ಟರನ ಪುಶ್ಚಿಗೆ ಅಹುದೆಂದು ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ತಲೆ ಹಾಕಿದನು.

ಇವ್ವರನ್ನ ಸುಮೇರಮಲ್ಲನು ಕೈಯೊಳಗಿನ ಬೆತ್ತವನ್ನು ತಿರುವುತ್ತ-ತಿರುವುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಅವನ ಮುಖವು ಒಳ್ಳೇ ಉಲ್ಲಸಿತವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಬಂದವನೇ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನನ್ನು ಕುರಿತು:— ‘ಭಗವಾನ್‌ದಾಸರೇ, ಇನ್ನ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಂಡು, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಶತಮುಖಗಳಿಂದ ಹೋಗಳಬಹುದು.’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ನಗುತ್ತ:—‘ನನಗಂತೂ ಒಂದೇ ಮುಖವಿದೆ; ಶತಮುಖಗಳನ್ನೆಲ್ಲೆಂದೆ ತರಲಿ? ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯಾದರೂ ಏನು, ಹೇಳ ಬಾರದೆ?’

ಸುಮೇರಮಲ್ಲ:—‘ಸಂಗತಿಯನ್ನೇನೆಂದು ಕೇಳುವಿರಾ? ಮೊನ್ನೆ ಯಾದ ಖೂಸಿನ ಪತ್ತೆಯನ್ನು ನಾನೊಬ್ಬನೆ ಹಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಇಷ್ಟು ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲೆಯೇ? ವಾಹವ್ವಾ; ನೀವು ಸುದಕ್ಷ ಗ.ಪ್ತ ಪೋಲೀಸರೇ ನಿಜ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಸೂತ್ರ ಲಭಿಸಿದೆ?’

ಸುಮೇರಮಲ್ಲ:—‘ಕೇವಲ ಸೂತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದೆಂತಲ್ಲ; ಒಮ್ಮೆಲೆ.... ಒಮ್ಮೆಲೆ....ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ಅವನು ದವಡಿ ಕಚ್ಚಹತ್ತಲು,’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸರು ಅವನನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡಗೊಡವೆ:—‘ಹಾಗಾದರೇನು ಈಡಿ ಹಗ್ಗವೇ ಹಸ್ಯಗತವಾಯಿತೇ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿ ನಕ್ಕನು.

ಸುಮೇರಮಲ್ಲ:—‘ಅಹುದು; ಖೂನಿಗಾರನು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಅವನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುತ್ತೇನೆ.’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ನೀವು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಏನು?’ ಖೂನಿಗಾರನ ಹೆಸರೇನು?’

ಸುಮೇರಮಲ್ಲ:—‘ಆ ಕೊಲೆಗಡಕನ ಹೆಸರು ಶಾಕೂರ ರಾಮಭಾಯಿ. ಅವನು ರೈಲ ನೌಕರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಹಾಗಲ್ಲವೆ? ಆ ಆಸಾಮಿಯ ಎಲ್ಲ ನಿಷಯವನ್ನು ನನಗೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಿರಿ, ಕೇಳುವಾ.’

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನಂತೆ ಡಾಕ್ಟರನೂ ಉತ್ಸುಕನಾಗಿದ್ದನು. ಆಗ ‘ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿರಿ ಆತನ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿಯು ಕೇಳುವಂತಹದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.’ ಎಂದು ಸುಮೇರಮಲ್ಲನು ಹೇಳತೊಡಗಿದನು:—

‘ನಮ್ಮ ಮೂರ್ಖ ರಘುನಾಥಸಿಂಹರು ಹೆಣದ ಬಕ್ಕಣಮೋಳಗಿನ ಲಕ್ಕೋಟಿಗಳ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸದಾರರಾದ ಪಾಟೀಲ ಹಾಗೂ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರ ಪತ್ನಿ ಹೆಚ್ಚುಹೋದರು. ನಾನು ಆ ಓಣಿಯ ಪೋಷ್ಯಮನ್ನು ನನ್ನ ಕರೆಯಿಸಿ, ಅವನಿಗೆ ಆ ಲಕ್ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಈ ವಿಳಾಸದಾರರು ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿರುವರು? ಎಂದು ಕೇಳಿದೆನು ಅವನು ಅನರ್ಥವರೂ ವಿಳಾಸದಾರರು ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ನಾನು ಆಗಲೆ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿರುತ್ತಾರೆಂಬದನ್ನು ನೋಡಿದೆನು. ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಕೂರ ರಾಮಭಾಯಿಯೆಂಬವನು ವಾಸಿಸುವನು. ಅವನಿಗೆ-ವೃದ್ಧಳಾದ ತಾಯಿಯೊಬ್ಬಳು. ಲಾವಣ್ಯವತಿಯೂ ವಿಧವೆಯೂ ಆದ ಭಗಿನಿಯೆ-ಬ್ಬಳು ಇವರರ್ಥರ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಶಾಕೂರ ರಾಮಭಾಯಿಗೆ ರೈಲನು ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ನೌಕರಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಆ ಮೂವರ ನಿರ್ವಾಹ ಸಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಅವನು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಕೆಲ ಭಾಗವನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು ಅವನ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಪಾಟೀಲ-ಕುಲಕರ್ಣಿಯರು ಒಂದುತಿಂಗಳಿಂದ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ನಾನು

ರಾಮಭಾಯಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಆತನು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅವನ ವೃದ್ಧ ತಾಯಿಯು ಮಗಳೊಡನೆ ಮನೆಯೊಳಗೇ ಇದ್ದಳು. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾದೆನು ನಾನು ಸೋಲಿದಾಗ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ವಿಷಣ್ಣವದನರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು; ಆ ತರುಣಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅತ್ತದ್ದರಿಂದ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪೆಡರಿಡುವು 'ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಾಡಿಗೆದಾರರಲ್ಲ ಒಬ್ಬನ ಖೂನಾಗಿರುವದನ್ನು ನೀವು ಬಲ್ಲರೋ?' ಎಂದು ನಾನು ಆ ಮುದುಕೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಲು, ಅವಳು ಸಮ್ಮತಿಸೂಚಕವಾಗಿ ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಲಗ್ನಾಡಿಸಿದಳು ಮಾತ್ರ; ಬಾಯಿಂದ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ತರುಣಿಯು ನನ್ನ ಆ ಸುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಈ ಖೂನಿನ ವಿಷಯವು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದೆಂದೆಂದವನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೆ ಊಹಿಸಿದೆನು. ಆಗ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದುದೇನೆಂದರೆ:—

‘ಅಮ್ಮಾ, ಆ ಬಾಡಿಗೆದಾರರು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ನಿನ್ನೆ ಯಾವಾಗ ಹೊರಟು ಹೋದರು? ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮರೆಮಾಚದಂತೆ ತಿಳಿಸಿರಿ. ನಾನು ಪೋಲೀಸ ಬಾತಿಯವನು’

ನನ್ನ ಆ ಸುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ವೃದ್ಧಳ ಮುಖವು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ನಿಶ್ಚೇಜವಾಯಿತು. ಅವಳ ಬಾಸಿಯಿಂದ ಶಬ್ದಗಳೇ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆ ತರುಣಿಯು ತಾಯಿಯನ್ನು ಕುರಿತು:—‘ಅಮ್ಮಾ, ಸುಳ್ಳುಡಬೇಡ; ಏನೇನು ನಡೆಯಿತೋ, ಅದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸು. ನಿಜ ಸಂಗತಿ ಕೇಳಿ ಈ ಮಹನೀಯನು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಬಹುದೇ ವಿನಃ ಅಸಂತುಷ್ಟರಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.’ ಎಂದಳು.

ಮಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮುದುಕೆಯು ಬಹು ಕೋಪಗೊಂಡಳು. ಅವಳು ಆ ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರದಲ್ಲ ಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು:—‘ಮೂರ್ಖಳೇ ದುರ್ಬೈವಿಯೇ; ನೀನೇ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಜನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣಳಾಗಿರುವೆ,’ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದವಳೇ ದೊಡ್ಡ ದನಿಯಿಂದ ಅಕ್ರೋಶಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

ಆಗ ನಾನು ಆ ಮುದುಕೆಯನ್ನು ಬೆದರಿಸಿ:—‘ಮುದುಕೇ, ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸು ನನಗೆ ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಈ ಪೇಚಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗಲೆ ಭಯಂಕರ ಸಂಕಟ ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವಿರಿ,’ ಎಂದೆಂದೆನು.

ಆಗ ಮುದುಕೆಯು ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸುತ್ತಾ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು:—
 'ಅಪ್ಪಾ, ಪೋಲೀಸರೇ, ನಾನು ದುಃಖಿಸುವದನ್ನು ಕಂಡು ನನ್ನ ಮಗನೇ
 ಆ ಬಾಡಿಗೆದಾರನನ್ನು ಕೊಂದಿರಬಹುದೆಂದು ನೀವು ತರ್ಕಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ
 ಹಾಗಲ್ಲ; ನೀವು ಆ ಸಂಶಯದಿಂದ ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಬಂಧಿಸಿ
 ಬಹುದೆಂಬ ಅನುಮಾನದಿಂದಲೇ ನನಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕ್ಷುಬ್ಧರು
 ಕನ್ನಡ ದೇಶದ ಗೃಹಸ್ಥರು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಹತ್ತಿ ಸರಾಸರಿ ಒಂದು
 ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ನಾವು ಬಹು ಬಡವರು ನನ್ನ ಮಗನ ತಿಂಗಳ
 ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೂವರ ಉದರ ನಿರ್ವಹ
 ಸಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಒಹಿಭಾಗವನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡು
 ತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ; ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರ ಖೂನಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ
 ಪೇಚು ಬಂದಿರತೆಂಬದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ
 ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಹಳಹಳಿಸಿ ಮಾಡುವದೇನು? ನಮ್ಮಲ್ಲ
 ದ್ದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಖೂನಾಗಿದೆಯೆಂಬದು ತಿಳಿದೊಡನೆ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಆ
 ಹಾಳು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಂದೆನು. ಖೂನಾದವನು ಸಿ. ಆರ್.
 ಪಾಟೀಲನು. ಅವನು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ಅವನ ಔದಾರ್ಯಕ್ಕೆ
 ಎಣಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಟ-ಕಸರು ಎಂಬದು ಆ ಕನ್ನಡ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ
 ಗೊತ್ತೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಅವನು ಯಾವದೊಂದು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕೇಸಕ್ಕೆ
 ಸಹ ಬೊಗಸೆಗಟ್ಟಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಸಂಗಡಿಗನಾದ
 ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಹೇಸರು ಬಳವಂತರಾಯ ಕುಲಕರ್ಣಿ. ಅವನು ಆ ಉದಾರ ಸ್ಥ
 ಸಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲನ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಿರಬೇಕು, ಆದರೆ ಆ ಪಾಟೀಲನು
 ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನಾದರೇನು ಯಿತು? ಅವನು ಒಲು ಅಮಲಗ್ರಸ್ತನು,
 ಹೆಸರಾದ ಸೆರೆಗಡುಕನು. ದಿನಾಲು ಎಷ್ಟೋ ನೀಸೆಗಳು ಅವನುಗಾಗಿ
 ತೆರವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು; ಅಲ್ಲದೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು.....'ಎಂದು ನುಡಿ
 ಯುತ್ತಿರಲು, ಆ ಮುದುಕಿಯು ಮುಂದಿನ ನುಡಿಗಳನ್ನು ನುಡಿಯಲಾರದೆ
 ಸುಮ್ಮನಾಗಿ, ಪುನಃ ಕಣ್ಣೀರ ಸುರಿಸಹತ್ತಿದಳು. ಆಗ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಆ
 ಮುದುಕಿಯನ್ನು ಬೆದರಿಸಿ:—ಹೀಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇ ಗೊಪ್ಯವಾಗಿಡ
 ಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಈಗಲೇ ಪೋಲೀಸ ಚಾವಡಿಗೆ ಹಿಡಿದೊಯ್ಯುವೆನು
 ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬೇಗನೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸುವೆನು, ಆ ಮುದು
 ಕಿಯು ಪುನಃ ಹೇಳತೊಡಗಿದಳು:—

ಅಪ್ಪಾ, ಪೋಲೀಸನೇ, ಏನು ಹೇಳಲಿ? ಆ ಮುಂಡೇಮಕ್ಕಳೇವರೂ ಕೂಡಿ ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಈ ನನ್ನ ವಿಧವೆ ಮಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಳೆಯೆ ಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗ ಈ ನನ್ನ ಕಂದಮ್ಮನು ಎಷ್ಟು ಅಕ್ರೋಶ ಮಾಡಿದಳೆಂಬದನ್ನು ನಾನು ವಾಣಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸಲಾರೆ! ಆ ಸಂಗತಿ ನನ್ನ ಮಗನ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳಲು, ಅವನು ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಹೊರಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಮೊನ್ನೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಊರಿಂದ ಕಾಗಡಗಳು ಬರಲು, ಅವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುವದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಸರಾಸರಿ ೮ ಗಂಟೆಗೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಾಮಾನಿಸೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಊರಿಂದ ರೈಲ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋದರು. ಅವರು ಹೊರಟು ಹೋದುದನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೂ ನನ್ನ ಮಗಳಿಗೂ ಅತೀ ನಂದವಾಯಿತು, ಆದರೆ ಆ ನಮ್ಮ ಮನಾನಂದವು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ ಯಾಕಂದರೆ, ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ೧೧ ಇಲ್ಲವೆ ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲನು ಪುನಃ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ನನ್ನ ಮಗನಾದ ರಾಮಭಾಯಿಗೆ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಸರತಿಯ ಕೆಲಸವಿದ್ದುದರಿಂದ, ಅವನು ಆಗ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು ಅವನು ಅದುವರೆಗೂ ಬಾರದ್ದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕದವು ತೆರೆದೇ ಇತ್ತು ಪಾಟೀಲನು ಪುನಃ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು:-- ಏಕೆ ರಾಯರೇ, ಪುನಃ ಬಂದಿರಲ್ಲ? ಎಂದು ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಕೇಳಿದೆನು. ಆಗ ಆ ಮದಗ್ರಸ್ತನು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಳವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೆ, ಓಡಿ ಬಂದು ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಅದರಿಂದ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಚೀರಿದೆವು. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕೂಗಾಡಿದರೂ ಅವನು ಬಿಡದಾದನು ಆಗ ನಾನು ಪುನಃ ಅವನಿಗೆ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆಂದು ಕೇಳಲು, ನಾನು ಇವಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ನುಡಿದನು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಕಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮಾಡಬೇಕೇನು? ಪಾಟೀಲನು ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದ ಬಾಗಿಲ ಕಡೆಗೆ ಜಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದನು, ನಾನು ಒಳ್ಳೇ ಅವಸಾನವನ್ನು ತಾಳಿ, ಇವಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಜಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದೆನು ಮದಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ವಿಹಿನನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನು ಪಂಚಾರತಿ ಬೆಳಗಿಸಿಗೊಂಡ ಗಂಡು ಮಗನಲ್ಲವೆ? ಆ ಗಂಡಸಿನ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಅಬಲೆಯರ ಕರುವು ಎಷ್ಟು ಪೂರೈಸಿತು? ಕಡೆಗೆ ಅವನ ಇವಳನ್ನು ಜಗ್ಗಿಕೊಂಡು ತಲೆಬಾಗಿಲ ವರೆಗೆ ಬಂದನು.

ಆಗ ನಾವಿವರೂ ತಾಯಿ-ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಕ್ರೋಶ ವಾಡತೊಡಗಿ ದೆವು. ಆ ಅಕ್ರೋಶವನ್ನು ಬಹು ದೂರಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದ ನನ್ನ ಮಗನಾದ ರಾಮಭಾಯಿಯು ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಲೆವಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು; ಹಾಗೂ ಆ ಹೃದಯವಿದಾರಕ ದೃಶ್ಯವು ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು! ಕೂಡಲೆ ರಾಮ ಭಾಯಿಯು ಆ ಸೆರೆಗುಡುಕನ ರಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಹೊರಗೆ ಜಗ್ಗಿ, ಕತ್ತು ಹಿಡಿದು ಬಹು ದೂರ ನೂಕಿಸಿಬಿಟ್ಟನು! ಆದರೂ ಆ ಕುಡುಕನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗದೆ, ಪುನಃ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬರಲು, ನನ್ನ ಮಗನ ಸಿಟ್ಟು ಅನಿವಾರವಾಗಿ, ಅವನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಡಿಗೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆಯ ಹೋದನು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಆ ಮದಾಂಧನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಆ ಬಡಿಗೆಯ ಪೆಟ್ಟು ಡುಬ್ಬದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನು ಒತ್ತರದಿಂದ ಪಲಾಯನ ಹೇಳಿ ಸಿದನು. ನಮ್ಮ ರಾಮಭಾಯಿಯೂ ಅವನನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹೋದನು.'

ಆ ಮುದುಕಿಯ ವೃತ್ತಾಂತ ಮುಗಿಯಲು, ನಾನು ಪುನಃ ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು:—'ಆಗ ಹೋದ ನಿಮ್ಮ ಮಗನು ಯಾವಾಗ ಮರಳಿ ಬಂದನು?' ಎಂದು ಕೇಳಲು,

ಮುದುಕಿ:—'ಸರಾಸರಿ ಎರಡು ತಾಸಿನ ತರುವಾಯ.'

ಸುಮೇರ:—'ಅವನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ನೀವು ಏನೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿದಿರಿ?'

ಮುದುಕಿ:—'ತಮ್ಮಾ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಿ? ನುತ್ತು ಪಾಟೀಲನು ಎತ್ತ ಹೋದನು?' ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಲು, ರಾಮಭಾಯಿಯು 'ಅವ್ವಾ, ನಾನು ಅವನನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ೨೦-೩೦ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಜರೂರಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಕಳುಹಿದ ಮನುಷ್ಯನು ನನಗೆ ಭೇಟಿಯಾದನು. ಕೂಡಲೆ ನಾನು ಅವನೊಡನೆ ಹೋದವನು ಈಗ ತಿರುಗಿ ಬಂದೆ. ನಾನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಕುಡು ಕನು ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಒಂದು ಎಕ್ಕಾ ಬಂಡಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ಎತ್ತೋಡಿ ಹೋದನು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ರಾಮಭಾಯಿಯು ಬರುವಾಗ ರೇಲ್ವೆಯ ಕಡೆಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಬಂದುದರಿಂದ, ಅವನು ಹೇಳುವ ಸಂಗತಿಯು ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ತೋರಿತು.'

ಮುದುಕಿಯು ಹೇಳಿದ ತನ್ನ ಮಗನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಲವಾದ ಸಂದೇಹವುಂಟಾಯಿತು. ಮನೆಯಿಂದ ಹೋದ ಅವನು ಮಧ್ಯದ ೨ ತಾಸಿ ನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕರಾಯನ ಕೊಲೆವಾಡಿ ಬಂದನೆಂದು ನನ್ನ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು.

ಆದರೂ ನಾನು ಆ ಮುದುಕಿಗೆ ನನ್ನ ಮನೋಗತವು ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಾನು ಪುನಃ: — 'ಅವ್ಯಾ ಸಿಮ್ಮಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಾಯಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀವೇನೂ ಅಂಜುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದವನೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು, ನೆಟ್ಟಗೆ ರಾಮಭಾಯಿಯು ರೇಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು; ಹಾಗೂ ಅವನನ್ನು ಆಗಲೇ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ದಸ್ತಗೀರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಅವನೇ ಆ ಖೂನಿ ಮಾಡಿರುವನೆಂಬದಕ್ಕೆ ಜೇರೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳೇತಕ್ಕೇ ಬೇಕು? ಅವನು ತನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ದೊಡ್ಡ ಬಣ್ಣಿಯಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಏಟು ಹಾಕಲು, ಮೊದಲೇ ಕುಡುಕನೂ ಅದಕ್ಕನೂ ಆಗಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕರಾಯನ ಪಕ್ಕಡಿಗೆನೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವದೊಂದು ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೋ ಆ ಏಟು ತಾಕಿ ಅವನು ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಸತ್ತಿರುವನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಈ ಖೂನಿನ ಪೇಚು ಬರಬಾರದೆಂದು, ಆ ರಾಮಭಾಯಿಯೇ ಆ ಹೆಣವನ್ನು ಆ ಹಾಳು ಮನೆಯಲ್ಲ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರಬೇಕು.'

ಸುಮೇರನುಳ್ಳನ ಭಾಷಣವು ಮುಗಿಯಲು, ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅವನಿಗೆ:— 'ಹಾಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಆ ರಕ್ತದ ವಿಚಾರವೇನು?'

ಸುಮೇರ:— ಆ ರಾಮಭಾಯಿಯೇ ಯಾವುದೊಂದು ಕೋಳಿ-ಗಿಳಿ ಕೊಯ್ದು ಅಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಕೆಡವಿ, ಪೋಲೀಸರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ತೂರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು.

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:— 'ನೀವು ರಾಮಭಾಯಿಯನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದೊಡನೆ ಅವನು ಏನೆಂದನು?'

ಸುಮೇರ:— 'ಆತನನ್ನು ವುದೇನು? ಎಲ್ಲ ಒದ್‌ಮಾಪ ಖೂನಿಗಾರರಂತೆ ಅವನೂ:— 'ನೀವು ಆ ಹಾಳು ಮನೆಯ ಖೂನಿನ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರಬಹುದಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸಿರಪರಾಧಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ ದೋಷ ಮಾತ್ರ ನಿಮಗೆ ತಟ್ಟದಿರದು' ಎಂದು ಮಾನುಲ-ಪ್ರಕಾರ ಸೂಚಿಸಿದನು; ಆದರೆ ಭಗವಾನ್ ದಾಸರೇ, ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅವನ ಆ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಬಹುದು? ಅವನು ಅವನನ್ನು ಖೂನಿಗಾರನೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಣದಂಡದ ತಿಕ್ಕೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟಾರೆಯೇ?' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಉಚ್ಚಸ್ವರದಿಂದ ಫೋನ್-ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದನು.

(೬)

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿವರ್ವರಲ್ಲಿ ಸಂಭಾವಣ ನಡೆದಿರಲು, ಆದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ರಘುನಾಥಸಿಂಹನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮೇರ ಮಲ್ಲನು ನಗುತ್ತ:—‘ರಘುನಾಥಜೇ, ಖೂನಿಗಾರನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಇನ್ನು ನೀವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.’

ರಘುನಾಥ:—‘ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಂತೆ ನಿಜವಾದ ಆರೋಪಿಯು ಸಿಕ್ಕಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದರೂ, ಅಷ್ಟರಿಂದ ಬೇರೆ ಈ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡದ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಲಾರದಷ್ಟೇ? ಆ ಆರೋಪಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗದ ಹೊರತು ಈ ಕೇಸು ಕೊನೆಗಾಣುವದಿಲ್ಲ.’

ಸುಮೇರ:—‘ಈಗ ಸಿಕ್ಕ ಎಳೆಯಿಂದ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸವಾಗಲಿಕ್ಕೆವೇ?’

ರಘುನಾಥ:—‘ಹಾಗಾದರೆ, ಇದೇ ಈ ನಿಮ್ಮ ರಾಮಭಾಯಿಯೇ ಆ ಬಳವಂತರಾಯ ಕುಲಕರ್ಣಿಯನ್ನೂ ಕೊಂದಿರುವನೇನು?’

ರಘುನಾಥಸಿಂಹನ ಆ ಕಡೆಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ, ಆ ಬಳವಂತರಾಯನಾರು? ಅವನ ಕೊಲೆ ಎಲ್ಲಾಗಿದೆ?’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲು,

ರಘುನಾಥ:—‘ಮೊನ್ನೆ ಖೂನಾಗಿದ್ದ ಸಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲನ ಗುಮಾಸ್ತನೇ ಆ ಬಳವಂತರಾಯ ಕುಲಕರ್ಣಿಯು ಆ ಖೂನಾದ ರಾತ್ರಿಯೇ ಇವನೂ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವನ ಶವವು ಪ್ರಯಾಗ ರೈಲ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಬದಿಯ ಮುಸಾಫಿಖಾನೆಯ ಮೇಲುಸ್ಥರಿಯ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ; ಆ ಹಣದ ಪಕ್ಕದ ಸುಣ್ಣದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೂ ಪಾಟೀಲನ ಹಣದ ಬಳಿಯ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದಂತೆ, ಸೇಡು! ಎಂಬ ಇಂತಿಂಥ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ, ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ರಕ್ತ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿರುತ್ತದೆ.’

ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವಿಷ್ಮಯಭರಿತರಾದರು. ಸುಮೇರಮಲ್ಲನಂತೂ ರಘುನಾಥಸಿಂಹನ ಮುಖದ ಕಡೆಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಟಿಕ್ಕಮಕ್ಕ ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅವನ ಈ ಮೊದಲಿನ ಅಹಂಭಾವವೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅಳಿದು ಹೋಗಿತ್ತು; ಶರೀರವು ಧರಗುಟ್ಟಿ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರೆ ಕಠೋರ ಹೃದಯದ ನಮ್ಮ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆಲೋಚನೆಗೊಳಗಾಗದೆ, ಒಮ್ಮೆಲೆ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನ ಆ ವಿಚಿತ್ರ ನಗೆಯನ್ನು ಕಂಡು, ಆ ಪೋಲೀಸ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳು ಮನದಲ್ಲಿ ಖುತಿಗೊಂಡರು ಭಗವಾನ್‌ ದಾಸನಿಗೆ ಅವರ ಛಾವಣಿ ತಿಳಿಯದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಅವನು:— 'ಮಹಾಶಯರೇ, ನಾನು ವಕ್ರದೃಶ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನೀವೀವರ್ತರೂ ಸಿಟ್ಟಾದೀರೇನು? ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಕೋಪ ಗೊಳ್ಳದೆ, ನನ್ನ ಅಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ. ಈಗ ರಘುನಾಥಸಿಂಹರು ಕೇಳಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಖುಂಟಾದ ಅತ್ಯಾನಂದದ ಬಾಹ್ಯಸ್ವರೂಪವೇ ಈ ನಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ!'

ಸುಮೇರಮಲ್ಲ:— 'ರಘುನಾಥಜೀ, ನೀವು ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿ ನಿಜವಷ್ಟೆ?'

ರಘುನಾಥ:— 'ಸತ್ಯ; ಸತ್ಯವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕೇ? ನಾನು ಸ್ವತಃ ಆ ಮುಸಾಫರಖಾನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಆ ಶವವನ್ನು ಕಣ್ಣುಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ಬಂದಿರ. ತ್ರೇನೆ'

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:— 'ಹಾಗಲ್ಲವೇ?' ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಕೇಳುವಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಒಂದು ಚುಟ್ಟವನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಲ್ಲೀನತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು, ಅವನು ಹೇಳುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರಂಭಿಸಿದನು. ಸುಮೇರಮಲ್ಲ-ಡಾಕ್ಟರರಾದರೂ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆ ಸಂಗತಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಆಗ ರಘುನಾಥಸಿಂಹನು:— 'ನೋದಲಿನಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಅನಿಸಿತ್ತೇ ನಂದರೆ, ಆ ಮಾರ್ಟೀಲನ ಕ್ಷು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅವನ ಆ ಬಳವಂತರಾಯನೇ ಕೊಂದಿರಬಹುದೆಂದು, ಮತ್ತು ಆ ಸಂದೇಹದಿಂದಲೇ ನಾನು ಆ ಮಾರ್ಟೀಲನ ಖೂನಾದಂಭಿಸಿದ ಅತನ ಆ ಸಂಗಡಿಗನ ಶೋಧದಲ್ಲಿದ್ದೆನು. ಪೋಷ್ಠ ಮನ್ನನಿಂದ ಆ ಕನ್ನಡಿಗನ ವಾಸಸ್ಥಳ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಆ ರಾಮಭಾಯಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆನು. ಆ ಮನೆಯ ಬದಿಯ ಅಂಗಡಿಕಾರನಿಂದ ಈ ಕನ್ನಡ ಗೃಹಸ್ಥರು ಖೂನಾದ ರಾತ್ರಿ ಆ ಗಂಟೆಗೆ ತಮ್ಮ ಗಂಟು-ಗದಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು, ಸ್ವೇರನ್ನಿಗೆ ಹೋದರೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದೆನು. ಕೂಡಲೆ ನಾನು ಪ್ರಯಾಗ ರೇಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶೋಧ ಮಾಡಿದೆನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಹಮಾಲ ಜನರು ಹೇಳಿದುದೇನೆಂದರೆ:— 'ಇಬ್ಬರು ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಸ್ವೇರನ್ನಿಗೆ ಒಂದಿದ್ದರು. ನಾವು ಅವರ ಗಂಟು-ಗದಡಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಒಳಗೆ ಎತ್ತಿತಂದೆವು; ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೆರೆಗೂಡು ಕನು ವಿಶೇಷ ಅಮಲಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ, ಸಂಗಡಿಗನೊಡನೆ ತಮ್ಮ

ಭಾಷೆಯಿಂದ ವಾಗ್ವಾದ ಮಾಡಿ, ಊರೊಳಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಸಂಗಡಿಗನು. ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅವನ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದನು; ಆದರೆ ಮುಂಬೈ ಕಡೆಗೆ ಕೋಗುವ ವೇಲ್‌ಟ್ರೇನು ಹೊರಟು ಹೋದರೂ ಅವನು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಅವನು ನಮ್ಮಗ್ನಿಯ ಕೆಲ ಜನ ಹವಾಲರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿಕೊಂಡು, ಹೊರಬದಿಯ ಮುಸಾಫರಖಾನೆಗೆ ಹೋದನು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ಹೋದ ಹವಾಲರು ಅವನ ಆ ಸಾಮಾನನ್ನು ಆ ಮುಸಾಫರಖಾನೆಯ ಉಪರಿಗೆಯ ಮೇಲಿನ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಒಂದರು ಆ ಕನ್ನಡಿಗನಾದರೂ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಆ ಚಿಕ್ಕ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿಕೊಂಡನು. ಈ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದು, ನಾನು ಆಗಲೆ ಆ ಮುಸಾಫರಖಾನೆಗೆ ಹೋದೆನು. ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಯ ರಕ್ಷಕರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಆ ಕನ್ನಡ ಗೃಹಸ್ಥನು ಬಂದುದು ನಿಜವೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆನು. ಆತನಿಂದ ಆ ಗೃಹಸ್ಥನ ಮಲಗಿದ್ದ ಕೋಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಆಗ ಆ ಕೋಣೆಯ ಒಳಗಿನಿಂದ ಇಕ್ಕಲ್ಲುಟ್ಟಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಕೂಗಾಡಿದರೂ ಆ ಬಾಗಿಲ ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೆ ಬಾಗಿಲ ಮುರಿದು ಒಳಗೆ ಹೊಕ್ಕೆನು. ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾರೂ ಇರದೆ, ಆ ಕನ್ನಡಿಗನ ಹಣವೊಂದೇ ಭಯಾನಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು; ಆ ಹಣಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಗಾಯಗಳಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಕ್ತ ಚೆತ್ತು; ಹಾಗೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಣ್ಣದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ 'ಸೇದು' ಎಂದು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು.

ಆಗ ಡಾಕ್ಟರ:—'ಇದೆಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿಯವು!'

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—'ರಘುನಾಥಸಿಂಹ, ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಸಿಕ್ಕು ಸಜರಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತೇ?'

ರಘುನಾಥ:—'ಹೆಣದ ಅಂಗಿಯ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ. ರೋಡಿಯಿಂದ ರೂ. ಇದ್ದವು; ಮತ್ತು ಒಂದು ತಂತಿಯ ಕಾಗದವಿತ್ತು.'

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—'ಆದರಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಬರೆದಿತ್ತು?'

ರಘುನಾಥ:—'ಧಾರವಾಡದ ವಲ್ಲಭರಾಯರು ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿಯ ಬಳವಂತರಾಯ ಕುಲಕರ್ಣಿಗೆ ತಂತೀಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿರುವದೇನಂದರೆ:— 'ತಾರಾನಾಥನು ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವನು; ಎಚ್ಚರಿಕೆ!'

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿದ್ದವು?’

ರಘುನಾಥ:—‘ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ದುಂಡನ್ನು ಡಬ್ಬಿ ಇದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶುಭ್ರವರ್ಣದ ಗುಳಿಗೆಗಳಿದ್ದವು.’

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ವಿಧ್ಯುದ್ವೇಗದಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ಗೂವನೊಬ್ಬ ದರಿವ್ರನಿಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿಧಿಯು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಲೋಕರೂ, ಅವನು ಅಷ್ಟು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಸಿಲ್ಲಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆಗ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ಒಳ್ಳೇ ಅವಸರದಿಂದ ರಘುನಾಥಸಿಂಹರಿಗೆ:—‘ಆಯಿತು. ನಾನು ಏನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೆನೋ, ಅದು ಈಗ ಸಿಕ್ಕಂತಾಯಿತು.’ ಎಂದನು.

ಅವನ ಆ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ವಿಸ್ಮಯ ಗೊಂಡರು. ಆಗ ಸುಷೇಷ ಮಲ್ಲನು:—‘ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ, ತಾವು ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಂಪನ್ನ ಪುರುಷರೆ ನೋ ನಿಜ; ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಮಗೆ ಸರಕಾರ-ದುಬಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನವಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನು ಅನ್ನುತ್ತಿರುವೆನೋ, ಅದು ನಮಗಂತೂ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ.’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೀವ್ರವೇ ಬಿಚ್ಚಿ ನುಡಿಯುವೆನು. ಈಗಲೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆಂದು ಸಿಖ್ಖಾಗಬೇಡಿರಿ. ರಘುನಾಥಸಿಂಹ, ಆ ಡಬ್ಬಿ ಯಲ್ಲಿದೆ? ಅದನ್ನು ನೀವು ಹಸ್ತಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿರಾಷ್ಟೆ?’

‘ಇದೋ. ಇದೇ ಅದು ನೋಡಿರಿ-ಆ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಇದನ್ನು ಸಂಗಡವೇ ತಂದಿರುತ್ತೇನೆ.’ ಎಂದು ನುಡಿದು, ರಘುನಾಥಸಿಂಹನು ತನ್ನ ಬಕ್ರಣದೊಳಗಿಂದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನ ಕೈಗಿತ್ತನು.

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ ‘ನಾನು ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಿರಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವನು ಆ ಡಬ್ಬಿಯ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ತೆರೆದು, ಅದರಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ನೀರಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿದನು. ಹಾಗೂ ಮಿಶ್ರಣದಲ್ಲಿ ತುಸು ಕಾಲು ಬೆರೆಸಿ, ಅದನ್ನು ಓಣಿಯೊಳಗಿನ ಒಂದು ಜೀರ್ಣವಾದ ನಾಯಿಗೆ ತಿಸಿಸಿದನು. ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಆ ವೃದ್ಧ ಗ್ರಾಮಸೂಕರವು ಆ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನೆಲ್ಲ ನೆಕ್ಕಿತು. ಭಗವಾನ್‌ದಾಸನು ತೀಕ್ಷ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ನಾಯಿಯ ಮುಖಭಾವವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ನಾಯಿಗೆ ಆ ಮಿಶ್ರಣ ಪಾನದಿಂದ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ತನಗೆ ಇಂಥ ಪಾನವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬೇಕೆಂದು ಅದು ಲಾಂಗೂಲಚಾಲನ ವೃತ್ತ

ಯಿಂದ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಆಗ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು:—‘ಇದು ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ! ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಭ್ರಮೆಯಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ?’ ಎಂದಂದು, ಕ್ಷಣಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಕುಳಿತು, ಬಳಿಕ:—‘ಎಂಥ ಮೂರ್ಖನು ನಾನು? ಇಷ್ಟು ಸಹಜವಾದ ಸಂಗತಿ ಕೂಡ ನನ್ನಂಥ ವಿಚಕ್ಷಣನಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಾರದೆ?’ ಎಂದಂದು, ಅವನು ಆ ಡಬ್ಬಿಯೊಳಗಿನ ಎರಡನೇ ಗುಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ನೀರಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ, ಹಾಲ, ಬೆರೆಸಿ, ಅದೇ ನಾಯಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿದನು. ನಾಯಿಯು ನೆಕ್ಕಿತು ಮಾತ್ರ! ಉತ್ತರ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮರಣಾಂತ ವೇದನೆಯಿಂದ ಒದರಹತ್ತಿತು; ಹಾಗು ಮುಂದೆ ಕೆಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಅವರ ಎದುರಿಗೇ ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿತು!’

ಆಗ ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಮಿತ್ರರೇ, ಇದೇ, ಈ ಅನೇ ಜಾತಿಯ ಗುಳಿಗೆಗಳೆಂದಲೇ ಆ ಈವಳ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪ್ರಾಣಗಳೂ ಹಿರಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಈ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದರಂತೆ ಒಂದಿದ್ದ ಒಂದು ವಿಷಾಕ್ತ ಹಾಗು ಮತ್ತೊಂದು ಅವಿಷಾಕ್ತ ಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಟ್ಟಿರವ ಕಾರಣವೇನು?’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಾನು ಈಗಲೇ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲಾರೆನು; ಆದರೂ ಒಗ್ಗೆ ಈಗ ತಿಳಿಯುವವಿಷ್ಟೇ. ಇವನು ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನು ತಂದಿರುವನೋ, ಅವನ, ಇವುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ತಾನು ಸ್ವತಃ ತಕ್ಷಣ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ತನ್ನ ವೈರಿಗೆ ತಿನ್ನ ಹಚ್ಚಿರಬಹುದು. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ, ಖೂನಿಗಾರನು ಪ್ರತಿಸಾರೆ ತಾನೂ ಅವರೊಡನೆ ಒಂದೇಂಟು ಗುಳಿಗೆ ತಿಂದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು: ಆದರೆ ಸುದೈವದಿಂದ ಎರಡು ಸಲವೂ ಇಂಥ ಡಬ್ಬಿಯೊಳಗಿನ ವಿಷಾಕ್ತ ಗುಳಿಗೆಗಳೇ ಅವನ ವೈರಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು, ಅವಿಷಾಕ್ತ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಇವನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದರಿಂದಲೇ ಆ ಖೂನಿಗಾರನು ತನ್ನ ಇಬ್ಬರು ವೈರಿಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಬೊಬ್ಬಟ್ಟಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.’

ಸುಮೇರಮಲ್ಲ:—‘ಭಗವಾನ್ ದಾಸರೇ, ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಆ ಖೂನಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದಂತಾಯಿತೇನು?’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಇಷ್ಟೇ ಎಕೆ, ನಾನು ಆ ಕೂಡ ಹೇಳಬಲ್ಲೆನು.’

ರಘುನಾಥ:—‘ಹೀಗಿರಲು, ನಾವು ಅವನನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯದಿರುವುದು ಉಚಿತವೇ?’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಹತ್ಯಾಕಾರಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವೋ, ಅವನನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಹಜ ಕೆಲಸವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗಲೆ ನಿಮಗೆ ಆ ಖೂಸಿಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲಾರೆನು. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವವರಿಂದ ಅಸರಾಧಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಯವುಂಟಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಗದ್ದಲವಾದರೆ ಆ ಆಸಾಮಿಯು ಈ ಸಟ್ಟಣದಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗದೆ ಇರಲಾರನು.’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ಆ ಆಸಾಮಿಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವನು ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ಆದಾರು ಹೇಳಬೇಕು?’

ಸುಮೇರಮಲ್ಲ:—‘ಡಾಕ್ಟರರಂದ ಮಾತು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿದೆ.’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ನಿಶ್ಚಿಂತರಾಗಿರಿ. ಅವನು ಮತ್ತಾರನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಲಾರನು. ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಬಲಿಯನ್ನೂ ಡೈರುವೆನೋ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲೇ ಬೀಳದಿರಲಾರನು. ಅವನು ಸಿಕ್ಕ ಕೂಡಲೆ ನಿಮಗೆ ಈ ಖೂಸಿನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲೆ ಹೇಳದಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡ್ರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ದಿನ—ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಪು ತಾಸು—ಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನಿರಿ.’

ಸುಮೇರ(ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ):—‘ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ಭಯಂಕರ ಖೂಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಚವೂ ತಿಳಿಯದ ಒಳಕ, ನಾವು ಒಂದು ದಿನವೇಕೆ, ಅದರ ಸತ್ತ ಹತ್ತುವ ವರೆಗೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡ್ರದೆ ಮಾಡಬೇಕೇನು?’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಸಿಟ್ಟಾಗಬೇಡಿರಿ. ತೀವ್ರವೇ ಆಸಾಮಿಯು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವನು.’

‘ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ; ಮತ್ತಾವಾಗ ಬರೋಣ?’ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಆ ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅವರಿಗೆ ಏನೋ ಹೇಳತಕ್ಕವನಿದ್ದನು; ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ನೋದಲು ಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದ ‘ನಾರಾ’ ಎಂಬ ಪೋಲೀಸನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡುತ್ತ ಬಂದನು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಆ

ಪೋಲೀಸ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ:— 'ಎಳಬೇಡಿರಿ, ಕುಳ್ಳಿರಿ' ಎಂದು ಕೈಸನ್ನೆ ಯಿಂದ ಸೂಚಿಸಿ, ನಾರಾನನ್ನು ಕುರಿತು:— 'ನಾರಾ, ಸುದ್ದಿಯೇನು?'

ನಾರಾ:— 'ಧನಿಯರೇ, ತಾವು ಕೋರಿರುವ ಎಕ್ಕಾಬಂ ಯವನು ಕೆಳಗೆ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಎಕ್ಕಾ ತಕ್ಕೊಂದು ಒಂದಿರುತ್ತಾನೆ'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ(ಹರುಕರಿದು):— 'ವ್ಯಾ, ನಾಗೂ, ಆ ಎಕ್ಕಾದವ ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಹೋಗು. ಅವನು ನಮ್ಮ ಗಂಟು-ಗದಡಿ ಗಳನ್ನೂಯ್ದ ಎಕ್ಕಾ ಬಂ ಒಟ್ಟಿಸಲಿ; ಏನು ಅವನ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರು ತ್ತೇನೆ.'

ನಾರಾನು ? ಒಂದ ಗತಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು. ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂಬುದು ಅಲ್ಲದ್ದು ಸಾರಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ ರಿಂದ ಅವನಲ್ಲರೂ ಶಂಕಿತರಾದರು. ಆಗ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅವರ ಶಂಕೆಯ ಕಡೆಗಲಿಕ್ಕಾಗದಂತೆ ತನ್ನ ಪಕ್ಕಿಯೊಳಗಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯ ಬೇಡಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕೆಳದನು. ಸಹಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅವು ಬೇಡಿಗಳೆಂದು ಸಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತರಲ್ಲ. ನಂತರ ಅವುಗಳ ಲ್ಲಯ ಒಂದು ಜೊತೆಯನ್ನು ರಘುನಾಥಸಿಂಹನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು:— 'ಸಿಂಹರೇ, ಇವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ನಿಮಗೆ ಕದಾಚಿತ್ ಗೊತ್ತಿರ ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಗೊತ್ತಾದರೂ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೂಗು ಕೇಲಿಸ್ಕೊತ್ತಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಒಂದು ಸೆಕಂದಿನಲ್ಲ- ಹಾಕುವ ಕೃತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

'ಅಸಾಮಿಯು ಸಿಕ್ಕರೆ ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಯ ಬೇಡಿಗಳಿಂದಲೇ ಅವ ನನ್ನು ಒಂಟಿಸಬಹುದು; ಆದರೆ ಆ ಅಸಾಮಿಯೆಲ್ಲಿ?' ಎಂದು ಸುಮೇರ ಮಲ್ಲನು ಬಹುನುಡಿಯವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ನಾರಾನು ಎಕ್ಕಾವಾನನೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಎನೋ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವನಂತೆ ನಟಿಸಿ, ಎಕ್ಕಾವಾನನನ್ನು ಕುರಿತು— 'ಅಯ್ಯಾ, ಆ ಟ್ರಿಂಕನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ನಡೆ' ಎಂದು ತೇಳಿಸಿ, ಅವನು ಪಿಟ್ಟಿನ್ನುದೆ ಆ ಟ್ರಿಂಕನ್ನೆತ್ತ ಹೋದನು. ಆದು ಬಹು ಛಾರವಿದ್ದವರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಹೊರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವವರ ಕಡೆಗೆ ಮೌನದಿಂದಲೇ ನೋಡಿದನು ಮಾತ್ರ ಕೂಡಲೆ ರಘುನಾಥಸಿಂಹನು: ಅದನ್ನು ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದನು. ಎಕ್ಕಾವಾನನು ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಆ ಟ್ರಿಂಕನ್ನೆತ್ತಿ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡನು. ಅವನು ಇನ್ನು ತನ್ನದೊಂದು ಕೈಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬಿಡತಕ್ಕವನು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನ

ಕಣ್ಣುಸನ್ನೆಯ ಮೇಲೆಗೆ ರಘುನಾಥಸಿಂಹನು ಆ ಬೇಡಿಯನ್ನು ಅವನ ಕೈಗಳಿಗೆ ತೋಡಿಸಿದನು. ಆದು 'ಶ್ರೀ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವಾದಂತೆ, ಅರಸನಿವ ದಲ್ಲಿ ಅವನ ಕೈಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತು! ಕೂಡಲೆ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಓಡಿ ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು. ಮಿಕ್ಕವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ—'ಇಗೋ, ಇವನೇ ನೋಡಿರಿ ಸಿಮ್ಮ! ಆ ಎರಡೂ ಖೂನಿಗಳ ಕರ್ತನು ಈತನೇ ರಾರವಾಡದ ತಾರಾನಾಥನು' ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ಆ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗಟಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ರಘುನಾಥಸಿಂಹ, ಸುವೇರಮಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಅಶ್ಚರ್ಯಭರದಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ಆ ಎಕ್ಕಾ ವಾನನು ನಿಂತಲ್ಲದಲೇ ಕ್ರಿಂಕನ್ನಾಚಿ— ಅಂಥ ಆ ಕಠಿಣ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಆಶ್ಚಂದ ಓಡಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸುತ್ತಾನೆ ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿರುವರೆಂಬದು ಅವನಿಗೆ ಮೊದಲ ಗೂತ್ತೇ ಆಗಿತ್ತು, ಅದರಿಂದ ಅವನು ಅವನನ್ನು ಮುರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಹಳ ಶ್ರವಣಕ್ಕೆ ನು; ಆದರೆ ಕಡೆಗೆ ಅಲೋಹ ಕಂಕಣಗಳು ಮುರಿಯದ್ದರಿಂದ ಅವನು ನಿರುಪಾಯನಾದನು. ಅಷ್ಟು ಶ್ರ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಮುಗಿಬಿದ್ದು, ಅವರನ್ನು ಕಗ್ಗುಗಳಿಂದ ಬಿಡಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಬಾಯಿ-ಮೂಗುಗಳಿಂದ ರಕ್ತವು ನವಾಗತೊಡಗಿತು. ಅವನು ಆ ರಕ್ತವನ್ನು ತನ್ನ ಅರಿವೆಗಳಿಂದ ಬಿಸು-ಕಟ್ಟುತ್ತ ವ್ಯಾಸವನುಬಂದ — 'ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ, ಅಂಜಬೇಡಿರಿ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೋಗಿ ವದಿಲ್ಲ. ಪಾರಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನೀ ಕೊಲೆಯನ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ.' ಎಂದನು.

(೭)

ಡಾಕ್ಟರನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು— 'ಡಾಕ್ಟರರೇ, ನನ್ನ ಅನುಮಾನವು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ; ಯಥಾರ್ಥವಾದದ್ದೇ. ಆತ್ತ ನೋಡಿರಿ, ಖೂನಿಗಾಂನಿಗೆ ರಕ್ತವಿತ್ತರೋಗವಿರುವ ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಗಾಡಿವಾನನ ಕಡೆಗೆ ಬೊಟು ಮಾಡಿ ತಿರುಗಿಸಿದನು.

ಆಗ ಖೂನಿಗಾರನಾದ ತಾರಾನಾಥನು— 'ನನ್ನನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದ ವಿಷಯದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡುಬಿಡಬೂ ಆಪೋ ಸರಿ ನೀವು ಹೀಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟಿ ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಕಂಡು, ನನಗೆ ಬಂದು ಬಗೆಯ ಕೌತುಕವೇ ಎನಿಸಿದೆ.'

ರಘುನಾಥಸಿಂಹನು ಸುಮೇರಮಲ್ಲನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ:—‘ಇನ್ನು ತಡ ಮಾಡುವದು ವಿಹಿತವಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಇವನನ್ನು ಈಗಲೆ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಒಯ್ಯೋಣ.’

ಸುಮೇರ:—‘ನೀವನ್ನು ವದು ಯೋಗ್ಯವು. ಇವನನ್ನು ಸೆರೆಮನೆ ಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನಿಂದ ಈ ಖೂನೀ ಕೇಸಿನ ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣವಂತೆ.’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ:—‘ಅಹುದು. ನೀವು ಅಲೋಚಿಸಿದಂತೆಯೇ ಮಾಡೋಣ ನಡೆಯಿರಿ. ಡಾಕ್ಟರರೇ. ನೀವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಬನ್ನಿರಿ. ಯಾಕಂದರೆ, ಈ ಕೇಸಿನ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ನೀವು ಇದರ ವಿಚಾರಣೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದವರು.’

ಸುಮೇರಮಲ್ಲ ಹಾಗೂ ರಘುನಾಥಸಿಂಹರು ತಾರಾನಾಥನ ರಟ್ಟಿಗೆ ಹಗ್ಗ ಹಚ್ಚಿದರು. ಆಗ ತಾರಾನಾಥನು ನಗುತ್ತ:—‘ನಾನು ಓಡಿ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ನೀವು ಕರೆದಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿರುತ್ತೇನೆ.’

ಬಳಿಕ ಸುಮೇರಮಲ್ಲನು ತಾರಾನಾಥನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಾರಾನಾಥನ ಎಕ್ಕಾ ಬಂಡಿಯನ್ನೇ ಹತ್ತಿದನು. ರಘುನಾಥಸಿಂಹನು ಆ ಎಕ್ಕಾದವನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಒತ್ತರದಿಂದ ಬಿಟ್ಟನು. ಭಗವಾನ್ ದಾಸ-ಡಾಕ್ಟರರು ಬೇರೊಂದು ಗಾಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆ ನಡೆದರು.

ಗಾಡಿಗಳು ತುರಂಗಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವರು ತಾರಾನಾಥನನ್ನು ಜೇಲ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಸಾಹೇಬರ ಎದುರಿಗೆ ಒಯ್ದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು ಅವರು ರಘುನಾಥಸಿಂಹನಿಂದ ಆ ಆಸಾಮಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ತಾರಾನಾಥನನ್ನು ಟಿಕಮಕವೆಂದು ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು; ಹಾಗೂ ಅವನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ:—‘ತಾರಾನಾಥ, ಆ ಎರಡೂ ಕೊಲೆಗಳನ್ನು ನೀನೇ ಮಾಡುತ್ತೀಯಾ? ನಿನಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತಿಳಿಸುವದಿದೆಯೇ?’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು.

ತಾರಾನಾಥನು ಏನೇನೋ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಅವನನ್ನು ತಡೆದು:—‘ನೀನು ಈಗ ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಯಥಾಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹೇಳು.

ನೀನು ಹೇಳುವದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಈಗ ನಾನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಮ್ಯಾಜಿ ಸ್ಟ್ರೀಟರ ಎದುರಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ನಿನ್ನ ಸಂಗತಿಯೇ ನಿನ್ನ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಕಾರಣವಾದೀತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವೆಯೋ, ಅದನ್ನು ಬಲು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಹೇಳು, ಎಂಬದನ್ನು ನಿನಗೆ ಇನ್ನೂ ಮೈ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.'

ತಾರಾನಾಥ— 'ನಾನು ಇನ್ನು ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಅಂಜುವದಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕೈಗಳಿಂದ ಆ ಸಿ. ಆರ್. ಪಾರ್ಟೀಲನನ್ನೂ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಬಳವಂತರಾಯನನ್ನೂ ಕೊಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕಾಯಾ ವಾಚಾ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್— 'ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ನೀನು ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವೆಯಾ?'

ತಾರಾನಾಥ— 'ಅದೇಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ. ಆ ಇಬ್ಬರು ದುರಾತ್ಮರನ್ನೂ ಸ್ವಂತ ಕೈಗಳಿಂದಲೇ ಕೊಂದು ಆತ್ಮಒಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪಣ ತೊಟ್ಟಿದ್ದ ನಾನು ಬೇಕಾದವರ ಎದುರಿಗೆ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.'

ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್— 'ಅವರ ಕೊಲೆಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಿದೆ?'

ತಾರಾನಾಥ— 'ಆ ಸಂಗತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬೇರೆ ಖೂನಿಗಾರರಂತೆ ನರಾಧಮನಲ್ಲೆಂಬದು ನನ್ನ ಆ ಸವಿಸ್ತರ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದವರೂ ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ನನ್ನ ಆತ್ಮವೃತ್ತವನ್ನು ಸವಿಸ್ತರ ಬರೆದಿಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತೇನೆ ತಾವು ಈ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ದಾತಿ, ಲೆಕ್ಕಾಣಿಕೆ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ಕೃಪೆ ಮಾಡುವಿರೇನು? ಹಾಗೆ ಕೊಡಿಸುವದಾದರೆ, ನಾನು ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬರೆದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಪಾಪಾತ್ಮರಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ನನ್ನ ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತೇನೆ.

ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್— 'ನೋಡು, ಬಹು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಮಾತನಾಡು ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನೀನು ವಿಚಾರಣೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.'

ತಾರಾನಾಥ— 'ವಿಚಾರಣೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಬದುಕುವವರಾರು?'

ಅವನ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಾಹೇಬರು ಚಕಿತ ನೇತ್ರಗಳಿಂದ ಅವನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಹತ್ತಿದನು ಆಗ ತಾರಾನಾಥನು— 'ಸಾಹೇಬರೇ, ಅಂಜ

ಬೇಡಿರಿ. ನಾನು ಅತ್ಯಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ತಿಳಿದು, ಭಯ ಪಡ ಬೇಡಿರಿ. ನನಗೆ ಯಾವ ಭಯಂಕರ ರೋಗವಾಗಿರುತ್ತದೋ, ಅವರಿಂದ ನಾನಿನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಿರಲಾರೆನು ನಾನಿಷ್ಟರೊಳಗೇ ಸಾ ತತ್ಕ ವನು; ಆದರೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹವ್ಯಾಸದಿಂದಲೇ ಇದುವರಿಗೆ ಬದುಕಿರುತ್ತೇನೆ. ಆ ಅಸಾಧ್ಯವೂ ಸಾಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಇನ್ನು ನನ್ನ ಇಹ ಲೋಕದ ಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ'

ತಾರಾನಾಥನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸಾಹೇಬನು ಭಗವಾನ್ ದಾಸನೇ ವೊದಲಾದವರ ಕಿಡಿಗೆ ಹೊರಟನು

ಆಗ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು—'ಸಾಹೇಬರಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಗಡಿಗದಲ್ಲಿ ಬಬ್ಲ ಡಾಕ್ಟರರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಈ ಅಸಾಮಿಯ ರೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ' ಎನ್ನುಲು, ಸಾಹೇಬನು ಸಮ್ಮತಿಸಿದನು ಕೂಡಲೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಡಾಕ್ಟರನು ತಾರಾನಾಥನನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ—'ಇವನು ಹೇಳುವುದು ಸುಭಾಷಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇರಬೇಕೆ ರಕ್ತ ಪಿತ್ತರೋಗವಲ್ಲದೆ ಯಕ್ಷ್ಮಾ ರೋಗವು ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಆದಕಾರಣ ಯಾವ ದೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಇವನ ಮನಸ್ಸು ಉತ್ತೇಜಿತವಾದರೆ, ಇವನು ಕೂಡಲೆ ಪುರಣಹೊಂದುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು

ಆಗ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟನು ತಾರಾನಾಥನ ಕಡಿಗೆ ನೋಡುತ್ತ— 'ನಿನಗೆ ಈ ನೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಸಿದಾತಿ-ಲಕ್ಷ್ಮಣಕಿ-ಕಾಗದಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು ನೀನು ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ರಘುನಾಥಸಿಂಹನಿಗೆ—'ನೀವು ಕಡಲೆ ಇವನನ್ನು ವ್ಯಾಜಿ ಸ್ಟ್ರೀಟರ ಬಳಿಗೆ ಒಯ್ದು, ಇವನಿಂದ ಅಪರಾಧವಿಟ್ಟಿಗೆ ಪುತ್ರನ ಮೇಲೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಿ. ಬಳಿಕ ಇವನಿಗೆ ಒರೆಯುವ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಿರಿ, ಎಂದನು.

ಬಳಿಕ ಭಗವಾನ್ ದಾಸಾದಿಗಳು ಅಸಾಮಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೀಟರ ಕಡಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟನು ಭಗವಾನ್ ದಾಸ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರರನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿ—'ನೀವು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಂಪಿಟಿ ವ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೀಟರ ಬಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಕೋರವೆನು.' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಮ್ಮತಿಸಿ ನಡೆದರು

ತಾರಾನಾಥನನ್ನು ಜೇಲಿನ ಹೊರಗೆ ಕರೆತಂದ ಬಳಿಕ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು:—‘ತಾರಾನಾಥ, ನಿನಗೊಂದು ಸಂಗತಿ ಕೇಳಿ ಜೀಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ’

ತಾರಾನಾಥ—‘ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯೇನು?’

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ—‘ಆ ಕೃತ್ರಿಮ ಉಪವನೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವರಾರು.’

ತಾರಾನಾಥ—‘ನಾನೇ ಸ್ವಂತ ಬಂದಿದ್ದೆನು ಆ ಇಬ್ಬರೂ ದುರಾತ್ಮರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗೆ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ವೇಷಗ-ನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದನು ನೋಡಿರಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಸಾರಂಗತ ಬಹುರೂಪ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುದಕ್ಷ ಹಟಿ ಕೈಪಿಟ್ಟರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕೂಡ ತೋರಿ ಅಂಜನ ಹಚ್ಚಿರುತ್ತೇನೆ’.

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ—‘ತಮ್ಮಾ, ತಾರಾನಾಥ ನಿನಗೆ ಆ ಕಗಬಿನ ೨ಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇರ-ವಾಗಿ ಕೊಂಡುಹೋದೇನೆ’

ತಾರಾನಾಥ—‘ತಾವೂ ತಮ್ಮ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಿಗಲಾದವರಾದವರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನೆಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸರಿ’

ವ್ಯಾಜಿಪ್ರೇರಿತ ಬಳಿಯ ಕೆಲವ ತೀರಿಕೊಂಡು, ರಘುನಾಥಸಿಂಹ-ಸುನೀರನವರು ಆ ಅನಾಮಿಯನ್ನು ಕರೆಕೊಂಡು ಪುನಃ ಜೇಲಿನ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದರು ದಾಕ್ತರ ಹಾಗು ಭಗವಾನ್ ದಾಸರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಡಾಕ್ಟರರೊಡನೆ ಪುಸ್ತಕ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದನು ಕಡೆಗೆ ಡಾಕ್ಟರನು—‘ಭಗವಾನ್ ದಾಸರೇ, ನೀವು ಗುಪ್ತ ವೋಲೀಸರ ಕೂಬಿನಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯತಾಸಂಪನ್ನರಿಸುವಿರಿಂಬದು ಇಂದು ನನಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದಂತಾಯಿತು ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅಂದು ನೀವು ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಗತಿಗ-ನ್ನು ಕೇವಲ ತರ್ಕದಿಂದ ಕೇಳಿಬಿಡೋ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಇಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತೋರಿದವು.’

ಅದಕ್ಕೆ ಭಗವಾನ್ ದಾಸ—‘ಡಾಕ್ಟರರೇ, ಇವರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅತರ್ಕ ಸಂಗತಿಗಳಾವವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಸತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಇದೇ ಈ ಖೂನಿನ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇ ನೋಡಿರಿ. ನಾನು ಮೊದಲನೇ ದಿನವೇ ಖೂನಿಗಾರನ ಸುಳಿವನ್ನು ಹಿಡಿದೆನು. ಎರಡನೇ ದಿನ ಅದರ ಮುಂದಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು, ಮೂರನೆಯ ದಿನವೇ

ಕೊಲೆಗಾರನು ಹಸ್ತಗತನಾದನು. ಇಂಥ ರಹಸ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ಶೋಧಿಸುವ ತನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಶೋಧಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗಿಂತ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೇ ಶೋಧಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುವುದು ಚಿಕ್ಕವು; ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಆ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಗತಿಗಳ ಕಠಿಣ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯ ಹೋಗದೆ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾಣುವ ಸರಳ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೋಡಗವಿದವು, ಗಾಳಿ ಕಟ್ಟಾಯಿತು; ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಗುಡುಗು-ಮಿಂಚುಗಳು ಆರ್ಭಟಿಸುವವು ಈ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡವನು ಇನ್ನು ತುಸ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ವೃಷ್ಟಿಯಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಶ್ಚರ್ಯದ ಮಾತಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಳೆಗರೆದು ಹೋದ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಆಕಾಶವನ್ನು ನೋಡುವವರಲ್ಲಿ ಯಾವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಭಯಂಕರ-ಮೋಡ, ಗಾಳಿ, ಗುಡುಗು, ಮಿಂಚುಗಳ ಯಥಾಸ್ಥಿತ ಕೃಪನೆ ಜಾಗೃತವಾಗುವದೋ ಅವನೇ ನಿಜವಾದ ತಾರ್ಕಿಕನು. ಅಂಥವನಿಂದಲೇ ಅತರ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.'

ಡಾಕ್ಟರ:- ನೀವು ಅನ್ನುವ ಸಂಗತಿಯು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಲೊಲ್ಲದು.'

ಭಗವಾನ್-ದಾಸ:- ಡಾಕ್ಟರರೇ, ಈ ಖೂನಿನ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಈ ಖೂನನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು? ಏಕೆ ಮಾಡಿದರು? ಈ ಸಂಗತಿಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿವೆ. ಆಗ ನಾನು ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ವಿಚಾರವಾಡಲಾರಂಭಿಸಿವೆನು. ಮೊದಲು ನಾನು ಅವಸರದಿಂದ ಆ ಹೆಣದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗದೆ, ಆ ಎಕ್ಕಾ ಗಾಡಿಯ ಗೆರೆ, ಅದರ ಎತ್ತಿನ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಗುರತು ಹಾಡು ಆ ಮನೆಯ ಹೊರ-ಒಳ ಭಾಗ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಆ ಖೂನಿನ ಏಷಯವಾದ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಗತಿಗಳು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಹೋದವು, ಮತ್ತು ಆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೆ ನಿಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ನಾನು ಆ ಎಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೇ ಬಂದರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಏಷ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ; ಆದರೆ ಖೂನಿಗಾರನಾರಂಬದನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೆ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ತಂತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಕೊಂಡೆನು.

ಡಾಕ್ಟರ:- ಹೌದು. ನೀವು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ತಂತಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದೆನು.'

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ—‘ಆ ನನ್ನ ತಂತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರವೇ ನಂಸರೆ—‘ಸಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲನು ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಧನವಂತ ಗೃಹಸ್ಥನು. ಅವನ ಮೇಲೆ ತಾರಾನಾಥನೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಆಪಹರಿಸಿರುವನೆಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸು ಮಾಡಿದ್ದನು. ಪೋಲೀಸರು ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀಮಂತ ಜನರ ಕೈಯಾಳುಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ತಾರಾನಾಥನ ಕೇಸನ್ನು ಹಿಡಿಯದೆ, ಅವನನ್ನೇ ಹೊಡೆದು-ಬಡೆದು ಕಳಿಸಿದರು ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಆ ಪೋಲಿ ಸ ಮಹಾಶಯರು ತಾರಾನಾಥನ ವಿರುದ್ಧ ಸಿ ಆರ್ ಪಾಟೀಲನಿಂದ ಒಂದು ಖಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ಪಾಟೀಲನಿಂದ ಜನಾಬು ಸಹ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು;’ ಅದರ ಡಾಕ್ಟರರೇ, ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಒಂದು ಇಷ್ಟೇ ಉತ್ತರದಿಂದ ತಾರಾನಾಥನೇ ಚಿಕ್ಕರಾಯನನ್ನು ಕೊಂದಿರುವನೆಂದು ಅದಾವನು ನಂಬುವನು? ಅದರೂ ಅದೇ ಸಂಗತಿಯು ಬಳವಂತರಾಯನಿಗೆ ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ತಂತಿಯಿಂದ ಸಪ್ರಮಾಣವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ‘ಎಚ್ಚರಿಕೆ! ತಾರಾನಾಥನು ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವನು’ ಎಂಬದಿಷ್ಟೇ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಂಜಿ. ಆ ಪಾಟೀಲ ಹಾಗೂ ಕುಲಕರ್ಣಿಯರು ಅಂದು ಪ್ರಯಾಗದಿಂದ ತಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದರು; ಅದರ ದುಷ್ಟಶಾಸಕನಾದ ಭಗವಂತನೇ ಅವರ ಬೇತನ್ನು ನಡೆಯಗೊಡಲಿಲ್ಲ.’

ಡಾಕ್ಟರ:—‘ತಾವನ್ನು ವದು ಯಥಾರ್ಥ.’

ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ:—‘ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಆ ಎಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೇ ಇದ್ದರು; ಮತ್ತು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಎಕ್ಕಾದಿಂದ ಮನೆ ಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಚಡಾವುಗಳ ಗುರ್ತನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವನೇ ಎಕ್ಕಾದವನೂ, ಖೂನಿಗಾರನೂ ಎಂದು ನಾನು ಆಗಲೆ ಹೇಳಿದ್ದೆನು. ಆ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಇಂದು ತಾರಾನಾಥನ ಕಾಲೊಳಗಿನ ಆ ಚಚಾವನ್ನೂ, ಅವನ ಎಕ್ಕಾ ಬಂಡಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಖೂನಿಗಾರನು ಎಕ್ಕಾ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬಂದು ಖೂನಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣವೇನಂದರೆ, ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಲೆ ನಡೆದು ಹೋಗಿ ಆ ತನ್ನ ಹಗೆಗಳೇವರನ್ನೂ ಹಿಡಿಯುವದು ಅವನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮೇಲಾಗಿ ತಾನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಗನಾಗಿ ನಡೆದು ಹೋದರೆ, ನಡುವೆ ಹತ್ತುವ ಪೋಲೀಸ ಚೌಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪದ್ರವವಾಗುವದು ಖಂಡಿತ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅವನ

ಎಕ್ಕಾವಾನನಾಗಿ, ತನ್ನ ಇಷ್ಟಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ತಾರಾನಾಥನು ಕನ್ನಡಿಗನಾದರೂ ಈ ಪ್ರಯಾಗದೊಳಗಿನ ಎಕ್ಕಾವಾನನ ವೇಷವನ್ನೇ ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದು ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಾರೂನಂಥ ಚಾಣಾಕ್ಷ ಪೋರರಿಗೆ ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಠಿಣ ಕೆಲಸವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾರಾನಾಥನು ಎಕ್ಕಾವಾನನಾಗಿ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಸಹ ಬದಲಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ಮೊದಲು ನಾನು ಅನುಮಾನಿಸಿದ್ದೆನು, ಆದರೆ ಅವನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಿನಗಳಿರುವ ಕಾರಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಅವನ ಹೆಸರು ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನದಿರದೆ, ಈ ಪ್ರಾಂತದವರಿಗೂ ರೂಢಿಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂದ ಬಳಿಕ ಅವನು ತನ್ನ ನಿಜ ನಾಮವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಸ್ವನಾಮದಿಂದಲೇ ಎಕ್ಕಾವಾನರಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು, ನಾರೂನಿಗೆ ಆ ಹೆಸರಿನ ಹಾಗೂ ಅಂಥ ವೇಷದ ಎಕ್ಕಾವಾನನನ್ನು ಕರೆತರ ಹೇಳಿದ್ದೆನು. ಆ ಪೋರನಾದರೂ ನನ್ನ ಆದೇಶವನ್ನು ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಪಾಲಿಸಿ, ಧೃತ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವನು.'

ಡಾಕ್ಟರ—ತಾರಾನಾಥನು ಎಕ್ಕಾವಾನನಾಗಿ ಮಂದಿಗೆ ಗುರತು ಹತ್ತದಂತೆ ಇದ್ದನಾದರೂ, ಅವನು ಮಂದಿಯ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಹೋಗಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿರಲಿಲ್ಲವೆ?

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ—'ಬಂದ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸಂಶಯ ತಾಳಬಹುದೆಂದು ಅವನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು.'

ಡಾಕ್ಟರ—ತಾರಾನಾಥನು ಮಹಾ ಮೂರ್ಖನು. ಅವನು ಖೂನಿ ಮಾಡಿ, ಅಂದು ರಾತ್ರಿಯೇ ಯಾವದೊಂದು ಗಾಡಿಯಿಂದ ಕೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ತೀರಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ—ತಾರಾನಾಥನು ಮೂರ್ಖನಲ್ಲ; ಒಳ್ಳೆ ಜಾಣನು. ಖೂನಿನ ಸುದ್ದಿ ಹತ್ತಿದೊಡನೆ ಪೋಲೀಸರ ದೃಷ್ಟಿಯು ರೈಲಬಂಡಿಯ ಕಡೆಗೂ ಸ್ಥೇಶನ್ನಿನ ಕಡೆಗೂ ಹೊರಳುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಕಾವಾನನು ತನ್ನ ಎತ್ತು-ಎಕ್ಕಾಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಗೊಟ್ಟು, ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅಂತರ್ಧಾನವಾದ ಸುದ್ದಿಯು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲು, ಅವರು ಅವನನ್ನೇ ಖೂನಿಗಾರನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅವನು ಯಾವ ಲೋಕ ದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ಶೋಧಿಸದೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು

ಓಡಿ ಹೋಗುವದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಖೂನಾಗಿ ಕೆಲ ದಿನ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಎಕ್ಕಾ-ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ, ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಯೋಗ್ಯವೇ ಸರಿ.'

ಡಾಕ್ಟರ-- 'ತಾವು ಅದ್ವಿತೀಯ ಪುರುಷರೇ ಸರಿ.'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ-- 'ತಾವು ಹೊಗಳುವಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯತೆಯವನು ನಾನಲ್ಲ. ನಾನು ನೂತನ ಡಿಟೆಕ್ಟಿವ್ ನು. ನನಗಿಂತ ಸುರಿತವರು ಅನೇಕ ಜನರವರು.'

ಡಾಕ್ಟರ-- 'ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವಗಾರರನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುವವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ತಪ್ಪೇನು? ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು, ಕೇವಲ ತರ್ಕದಿಂದಲೇ ನೀವು ಇಂದು ಆ ಎರಡೂ ಕೊಲೆಗಳ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿರುತ್ತೀರಿ. ಇದೇನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸವೋ?'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ-- 'ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಯಾವನು ಅವಲಂಬಿಸುವನೋ, ಅವನು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲನು.'

ಡಾಕ್ಟರ-- 'ಆದಿರಲಿ ಭಗವಾನ್ ದಾಸರೇ, ನಾನು ತಮಗೊಂದು ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿರ ತ್ತೇನೆ'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ-- 'ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿರಿ.'

ಡಾಕ್ಟರ-- 'ಆ ಉಂಗುರದ ವಿಷಯವೇನು?'

ಭಗವಾನ್ ದಾಸ-- 'ಬರಿಯ ಉಂಗುರದ್ದೇ ಏಕೆ? ತಾರಾನಾಥನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅತ್ಮವೃತ್ತವೇ ನಾಳೆಗೆ ಕಣ್ಣಾಣುವದು. ಈಗ ಬಹಳ ರಾತ್ರಿ ಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನೀವು ವಿಶ್ರಮಿಸಿರಿ. ನಾನೂ ಮಲಗುವೆನು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಲಗಿದನು. ತಪಸ್ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲೇ ಅವನಿಗೆ ಗಾಢನಿದ್ದೆ ಹತ್ತಲು, ಅವನು ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯಹತ್ತಿದನು!'

[೮]

ಬೀಗಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಘುನಾಥಸಿಂಹನಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಭಗವಾನ್ ದಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಆಗಲೆ ಜೇಲಿಗೆ ಬರಲು ಸೂಚಿ

ಸಿದ್ದನು. ಅವರು ಕ್ಷಣ ಕೂಡ ವಿಲಂಬಮಾಡದೆ, ಅಲಹಾಬಾದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೇಲಿಗೆ ಹೋದರು. ರಘುನಾಥಸಿಂಹನ ಜೇಲಿನ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಇವರಿಗೆ ಸಮ್ಮುಖವಾದನು ಕೂಡಲೆ ಅವನು ಜೇಲಿನೊಳಗಿನ ತಾರಾನಾಥನಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದನು.

ಭಗವಾನ್ ದಾಸಾದಿಗಳು ಹೋಗಿನೋಡಿದಾಗ ತಾರಾನಾಥನು ಮಲಗಿ ಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಮಸಿದಾತಿ, ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆ, ಕಾಗದಗಳು ಅವನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಗದಗಳು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ತಾರಾನಾಥನು ಆ ಕಾಗದಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜಬಾನಿಯನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟು, ಇನ್ನು ಈ ವರ್ತಮಾನದೊಳಗಿನ ನ್ಯಾಯಾಸನದ ಮುಂದೆ ತೋಂಡೀ ಜಬಾನಿ ಕೊಡುತ್ತ ಕಳಿತರೆ, ಪರಲೋಕದೊಳಗಿನ ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯಂತನೂ ಸರ್ವ ಜಗತ್ತುಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಒಬ್ಬನೇ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನೂ ಆದ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದರಿಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಡವಾಗಬಹುದೆಂದು ಬಗೆದು, ತನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಆ ಮೊದಲೇ ಈ ನಕ್ಷರಲೋಕದಿಂದ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು! ಸಾಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವನ ಮುಖದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟೋ ರಕ್ತವು ಹೊರಡೆತ್ತಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಆ ರಕ್ತಸಿಕ್ತ ರೋಗವೇ ಅವನ ಇಹಲೋಕದ ಯಾತ್ರಾಸಂಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು!!!

ತಾರಾನಾಥನು ಬರೆದಿಟ್ಟ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಭಗವಾನ್ ದಾಸನು ಜೋಡಿಸಿದನು; ಹಾಗೂ ಆ ಆತ್ಮವೃತ್ತವನ್ನು ಅವನು ಒಮ್ಮೆ ಪಕ್ಷಿನೋಟದಿಂದ ಲಗು ಬಗೆಯಾಗಿ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ ಅವನು ಅದನ್ನು ಡಾಕ್ಟರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು:— 'ಡಾಕ್ಟರರೇ, ಇಲ್ಲದ್ದವರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಲು ನೀವೇ ಅರ್ಹರು; ಯಾಕೆಂದರೆ, ತಾರಾನಾಥನು ಈ ಆತ್ಮವೃತ್ತವನ್ನು ತನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ-ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ-ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪ್ರಾಂತದವರಿಗೆ ಆ ಭಾಷೆಯು ಬಾರದು ಅದರಿಂದ ನೀವೇ ಇದನ್ನು ಓದಿ, ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ. ಈ ರಹಸ್ಯವಾಯಿ ಖೂಸಿನ ಇಂಗಿತವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನಿಂದ ತಿಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರಿ; ಆದರೆ ತಾರಾನಾಥನು ತನ್ನ ಈ ಆತ್ಮವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ನಾನು ತರ್ಕದಿಂದ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ನನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಕೇಳುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಅನ್ನಲು, ಡಾಕ್ಟರನು ತಾರಾನಾಥನ ಆತ್ಮವೃತ್ತವನ್ನು ಓದತೊಡಗಿದನು:-

ತಾರಾನಾಥನ ಆತ್ಮವೃತ್ತ

ನಾನು ಕೊಲೆಗೆಯ್ದಿದ್ದೇಕೆ?

ಜನರಿಂದ ಖೂನಿಗಾರನೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಾನೀ ಕೊಲೆಗೆಯ್ದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕೊಲೆಗಳ ಕಾರಣವು ಲೋಕದವರ ಸಿದ್ಧನಕ್ಕೆ ಬರಲೆಂದೇ ನಾನೀ ಆತ್ಮವೃತ್ತವನ್ನು ಬರೆದಿಡುತ್ತೇನೆ:—

ತೀರ ಬಾಲ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಗತಿಸಿ ಹೋದರು. ಅವರು ಎಂಥವರಿದ್ದರೆಯೆಂದರ ಕಲ್ಪನೆ ಕೂಡ ನನಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ನನ್ನ ತಂದೆ ತೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದನೆಂದು ಕೇಳಿರುತ್ತೇನೆ. ಗಂಡನ ಅಕಾಲ ಮರಣದಿಂದ ನನ್ನ ತಾಯಿಯು ರೋಗಪೀಡಿತಳಾದಳು. ನನಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗಿತ್ತೋ-ಇಲ್ಲವೋ, ಅಷ್ಟು ರಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಧ್ಯಿಯೂ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಗಂಡನನ್ನು ಕೂಡುವದ ಕ್ಯಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವನ್ನು ಕುರಿತು ನಡೆದಳು. ಗಂಗಾಧರಪಂತನೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನ, ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮಿತ್ರನು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಅವನೇ ನನ್ನ ಪಾಲನ-ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಹಾಗೂ ಅವನ ಸದ್ಗುಣಶಾಲಿ ತಾಯಿಯ ಅಲಸೆ-ಪಾಲನೆಗಳಿಂದಲೇ ನಾನು ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದೆನು. ಅನಾಥನಾದ ನನಗೆ ಆಗಲೆ ಮರಣವುಂಟಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಶೋಷದಿಂದ ಬಳಲುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಇರಲಿ.

ಕರ್ಮ ಟಕದೊಳಗಿನ ಧಾರವಾಡ ಪಟ್ಟಣದ ಬಳಿಯ ಒಂದು ಇನಾಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾಧರಪಂತನು ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತನಿರದಿದ್ದರೂ ಉಂಡುಟ್ಟು ಸುಖದಿಂದಿರುವ ಮಧ್ಯಮವಿತ್ತದ ಗೃಹಸ್ಥನು ಅವನಾಗಿದ್ದನು ಅವನ ಸ್ವಂತದ ಹೊಲ ಗಡ್ಡೆಗಳಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನು ಕಮತ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖದಿಂದಿದ್ದನು. ಗಂಗಾಧರಪಂತನು ಆ ಊರ ಇನಾಮದಾರನಾದ ಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲನ ಆಶ್ರಿತನು. ನಾನು ಯಾವ ಕಾಲದ ಸಂಗತಿ ಬರೆಯುವೆನೋ, ಆಗ ಸಿ ಆರ್. ನ ಕಡೆಗೆ ಹಿರಿಯತನವಿರದೆ, ಅವನು ಬಾಲಕನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನ ತಂದೆಯೇ ಹಿರಿಯತನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ನನಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಾದಾಗ್ಗೆ ಗಂಗಾಧರಪಂತನ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಅವನಿಗೊಬ್ಬಳು ಅತ್ಯಂತ ಲಾವಣ್ಯವತಿ ಯಾದ ಕನ್ಯೆಯು ಜನಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಸ್ವರೂಪವು ನಭೋಮಂಡಲ

ದೊಳಗಿನ ತಾರೆಗಳಂತೆ ಸೃಕಾಶಮಯವಾಗಿದ್ದರಿಂದ 'ತಾರಾ' ಎಂದು ಅವಳ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಅವಳಿಗೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ತಾರೆಯೂ ಸಹೋದರರಂತೆ ವೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ದೊಡ್ಡವರಾದೆವು. ನಾವು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ತಾರೆಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗಲು, ಗಂಗಾಧರಪಂತನು ಅವಳನ್ನು ಷೇರಿಯವರಿಗೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ, ಅನಾಥನೂ ಅಸಹಾಯಿಯೂ ಆದ ನನಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಮಡದಿಯಾದರೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮ್ಮತಿಸಿದಳು. ನನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಹೆಸರು ಏನಿದ್ದರೂ, ತಾರೆಯನ್ನು ವರಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ತಾರಾನಾಥನೆಂದೇ ಕರೆಯಹತ್ತಿದರು. ಆದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಜೀರಿ ಆಪತ್ಯವು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯೇ ಇಲ್ಲದಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಪ್ಪು ಸುಖಿಗಳು ತ್ರಿಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾರಾ ಇಲ್ಲೆಂದು ನಾನು ಆಗ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆನು. ಅಗಂತೂ ಸಂಕಟದ ಕಲ್ಪನೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ನಾನು ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಿದುದು ತಪ್ಪೇನು? ಆ ತರದ ಅಶ್ಯಾನಂದದ ಯೋಗವು ಬಹಳವಾದರೆ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೈದುವರ್ಷ ನನಗೆ ಲಭಿಸಿರಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಲಗ್ನವಾದ ಫಾಲ್ಕೈದುವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನಮ್ಮೂರ ಧಣೇರು--ಆಂದರೆ ಸಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲನ ತಂದೆಯವರು ಮೃತರಾದರು. ಪಾಪಾತ್ಮನಾದ ಸಿ. ಆರ್. ನ ಕಾರಸ್ಥಾನಗಳಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಮರಣವುಂಟಾಯಿತೆಂದು ಊರ ಜನರು ಕಿವಿ ಕಚ್ಚಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಿ. ಆರ್. ನ ತಂದೆಯು ಮಹಾನುಭಾವನಿದ್ದದರಿಂದ ಊರ ಜನರು ಅವನ ಗುಣಾನವಾದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಅವನ ತರುವಾಯ ದುರಾತ್ಮನಾದ ಸಿ. ಆರ್. ನ ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಪಸರಿಸಿತು. ಸಿ. ಆರ್. ನು ಮಹಾ ನೀಚನೂ, ದುರ್ವೃತ್ತನೂ, ಕಪಟಿಯೂ ದಯಾವಿಹೀನನೂ ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಊರ ಜನರೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸತೊಡಗಿದ್ದರು. ಅವನು ಊರ ಜನರನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ಹಿಂಸಿಸಹತ್ತಿದನು. ಅವನ ಅಶ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮನೆತನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆವಾರು ಬಿಟ್ಟು, ಪರ ಊರ ಸೇರಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಊರ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಸಿ. ಆರ್. ನು ಇಷ್ಟು ಹೀಡನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ತೊಂದರೆ ಸಂಭವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸುಖದ ದಿನಗಳು ಮುಗಿಯಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಅನ್ನುವಂತೆ

ಅವನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಮಗೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲುದ್ಯುಕ್ತನಾದನು ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲನು ನಮ ಮನೆಯ ಬಳಿಯ ಒಂದು ತೆರವಾದ ಮನೆಯಲ್ಲಬಂದು ಇರಹತ್ತಿದನು! ತನ್ನ ವಾಡೆಯೊಳಗೆ ದೇವರು-ದಿಂಡರುಗಳ ಕಾಟವುಂಟಾದುದರಿಂದ, ಅವನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವನೆಂದು ಜನರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದೆವು.

ಮರು ದಿನ ಸಿ. ಆರ್. ನ ಮನೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಯ ಪುಂಡ ಜನರು ಬಂದರು ಆ ಪುಂಡರಿಂದ ಊರ ಜನರಿಗೆ ವತ್ತಿಷ್ಟು ಉಪಟಳವಾಗಲಾರಂಭಿ ಸಿತು. ಆ ಒದಮಾಪ ಜನರು ಊರೊಳಗಿನವರ ಮನೆ ಸುಲಿಯುವದೂ, ಬಣವಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವದು ಮುಂತಾದ ಗರ್ಹ್ಯ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಬರಬರುತ್ತ ಅವರ ಉಪಟಳವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಅವರು ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಗಂಡಸರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬಡೆದು. ಓಡಿಸಿ, ಹೆಂಪಸರ ಅವ ಮಾರ್ಯಾದೆ ಕೂಡ ಮಾಡಹತ್ತಿದರು. ತ್ರಸ್ತರಾದ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮನಿವಾಸಿಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಗೂಡಿ, ಆ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹೊರತು, ಅವರಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬನಲ್ಲಯೂ ಆ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಸರಕಾರದವರ ನಜರಿಗೆ ತರುವ ಧೈರ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮುಂದೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ತರುವಾಯ, ಒಂದು ದಿವಸ ಸಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲನ ಗುಮಾಸ್ತನೊಬ್ಬನು ಬಂದು ಗಂಗಾಧರಪಂತನನ್ನು ಅತನೆಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು. ಗಂಗಾಧರಪಂತನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮರಳಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಿಷಣ್ಣವದನನೂ ಅಷ್ಟಂತ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನೂ ಆಗಿ ತೋರಹತ್ತಿದನು. ನಾನೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಅವನ ವಿಷಣ್ಣತೆಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು. ಆಗ ಅವನು 'ಎನೂ ಇಲ್ಲೆ'ಂದು ಉಸುರಿದನಷ್ಟೇ.

ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಸಿ. ಆರ್. ನ ಜನರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಗಂಗಾಧರಪಂತನು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಬರುವೆನು, ಇನ್ನೊಂದು ಗಳಿಗೆಗೆ ಬರುವೆನು; ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬರುವೆನು, ಇತ್ಯಾದಿ ನೆವ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಸಿ. ಆರ್. ನು ನಿಮ್ಮನ್ನೇಕೆ ಕರೆಸುವನೆಂದು ನಾನು ನಮ್ಮ ಮಾವನಿಗೆ ಗಟ್ಟಿಗ ಹಚ್ಚಿ ಕೇಳಿದೆನು. ಗಂಗಾಧರಪಂತನು ಮೊದಲು ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾರದೆ, ಇಲ್ಲದ-ಸಲ್ಲದ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿ ಹಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಹತ್ತಿದನು; ಆದರೆ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವವಿಷಯವಾಗಿ ಪೀಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಲು,

ಕಡೆಗೆ ಅವನು—‘ತಾರಾನಾಥ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೇನೂ ಕೇಳಬೇಡ’ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟನು.

ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಗಂಗಾಧರಪಂತನು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮಗನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಸಂಸಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ತಾತ್ಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದು ಇಂದು ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಣ್ಣನಾಗಿ ಹಾಗೆ ಉದಾಸನಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನನಗೆ ತಿಳಿಸದಾದನು ನಾನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಬೇಸತ್ತರೂ ಸಹ—ಆ ಸಂಗತಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿನಗವಶ್ಯವಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವನೊಡನೆ ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡುವದೇ ದುಸ್ತರವಾಯಿತು.

ಬಗೆಬಗೆಯ ನೆವ ಹೇಳಿ ಗಂಗಾಧರಪಂತನು ಸಿ ಆರ್. ನ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಕುಟಿಲ ನೀತಿಯು ಸಿ ಆರ್. ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವನೇ? ಅಪರಾಹ್ಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿ. ಆರ್. ನ ಮುಖ್ಯಗುಮಾಸ್ತನಾದ ಬಳವಂತರಾಯನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಗುಟ್ಟಿನ ಮಾತಿಗಾಗಿ ಅವನು ಗಂಗಾಧರಪಂತನನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಖಾಲಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು. ಕೂಡಲೆ-ಕುತೂಹಲಚಿತ್ತನಾಗಿದ್ದ ನಾನು ಆ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಕಳೆಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ—ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಆ ಮನೆಯ ಒಂದು ಬಾಗಿಲ ಮರೆಗೆ ನಿಂತು, ಅವರ ಸಂಭಾಷಣ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆನು.

ಆಗ ಬಳವಂತರಾಯ—‘ಗಂಗಾಧರಪಂತ, ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಪಾಟೀಲರ ಸ್ವಭಾವ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ವನಾಶವಾಗದೆ ಇರದು. ಅವರ ಸಖ್ಯತ್ವ ಲಭಿಸುವ ಈ ಸುಯೋಗವನ್ನು ಆದಾವ ದುರ್ಯವಿ ಕಳೆಕೊಂಡಾಸು?’

ಗಂಗಾಧರಪಂತನು (ನಡುಗುವ ದನಿಯಿಂದ)—‘ಅವರು ನಮ್ಮ ಧನಿಯರು; ಅವರೇ ನಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು. ಹೀಗಿದ್ದು ಅವರೇ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿದರೆ, ನಾವು ಯಾರ ಮುಂದೆ ಮೂರು ಹೇಳಬೇಕು?’

ಬಳವಂತರಾಯ:—‘ಅದೆಲ್ಲ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಇನ್ನು ಕಟ್ಟಿಡಿರಿ ನಿಮಗೆ ಈಗ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬೇಕೋ, ಅಷ್ಟು ಕೊಡಿಸುವೆನು. ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ಊರ ಗೌಡಸಾನಿಯಾಗುವಳು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾನ-ಮರ್ಯಾದೆಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆಯೇ?’

ಗಂಗಾಧರಪಂತನು(ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) —‘ಬಳವಂತರಾವ, ಆ ಮಾತನ್ನು ಆಡಬೇಡಿರಿ. ನನ್ನಂತೆ ನಿಮಗೂ ಒಬ್ಬ ವಂಗಳಿದ್ದರೆ, ಹಾಗೂ ಅವಳನ್ನು ಈ ಪಾಟೀಲನು ಆಕಾಶ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ನಿವ ಗೇನು ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತೆಂಬದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ವೇಲಾಗಿ ನನ್ನ ಮಗಳ ಮದುವೆಯೂ ಆಗದೆ. ಅವಳ ಗಂಡನು ಇಲ್ಲೆಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ’

ಬಳವಂತ—‘ನಾನು ಹೇಳುವ ಒಳ್ಳೇ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಲಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ. ಅದರಿಂದ ನನಗೇನೂ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲ; ನಿಮ್ಮದೇ ಸರ್ವನಾಶವಾಗುವದು. ನಿ ನಾಗಿ ಸಮ್ಮತಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ಸಿ ಆರ್. ನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ, ಅವಳು ಗಂಡಸಾನಿಯಾಗುವಳು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅವಳನ್ನು ಊರ ಸಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಬಿಡೆವು!’

ಗಂಗಾಧರಪಂತ:—‘ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೇವರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವಿರಿ ನು? ದೀನ ಬಂಧುವಾದ ಭಗವಂತನು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಪ್ರಜಾವತ್ಸಲವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸರ್ಕಾರವೂ ಇದೆ.’

ಆಗ ಬಳವಂತರಾಯನು ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುತ್ತ ಎದ್ದು ನಿಂತ:—
 ‘ಗಂಗಾಧರಪಂತ, ನೀವು ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳೇ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ; ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ ಇಂದೇ ರಾತ್ರಿ ಪಾಟೀಲರ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ಪಹರಿಸುವದು ಖಂಡಿತ. ಅವಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಯಾವ ಭಗವಂತನು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಿಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ವರ್ಥರವರೋ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರಲಿ!’ ಎಂದು ನುಡಿದು ಹೊರಡಲು ದ್ಯುಕ್ತನಾದನು ಬಾಗಿಲ ಮರೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ನನ್ನಿಂದ ಬಳವಂತರಾಯನ ಆ ಕಡೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಹಿಸುವದಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕ್ರೋಧಾವೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲೆಂದ ಹೊರಬಿದ್ದೆ, ಸಿಂಹನೆಂತೆ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದ ಬಳವಂತರಾಯನ ಎದುರಿಗೆ ಎಂದು ನಿಂತೆನು. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹಾಗೂ ಭಯಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾದ ಆ ಹೇಡಿಯು ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ನಾನು ಅವನ ಎದೆಗೆ ಒದ್ದೆ; ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಅಟ್ಟಿದೆನು. ಅವನೂ ನನ್ನನ್ನ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದೆರಡು ಸಾರೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು ಮಾತ್ರ; ಆದರೆ ನಾನು ಆಗ ಜಗಜಟ್ಟಿಯಂತೆ ಬಹು ಬಲಿಷ್ಠ ನಿಡ್ದೆನಾದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ ಒದೆಯುತ್ತ-ಒದೆಯುತ್ತ ನಾನು ಅವನನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಎದುರಿನ ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ನೂಕಿದೆನು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯದೊಂದು ಕಲ್ಲು ತಾಕಿ ಅವನಿಗೆ ಬವಳಿ ಬಂದಿತು. ಕೆಲ ಕ್ಷಣಗಳ

ತರುವಾಯ ಮೈ ಮೇಲೆ ಎಚ್ಚರವುಂಟಾಗಲು, ನೆರಳುತ್ತ ನೆರಳುತ್ತ ಅವನು ಆ ಗಲಿಚ್ಚು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹೊರಹೊರಟನು. ಅವನ ಅರಿವೆಗಳು ನರಕದಿಂದ ಲಿಪ್ತವಾಗಿಡುವು. ಅಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಅವನು ಸಿ ಆರ್. ನ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟನು. ಹೋಗುವಾಗ ಅವನು ಮತ್ತೂ ಒಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ, ವಿಕಟಿ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದನು ನಾನು ಆಗಿನ ಆವನ ಆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಗಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಅವನು ಕಾಣದಾಗಲು, ನಾನು ಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕೆನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾವನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಹಾಗೂ ಮಗಳೊಡನೆ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ಅವನು ಕಾಶರದನಿಯಿಂದ:—‘ತಾರಾನಾಥ, ನೀನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.’

ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು:—‘ಆಹುದು; ನಾನು ಆ ನೀಚನನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ, ಜೀವದಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆ?’

ಹೀಗೆಂದ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳ ವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಏನನ್ನೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬಳಿಕ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಿಯು:—‘ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತರೆ, ನಮ್ಮ ಕಂದಮ್ಮನ-ತಾರೆಯ-ನ್ನು ಆ ದುಷ್ಟರಿಂದ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?’

ನಾನು:—‘ನಾನು ಸತ್ತಿರುವೆನೇನು? ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ-ಕನ್ನಡ ವೀರರ ಒಂದು ಹನಿಕೂಡ ರಕ್ತವಿರುವದಿಲ್ಲೇನು? ನನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಜೀವವಿರುವ ವರೆಗೆ ಅದಾವ ತಾಯಿಯ ಮಗನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮೈಗೆ ಕೈ ಹಚ್ಚುವನೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆ’

ಗಂಗಾಧರಪಂತ:—‘ಅಪ್ಪಾ ತಾರಾನಾಥಾ, ನೀನು ಸಾಹಸಿಗನಲ್ಲೆಂದು ಅದಾರು ಅನ್ನುವರು? ಅದರೆ ನಾವು ಈವರೆಗೆ ಗಂಡಸರು ಪಾಟೀಲನ ಪುಂಡತಂಡದ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಆಟವು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಡೆದೀತು?’

ನಾನು:—‘ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅವಸಾನವಿರುವದೋ, ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಕಾದೋಣವಂತೆ.’

ಗಂಗಾಧರಪಂತ:—‘ಹಾಗನ್ನುವದು ಮೂರ್ಖತನ. ನಾವು ಇನ್ನು ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಸಹ ನಿಲ್ಲಲಾಗದು. ಆ ಪುಂಡ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಇದು ವರೆಗೆ ಹಿಂಸಿಸಿರುವದು ಕೇವಲ ಆ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸರಕಾರದ ಭಯ ಂದಲೇ. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಇಂದೇ ರಾತ್ರಿ ಈ ಇನಾಮಗ್ರಾಮದಿಂದ

ಹೊರಟು, ನೆರೆ ಹೊರೆಯ ಬ್ರಿಟಿಶರ ನಾಡಿನೊಳಗಿನ ಯಾವದೊಂದು ಊರಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಇಂದು ರಾತ್ರಿ ಊರ ಜನರೆಲ್ಲ ಮಲಗಿದೊಡನೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳೋಣ.'

ನಾನು:—'ನೀವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತೀರಿ?'

ನಮ್ಮ ಮಾವನು:—'ಸಮೀಪದ ಧಾರವಾಡ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ. ಧಾರವಾಡವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ೭-೮ ಹರದಾರಿಯಿದೆ; ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮಿಂದಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮೂರು ಹರದಾರಿ ನಡೆದು, ಮುಗದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೋದರೆ, ಬೆಳಗಿನ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೂಡಲೆ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.'

ಆಗ ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆಯು ನಡುವೆ ಬಾಯಿಹಾಕಿ:—'ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ತಡವಾಡುವದೇಕೆ?'

ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಎಂಥ ರಣಧೀರನಾಗಿದ್ದರೂ ನಾನೂ ಅವರೊಡನೆ ಓಡಿ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧನಾದೆನು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೊರಡುವ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡ ತೊಡಗಿದೆವು. ಗಂಧಾಧರಪಂತನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಒತ್ತು-ವಡವೆ, ಬೆಳ್ಳಿ-ಬಂಗಾರಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಒಂದು ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿದನು. ನಗದ ಹಣವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಣೆಗಳಲ್ಲ ತುಂಬಿ, ಆ ಹಮ್ಮಿಣೆಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಟೊಂಕಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆವು. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಆರಿವೆ-ಅಂಚಡಿ, 'ವಶ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾತ್ರೆ-ಪಡಗುಗಳನ್ನು ಸಹ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಂಗಡ ತಕ್ಕೊಂಡೆವು.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣದ ಸುದ್ದಿಯು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬಾರದೆಂದು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಹೊರಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಾಲ್ವರಲ್ಲೇ ಆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ, ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆವು. ಹೊರಡುವ ಸಿದ್ಧತೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು-ತಾರೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಕರೆದು:— 'ನನ್ನ-ನಿಮ್ಮ ಮಿಲನವು ಇದೇ ಕಟ್ಟಕಡೆಯದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವೀರ್ವರೂ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ, ಪರಲೋಕವನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕಾದೀತು?'

ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು:—'ತಾರಾ, ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಅಂಜುತ್ತೀ? ಸಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲನಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೂದಲನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಂಕಿಸುವದಾಗ

ಲಾರದು. ನಾನು ಜೀವಂತನಿರುವ ವರೆಗೆ ನಿನ್ನ ಮೈಗೆ ಅದಾವನೂ ಕೈ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಾಗಲಾರನು. ನಾವು ಅವಸರದಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ರೇಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ್ನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದವೆಂದರೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ. ಆ ಮೇಲೆ ಇವರೇನು ಮಾಡುವರೋ ನೋಡೋಣ.'

ತಾರಾ :- 'ಪ್ರಾಣನಾಥರೇ, ನಿವಿಘ್ನದಿಂದ ದೇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ; ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಆಗದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ನಡುವೇ ವಿಘ್ನ ಒದಗಿದರೆ, ನಿಮಗೊಂದು ಸಂಗತಿಯು ತಿಳಿದಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನಃಪೂರ್ವ ವಾಗಿ ಯಸುತ್ತೇನೆ.'

ನಾನು— 'ಹೇಳು, ಅದಾವ ಅಂಥ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ?'

ತಾರಾ (ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು)— 'ನನ್ನ ಆ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿರಿ. ಅಂದರೇ ನಾನು ನಿಮಗಾ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.'

ನಾನು:— ಪ್ರಿಯೇ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅವಿಶ್ವಾಸವೆ? ಎಂದು ಅಂದು, ಅವಳಿಗೆ ವಚನವನ್ನೀಯಲು, ತಾರೆಯು ತನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಒಂದು ಉಂಗುರವನ್ನು ತೆಗೆದು ನನ್ನ ಕೈ ಬಿಳಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು:— 'ಈ ನನ್ನ ಗುರ್ತಿನುಂಗುರವನ್ನು ಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿರಿ ಇದೇ ನನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಗುರ್ತಿನ..... ಕಡೆಯ..... ಸ್ಮಾರಕ!
..... "ಎಂದು ನುಡಿದು, ಅವಳು ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡದಾದಳು.

ಆಗ ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು:— ಪ್ರಿಯೇ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡ.

ತಾರಾ:— ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ. ಈ ಉಂಗುರವು ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಸ್ಮರಣವುಳಿದೀತು.

ನಾನು:— ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಉಂಗುರವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ಬೆರಳಿನಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ತಾರಾ:— ಆ ದುಷ್ಟರು ಒಂದುವೇಳೆ ಯಾವುದೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಆಹುತಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ನಾನು ಜೀವದಿಂದಿಳಿಯದೆ ಅತ್ಯ ಹತ್ತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಇಗೋ, ನೋಡಿರಿ ಈ ಕಠಾರಿಯನ್ನು. ನಾನಿದನ್ನು ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆಂದು ನುಡಿದು, ತಾರೆಯು ತನ್ನ ವಸ್ತ್ರದೊಳಗಿಂದ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಆಯುಧವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅದರ ಒರೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದಳು. ಆ ಕಠಾ

ರಿಯು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿದ್ದಂತೆ, ಒಳ್ಳೇ ತೀಕ್ಷ್ಣವೂ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಏನೂ ಅನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಪುನಃ—‘ನಾಥರೇ, ಈ ಆಯುಧ ದಿಂದ ನನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದ ವ ಟ್ಟಿಗೂ ನಾನು ಇದರಿಂದ ಆ ಪಾಪಾತ್ಮನನ್ನು ಇಳಿಗೊರಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯತ್ನ ಸುತ್ತೇನೆ ಅದು ಸಾಧಿಸದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಆಯುಧಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಬಲಿಯನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.’

ನಾನು—‘ನೀನು ಕನ್ನಡ ವೀರ ವನಿತೆ; ನಿನಗೆ ಹೆಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಾಣುವದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುವಿಯಂತೆ.’

ತಾರಾ—ನಾನು ಈ ಕುತ್ತದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಬಂದರಂತೂ ಸರಿಯೇ. ಬರುವದಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಆ ಪಾಪಾತ್ಮನ ಪ್ರಾಣ ಹೀರಿ ಊರ ಜನರನ್ನು ಅವನ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಸಾಯುತ್ತೇನೆ ಈ ಎರಡೂ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಲಿಲ್ಲೆಂದು ನಿಮಗೆ ಅನಂತರ ತಿಳಿದು ಬಂದರೆ, ನಾನು ಅವನ ಕೈಗೆ ಸಿಗದೆ, ಪ್ರಾಣಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವೆನೆಂದೇ ನೆರೆ ನಂಬಿರಿ; ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯೊಳಗಿರುವ ಈ ಉಂಗುರವನ್ನೇ ನಾನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನನ್ನ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣನಾಗಿದ್ದ ಆ ಚಿಕ್ಕರಾಯನನ್ನು ಯಾವ ಒಗೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಗತಿಗಾಣಿಸಿಯೇ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗಿರಿ. ಅದುವರೆಗೂ ನಾನು ಆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಹಿತಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾಥರೇ, ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿದ್ದರೆ, ಮಾತ್ರ ಅದರಂತೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ, ಆ ವಿಷಯದ ನನ್ನ ಅಧೀರತೆಯ ಪ್ರಪಾಹಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡು ಹಾಕಿರಿ.

ನಾನು:—‘ಪ್ರಿಯೇ, ನಾನು ಈಗ ಏನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಲಿ?’

ತಾರಾ—ಯಾವ ಬಗೆಯಿಂದಾದರೂ ಆ ದುರಾತ್ಮನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು; ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲ; ಪ್ರಾಣದಂಡದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.’

ಮುಂದೆ ಆಕೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ ತಿರುವಿದಳು. ಆಗ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಯವದಿಂದಲೂ ರಕ್ತವು ಹೊರಚಿಮ್ಮುತ್ತದೆನೋ ಎಂಬಂತೆ ಭ್ರಮವಾಗಲು, ನಾನು— ‘ತಾರಾ, ನೀನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಅಂಜುತ್ತೀ; ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಜವಾಗಿಯೇ ಆ ದುರಾತ್ಮನಿಂದ ನಿನಗೆ ಹಿಂಸೆಯುಂಟಾದರೆ, ಆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ನೀಚನ ವೃತದೇಹವು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಹೊರತು ನನಗೆ ಎಂದೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗದೆಂಬದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡು.'

ತಾರಾ:—'ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೇ, ಹಾಗಾದರೆ ನಡೆಯಿರಿ; ಇನ್ನು ತಡ ಮಾಡುವದು ವಿಹಿತವಲ್ಲ. ಮಾತಾ-ಪಿತರರು-ಈಗಾಗಲೆ ಹೊರಡುವ ಅವಸರ ದೃಷ್ಟದ್ದಾರೆ.'

ನಾವು ಸಂಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಡುಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಹತ್ತು ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಸದ್ದು ಅಡಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಓಣಿಯೊಳಗಿನ ರಹದಾರಿಯು ಬಂದಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಂತತೆಯು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಲಿತ್ತು. ಆ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ನಾವು ನಾಲ್ವರೂ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರೇ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟೆವು. ನಾನೂ ನಮ್ಮಮಾವನೂ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಹದನಾದ ಖಡ್ಗಗಳನ್ನು ಟೊಂಕಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು.

ವಾಚಕರೇ, ನಾವು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವಾಗ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಃಖವಾಗಿದಬಹುದೆಂಬದನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ! ಆ ತರದ ದುರ್ನಿವಾರಕ ಪ್ರಸಂಗವುಂಟಾಗಿದ್ದ ಜನರೇ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಲರ್ಹರು. ೨ನೆಯರು ಆ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ!

ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಉಂಟಾಗದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳೊಡನೆ ಹೊರಟು, ಊರ ಹೊರಗಿನ ನಿವಾಂತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು. ನಂತರ ನಾವು ನೆಟ್ಟಗೆ ರೈಲ ಸ್ಟೇಶನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುವ ಒಳದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಭರದಿಂದ ನಡೆಯಲುಪಕ್ರಮಿಸಿದೆವು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಮಾವನು, ಅವನ ಹಿಂದೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ; ಆಕೆಯ ಹಿಂದೆ ತಾರಾ, ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ನಾನು. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಾವು ಸಾಗಿದ್ದೆವು; ಆದರೆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗಿನಿಂದಲೂ ಯಾವದೋ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಹು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನನುಸರಿಸಿ ಒರುತ್ತಿರುವಂತೆ ನಡುನಡುವೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಲಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಮೂರ್ತಿಯಾಕಾರದಿಂದ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಆಗ ತಿಳಿಕೊಂಡೆನು; ಆದರೆ ನನ್ನ ಆ ತಿಳಿವಳಿಯು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ದೃಢವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನನಗೆ ಆ ಬಗೆಯ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಲು, ನಾನು ನನ್ನ ಆ ಸಂದೇಹವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆನು. ಅವಕ್ಕೆ ಅವನು:—'ತಮ್ಮಾ ತಾರಾನಾಥಾ, ಆ ನೀಚ ಬಳವಂತರಾಯನು

ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರತಿಯ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ. ನಿನ್ನಿಂದಾದ ಅವಮಾನವನ್ನು ಅವನು ಜೀವದಿಂದಿರುವವರೆಗೂ ಮರೆಯುವವನಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಲ್ಲಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಮುಂತಾದುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ಒಬ್ಬಹೇರನನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಕಳಿಸಿರಬಹುದು.'

ನಾನು:—'ಅವರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಹುದೆಂದು ನಿಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ?'

ಗಂಗಾಧರಪಂತ—'ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು ನಾನು ಈಗಲೇ ಹೇಳಲಾರೆನು. ನಡೆಯಿರಿ, ಬೇಗನೆ ಹೋಗೋಣ.'

ನಾನು (ಆತ್ಮ ಪ್ರೌಢಿಯಿಂದ):—ಆ ಮುಂಡೇಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಾಗ ಬಂದುದೇ ಅದರೆ, ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿಯು ೮-೧೦ ಜನರಾದರೂ ಇಂದು ನನ್ನ ಖಡ್ಗಕ್ಕೆ ಅಹುತಿಯಾಗುವರು.'

ಗಂಗಾಧರಪಂತನು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನೀಯದೆ, ವೇಗದಿಂದ ನಡೆಯ ಹತ್ತಿದನು. ನಾನೂ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ನಡೆದೆನು. ಆಗ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಉರ್ಧ್ವಶ್ವಾಸದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಾಗಿದರು.

ಆದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ನಿರ್ವಿಘ್ನದಿಂದ ಸಾಗಿದೆವು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ನಾವು ಸ್ವೇಶನ್ನಿನ ಅರ್ಧ ದಾರಿಯನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಆ ದುಷ್ಟರ ಕಾಟದಿಂದ ಪಾರಾದೆವೆಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತುಸ ಹಾಯ್ ಎನಿಸಿತು. ಒಂದೇಸವನೆ ತಾಸುಗಳವರೆಗೂ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದುದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನುಳಿದು ಮಿಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಬಹಳ ತ್ರಾಸವಾಗಿತ್ತು ಆಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಹತ್ತಿದರು. ಅಂದು ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ಅಷ್ಟಮಿಯಾದುದರಿಂದ, ಮೇದಿನಿಯನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ಅವರಿಸಿದ್ದ ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಲೋಸುಗವೋ ಏನೋ ಎಂಬಂತೆ ಉಡುರಾಜನು ಆಗ ತನ್ನ ಮಂದಕಿರಣಗಳನ್ನು ಹೊರಚಾಚಲು ಪಕ್ರಮಿಸಿದ್ದನು. ತುಸ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಭೋಮಂಡಲವು ಶುಭ್ರವಾದ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ಮಿಯಿಂದ ಬೆಳಗಲು, ಆದಾರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವು ಧರೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಂಬಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಾಶಗೊಂಡಿತು.

ಆಗ ಗಂಗಾಧರಪಂತನು ಉಸ್ಮೆನ್ನುತ್ತ:—'ಇನ್ನು ಅಂಜುವ ಕಾರಣವುಳಿಯಲಿಲ್ಲ'

ನಾನು:—'ಆ...ಮಕ್ಕಳು ಇಷ್ಟು ದೂರ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಬರುವರೆ!'

ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆಯು (ಭಯಂಕರ ಕುತ್ತದಿಂದ ಪಾರಾದವಳಂತೆ ಭಾವಿಸಿ)-
 'ದೀನಬಂಧುವಾವ ಪ:ಮಾತ್ಮನೇ ಸಹಾಯ:ಕನಿರಲು, ಅದಾವ ನರಾಧಮ
 ನಿಂದ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಸಂಭವಿಸುವದು?'

ಆಗ ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯಳ ಮೋರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಇಣಕಿ ನೋಡಿದೆನು.
 ಅವಳು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಗುಳುನಗೆ ಸಕ್ಕು—'ಪ್ರ'ಸಂಗವು ಇನ್ನೂ
 ಮೀರಿಲ್ಲ; ಇನ್ನೂ ಅವರು ಬರಬಹುದಾಗಿದೆ' ಎಂದಳು.

ಅವಳಿಗೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವಳ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದು
 ಆಗ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಸುಮ್ಮನೇ ನಡೆದೆನು. ನನ್ನ
 ವಳಂತೂ ಮತ್ತೆ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮತ್ತೆ ಒಂದೆರಡು ಮೈಲು ದಾರೀ
 ನಡೆದೆವು. ಆಗ ಸರಾಸರಿ ರಾತ್ರಿಯ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಾಗಿರ...ಹುದು; ಆಕಾ
 ಶವು ನಿರಭ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಕಾಶವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ
 ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥೀ ಪ್ರಶಾಂತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಾರಿಯ ಪಕ್ಕದ ಕಿರಿಗಂಟೆ
 ಯೊಳಗಿಂದ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕಂತೆ ಶಬ್ದವಾಯಿತು. ಆ ದನಿಯು ಪರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ
 ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಿ ನಿನಾದಗೊಂಡಿತು. ಆ ಧ್ವನಿಯನ್ನು
 ಕೇಳಿ ನಾವು ನಾವ್ವರೂ ಬೆಪ್ಪಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡೆವು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ೨೦-೨೫
 ಜನರು ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿದರು. ಅರೆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ
 ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಒರೆಯಿಂದ ಹಿರಿದೆನು; ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾವನಿಗೆ ಅದನ್ನು
 ಹಿರಿಯುವಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಹಗೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ದುರಾತ್ಮನು, ತನ್ನ
 ಕತ್ತಿಯ ಒಂದೇ ಹೊಡೆತದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾವನ ರುಂಡವನ್ನು ದಿಂಡದಿಂದ
 ವಿಂಗಡಿಸಿದನು. ನಾನು ಅವನ ಆ ಕತ್ತಿಯ ಪೆಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕು ಪ್ರಯತ್ನಿ
 ಸಿದೆನು. ಆದರೆ ದುರ್ಬ್ಬವದಿಂದ ಅದು ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡನ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು
 ಕಂಡು, ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆಯು ಎಷ್ಟಲ ಹೃದಯದಿಂದ ಗಂಡನ ದೇಹವನ್ನು ಅವಚಿ
 ಕೊಂಡು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಳು.

ಮುಂದೇನಾಯಿತೆಂಬದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಮರಣದಲ್ಲಿಲ್ಲ; ಯಾಕಂ
 ದರೆ ಆ ದಸ್ಯುಗಳಲ್ಲಿಯ ಗಂ.ಗಿ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಅವರಿಸಿದರು. ನಾನು
 ಅವರೊಳಗಿವ ೭-೮ ಜನರನ್ನು ಯಮಸದನಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿದೆನು. ಆಗ ನನ್ನ
 ದೃಷ್ಟಿಯು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯಳ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. ಪಾಖಂಡಿಯಂತಿದ್ದ ಬಳವಂತ
 ರಾಯನು ಆಕೆಯ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅರಿವೆ ತರಕಿ,
 ಅವಳನ್ನು ಒಂದು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಏರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಉನ್ನತ್ತದನಂತೆ

ನಾನು ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿದೆನು, ಹೀಗೆ ನಾನು ತುಸು ಅಸಾವಧಾನಾದ ಕೂಡಲೆ, ಇಬ್ಬರು-ಮೂವರ ಕತ್ತಿಗಳ ಪೆಟ್ಟುಗಳು ನನ್ನ ಮೈ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು. ನನಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬವಳಿ ಬಂತು. ಕೂಡಲೆ ನನ್ನನ್ನಾರೋ ಒಯ್ಯು, ಒಂದು ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆಯ ಕರ್ದಮಮಯ ತೆಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಏನಾಯಿತೆಂಬದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ!!

ಯಾವಾಗ ನನಗೆ ಎಚ್ಚರವುಂಟಾಯಿತೋ, ಆಗ ಕಣ್ಣೆರೆದು ನೋಡಲು, ಮಾರ್ಗದ ಪಕ್ಕದ ಒಂದು ಕೆಸರ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಿದ್ದಿರ ವೆ ನೆಂಬದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಎದ್ದೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆನು; ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಆಗ ನಾನು ನನ್ನ ಶರೀರದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗೆ ಭಯಂಕರ ಗಾಂಟುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ನನ್ನ ಮೈಯೊಳಗಿನ ರಕ್ತವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಿದು, ಆ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆತಿತ್ತು ಆದರಿಂದ ಆ ಗುಂಡಿಯು ಕಂಪು ಓಕಳಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ಓಕಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ರಕ್ತದ ದರ್ಶನ ದಿಂದ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತೆ ಮುಚ್ಚಿದವು. ಪುನಃ ಎದ್ದು ನೋಡಿದಾಗ ಹೊತ್ತು ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಂದಿತ್ತು ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪವು ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸಿತು.

ಇನ್ನು ಈ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡರೆ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಖಾವಿಸಿ, ದಾರಿಯ ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆನು, ಆದರೆ ಅಗಲೂ ಶಕ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎದ್ದೇ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ನೆಲ ಕ್ಯಾರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಚೀರಿ, ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟೆನು ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ತರ ಗಾಡಿಗಳು ನಡೆ ದಿದ್ದವು. ನನ್ನ ಚೀರಾಟವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರು ಆ ಕೆಸರ ಗುಂಡಿಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು ನಾನು. ಸತ್ತಿರದೆ ಬದುಕಿರುವದನ್ನು ಸರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿಯ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರು ಆ ತೆಗ್ಗಿನಲ್ಲಿಳಿದರು; ಹಾಗು ಬಹು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಂದರು.

ಮೇಲಕ್ಕೆ ಒಂದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಹುಷಾರೆನಿಸಿತು. ನಾನು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ, ಪೂರ್ವರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಮನದಂದೆನು. ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮಮಾವನ ಭಿನ್ನ-ವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಶರೀರವು ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅವನ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯ ದೇಹವೂ ಅವನ ಪುತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಗತಪ್ರಾಣವಾದದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು; ಆದರೆ ನನ್ನ ತಾರೆಯು ಶರೀರವು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಂಡು ನನ್ನ

ಶರೀರವು ಕಂಪಿಸತೊಡಗಿತು; ಆ ದಾರುಣನಾದ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾರದಿಂದ ನನ್ನ ಪುತಿಯೊಂದು ಗಾಯಗಳಲ್ಲೂ ಪುನಃ ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾಗಲಾರಂಭಿಸಿತು; ನಾನು ಮತ್ತೆ ಸ್ತುತಿದಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡೆನು. ಆ ಮೇಲೆ ಏನಾಯಿತೆಂಬದು ನನ್ನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ನನಗೆ ಯಾವಾಗ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಂಟಾಯಿತೋ, ಆಗ ನಾನು ಎಲ್ಲೆಡೆವೆನೆಂಬದು ನೋದಲು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ; ನಾನು ಧಾರವಾಡದ ಸಿವಿಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವೆನೆಂಬದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಧಾರವಾಡ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ನನ್ನ ವಿಷಯದ ಆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು, ಅವರು ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ತಂದು ಆ ಆಸ್ಪತ್ರಿಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು.

ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಉತ್ತಮ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅರಾಮ ವೆನಿಸಹತ್ತಿತು. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ದರವಡೆಖೋರರು ಗಂಟುಬಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಮಾವ ಹಾಗೂ ಆತ್ತೆಯನ್ನು ಕೊಂದು, ನನ್ನನ್ನೂ ಅಸನ್ನ ಮರಣನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದಬಿದ್ದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಲಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯು ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು; ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರಾದರೂ ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಆ ದರವಡೆಖೋರರು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವರೆಂಬದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದು, ಅವರು ಆ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಶೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದುವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಆ ಕಳ್ಳರ ಪತ್ತೆ ಹತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಪೋಲೀಸರು ಮಾಡಿದ ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸುಳ್ಳೆಂದು ನನಗೊಬ್ಬನಿಗೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತು; ಯಾಕಂದರೆ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಲಿದವರು ನಿಜವಾದ ದರವಡೆಖೋರರಿದ್ದಿಲ್ಲ; ಅವರು ನಮ್ಮೂರ ಇನಾಮದಾರನ ಪುಂಡ ತಂಡದವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಆತ್ತೆ-ಮಾವನನ್ನು ಕೊಂದು, ನನ್ನನ್ನು ಗಾಯಗೊಳಿಸಿ, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೊಳಗಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದು ಯುಕ್ತವೆಂತ ವಾಗಿಲ್ಲೆಂದು ಆಗ ನಾನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆನು.

ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಉಪಚಾರ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ, ನನಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಲಾಭವಾಯಿತು. ನಂತರ ಒಂದು ದಿನ ಡಾಕ್ಟರರ ಆದೇಶದಂತೆ ನಾನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಹೊರಹೊರ

ಟೆನು. ಆ ಪಾಟೀಲ-ಕುಲಕರ್ಣಿಯರೇ ನಿಜವಾದ ಗುಹೆ ಗಾರರೆಂಬದನ್ನು ಪೋಲೀಸರ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟು, ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದೊಂದೇ ಆಗಿನ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿತ್ತು. ತಾರೆಯು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿ ರಬಹುದೇ? ಇದುವರೆಗೆ ಅವಳೆಂದೂ ಬದುಕಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬದು, ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವಾಗ ಅವಳುಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದ ನನಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಯಿತು; ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ದುಃಖದ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ವಾಯಿತು ಆಗ ನಾನು ಮೆಟ್ಟಿಬಿದ್ದು, ನನ್ನ ಕೈ ಬೆರಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡೆನು. ನನ್ನ ಸುದೈವದಿಂದಲೋ-ದುರ್ದೈವದಿಂದಲೋ ತಾರೆಯು ನನ್ನ ಕೈ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಆ ಉಂಗುರವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಆ ಉಂಗುರವನ್ನು ನಾನು ಹೇತುಪೂರ್ವಕ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದೊಡನೆ, ನನ್ನ ವೈಯಲಿ ಉರಿಯಹತ್ತಿತು: ನನಗೆ ಉನ್ಮಾದವಾದಂತಾಯಿತು. ಅಂದು ನಾನು ಆ ಉನ್ಮಾದಾವಸ್ಥೆ ಯಲ್ಲೆಯೇ ಧಾರವಾಡ ಸೆಟ್ಟಣತುಂಬ ಅಡ್ಡಾಡಿದೆನು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದೆರಡು ದಿನಗಳು ಕಳೆದವು ಆ ಎರಡು-ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಹಾರ-ನಿದ್ರೆಗಳಾವವೂ ರುಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ರುಚಿಸಲಿಲ್ಲವೆನ್ನು ವದಕ್ಕಿಂತ ಅವು ನನಗೆ ಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲೆಂದು ಖಂಡಿತವು; ಯಾಕಂದರೆ, ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವೇನೂ ಇರದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಖಾನಾವಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತಿ ರಲಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಪ್ತ-ಇಷ್ಟರಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಮೂರು ದಿನಗಳನ್ನು ನಿರಾಹಾರದಿಂದಲೇ ಕಳೆದೆನು. ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆಹಾರವೇ ಸಿಗದಾಗಲು, ನಿದ್ರೆಬಾರದಿರುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ ಸರಿ ಆ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾಹಾರಗಳಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯೇ ಲೋಪವಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನು ಧಾರವಾಡದ ವೋತೀತಲಾವದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ವಿಣ್ಣನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ತುಸ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಜಂಪು ಹತ್ತಿತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ನೆಂಬದನ್ನು ಹೇಳಲಾರೆನು.

ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು ನನ್ನ ತಲೆಯನ್ನ ಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಎಬ್ಬಿಸಲು, ನನಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಗಾಬರಿಯಿಂದ ನಾನು ಎದ್ದು ಕುಳಿತೆನು. ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದವನು ನಮ್ಮೂರ ಮುದುಕ ಗುಂಡಪ್ಪನು ನಮ್ಮ ಮಾವನಿಗೂ ಅವನಿಗೂ ಬಹಳ ಪ.ಣಾನುಬಂಧುತ್ವವಿದ್ದಿತು. ಊರಲ್ಲಿ ರುವಾಗ ಗುಂಡಪ್ಪನು ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಅವನು

ನನ್ನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ:—‘ತಮ್ಮಾ ತಾರಾನಾಥಾ, ಅಸ್ಪತ್ರಿಯಿಂದ ಯಾವಾಗ ಹೊರಹೊರಟಿ? ಈಗ ನಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹೇಗಿದೆ?’ ಎಂದು ಮಮತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದನು.

ನನ್ನ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆಕೊಂಡು ಹೊರಲೇ ಪರದೇಶಿಯಾಗಿದ್ದ ನನಗೆ ಅವನ ಆ ಪ್ರೇಮಲ ವಾಣಿಯು ಒಂದು ಓತಕರವಾಯಿತು, ಅದರ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಮರಣವಾಗಲು, ನನ್ನ ಕಂಠವು ಬಿಗಿದು ಬಂತು; ಅದರೂ ಸಾವೇ ಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಗುಂಡಪ್ಪನವರಿಗೆ:—‘ಹೊರಬಿದ್ದು ಮೂರು ದಿನಗಳಾದವು. ಈಚೆಗೆ ನನ್ನ ಶರೀರದ ಗಾಯಗಳೆಲ್ಲ ಮಾದಿರುವದರಿಂದ, ನನಗೆ ಆರಾಮವೆನಿಸುತ್ತದೆ.’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ಈ ಮೂರು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನೀನೆಲ್ಲದ್ದೆ?’

ನಾನು:—‘ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಈ ಊರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲವೆ’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ತಮ್ಮಾ, ನೀನು ಮೊದಲು ತುಸ ಉಪಾಹಾರ ತಕ್ಕೋ. ಬಳಿಕ ಮಾತಾಡೋಣವಂತೆ, ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಕೊಂಡು ನಡೆದನು. ನಾನೂ ಎದುರುತ್ತರ ಕೊಡದೆ, ಅವನ ಹಿಂದೆ ಸಾಗಿದೆನು ಅವನು ಸಮೀಪದ ಒಂದು ಉಪಾಹಾರಗೃಹಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಉಪಾಹಾರ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಆಗ ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಬಂತು. ಮನಸ್ಸಿಗೂ ತುಸ ವಿರಾಮವೆನಿಸಿತು. ಬಳಿಕ ನಾನು ಅವನಿಗೆ:—‘ಗುಂಡಪ್ಪನವರೇ, ಈಚೆಗೆ ನಿಮಗೆ ಸಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲನ ವೃತ್ತಾಂತ ವೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೇನು?’ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಲು,

ಅದಕ್ಕೆ ಗುಂಡಪ್ಪನು:—‘ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನೊಡನೆ ಬಾ.’ ಎಂದನು.

ನಾನು ಅವನೊಡನೆ ಹೋದೆನು. ನಾವಿವರೂ ಧಾರವಾಡ ಪಟ್ಟಣ ಬಿಟ್ಟು ಸಪ್ತಾಪುರದ ಊರ ಹೊರಗಿನ ಮಾರುತಿ ಗುಡಿಗೆ ಬಂದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಗುಂಡಪ್ಪನು:—‘ತಾರಾನಾಥ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಡ್ರು, ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.’

ಗುಂಡಪ್ಪನು ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತನು. ನಂತರ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತ:—‘ತಮ್ಮಾ ತಾರಾನಾಥ, ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಒಡುಕಿರುವುದಿಲ್ಲ.’

ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಾನು ಶೋಕಾಕುಲನಾಗಬಹುದೆಂದು ಅವನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದನು; ಆದರೆ ನನಗೆ ಆ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಶೇಷ ವೇನೂ ಎನಿಸದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವನ ಆ ಊಹೆಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಆಯಿತು. ಆಗ ನಾನು:—‘ನನಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ.’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ನಿನಗೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು?’

ನಾನು:—‘ತಾರೆಯೇ ಹಾಗೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಳು. ಆ ದುಷ್ಕರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕರೆ, ತಾನು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಅವಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಳು.’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ತಮ್ಮಾ, ಅವಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೆ.’

ನಾನು:—‘ನಿಮಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಸವಿಸ್ತರ ತಿಳಿಸಿರಿ. ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಕೊಂಚವೂ ದುಃಖವಾಗುವದಿಲ್ಲ.’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ಆ ಪುಂಡರು ಅಂದು ರಾತ್ರಿಯೇ ತಾರೆಯನ್ನು ಸಿ. ಆರ್. ನ ವಾಡೆಗೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಒಯ್ದರು; ಆದರೆ ಸಿ. ಆರ್. ನಾಗಲಿ, ಬಳವಂತಾಯನಾಗಲಿ ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಸಂಶಯ ಬರಬಾರದೆಂದೇ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಊರೊಳಗೆ ಸಹ ಇರದೆ, ಈ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು.’

ನಾನು:—‘ಆಗ ಊರ ಜನರು ಏನನ್ನು ತಿಳಿದರೆಂಬದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲರಾ?’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ದರವಡೆಖೋರರೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಅಹತಗೊಳಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡೊಯ್ದರೆಂದು ಜನರು ತಿಳಿದರು. ಪೋಲೀಸರೇ ಆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಊರೊಳಗೆ ಹಬ್ಬಿಸಿ, ಅದರಂತೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗಲೂ ಪೋಲೀಸರು ಆ ದರವಡೆಖೋರರನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ.’

ನಾನು:—‘ಗುಂಡಪ್ಪನವರೇ, ಆ ದರವಡೆಖೋರರು ಯಾರೆಂಬದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೇ?’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ನನಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಸಹ ಅವರ ಪತ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಪಾಟೀಲನು ಜಿನ್ನಾಗಿ ಅವರ ಕೈ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮಾಡಿರುವದರಿಂದ, ಅವರಾದರೂ ಏನು ಮಾಡುವರು?’

ನಾನು:—‘ಒಳ್ಳೇದು. ಆ ನೀಚರಿಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ
 ಕ್ಷಲ್ಲ; ನಾನೇ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತೇನೆ.’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ತಮ್ಮಾ, ನಾನು ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿರದಿದ್ದರೂ,
 ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆ ಊರ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ಬಹಳ. ಆದರಿಂದ ನಾನೇನಾದರೂ ಈ
 ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದೇನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು
 ಸುಲಿದ ಮರುದಿನವೇ ಪಾಟೀಲನು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ
 ದೊಡ್ಡ ವೇತನದ ನೌಕು ಕೊಡಲೊಪ್ಪಿದನು. ಹೊರಗೆ ಇದ್ದು, ಆ ನೀಚರ
 ಒಣಸಂಚನ್ನು ತಿಳಿಸೋಳ್ಳು ಯತ್ನಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಅವರ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿಯೇ
 ಸೇರಿದರೆ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸುಲಭವಾಗುವದೆಂದು ಬಗೆದು, ಅಂದಿನಿಂದ
 ನಾನು ಅವನ ಖಾಸಗೀ ಕಡೆಯ ನೌಕರನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.’

ನಾನು:—‘ಬಹಳ ಚಲೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಿರಿ.’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ನಾನು ಪಾಟೀಲನ ನೌಕರಿಗೆ ಎಂದು ದಾಖಲ ಆದೆನೋ,
 ಅದರ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವನು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಒಳ್ಳೇ ಸಿಟ್ಟೆಗೆದ್ದಿದ್ದನು.
 ಅವನ ಆ ಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿ ಏನಾದರೂ ಗೊಂದಲ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು
 ನಾನು ಊಹಿಸಿದೆನು. ಅಂದೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವನು ಎದುರಿಗಿರುತ್ತಲೆ ತಾರೆಯು
 ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕಠಾರಿಯನ್ನು ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ
 ಕೊಂಡಿದ್ದಳು.’

ನಾನು:—‘ಅವಳು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದೇ ವಿಹಿತ.’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ನಂತರ ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಸಿ. ಆರ್ ಪಾಟೀಲ ಹಾಗು
 ಬಳವಂತರಾವ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ತಾರೆಯ ಹೆಣವನ್ನು
 ವಾಡೆಯ ಮಗ್ಗಲಿನ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೂಳಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಸಂಗತಿ
 ವಾಡೆಯೊಳಗಿನ ೨-೩ ಜನ ದಾಸ-ದಾಸಿಯರ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ
 ಗೊತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಾ, ಮಾಡುವದೇನು? ಆದದ್ದು ಆಗಿ ಹೋಯಿತು!’

ನಾನು:—‘ಇನ್ನು ಮಾಡುವದೇನೆನ್ನುವಿರಾ? ಆ ನೀಚರಿಗೆ ತಕ್ಕ
 ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವದು!’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ಅ ಪಾಪಾತ್ಮರಿಗೆ ದೇವರೇ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ.
 ದೇವರು ಯಾರ ಮುತವರ್ಜಿಯನ್ನೂ ವಹಿಸುವದಿಲ್ಲ; ಅವರವರ ಪಾಪ-
 ಪುಣ್ಯಗಳ ಫಲವನ್ನು ಅವರವರ ಸೆರಗಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ ತಮ್ಮಾ,
 ಇನ್ನು ನೀನು ಊರಿಗೆ ನಡೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆ-ಮಾರು, ಹೊಲ-ಗದ್ದೆಗಳನ್ನು

ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುವೆಯಂತೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟೇಟಿ ನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವವರು ನಿನ್ನ ಹೊರತು ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ನಾನು:—ಯಾರ ಸಲುವಾಗಿ ಇನ್ನು ನಾನು ಆ ಊರಿಗೆ ಬರಲಿ? ಖಂಡಿತವೂ ಒರುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನದೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಿರಾ? ಗಂಠಾಧರಪಂತರಂತೆ ತಾವೂ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವದರಿಂದ, ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೈಯಿಂದ ಹೊಡೆಯಲಾರಿರೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.'

ಗುಂಡಪ್ಪ—ಯಾವ ಕೆಲಸ?'

ನಾನು—ಮೂವತ್ತು ಕೈಬರೆಹದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಯಾವ ಉಪಾಯದಿಂದಾದರೂ ನೀವು ದಿನಾಲು ಒಂದೊಂದು ರಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಆ ದುರಾತ್ಮನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಬೇಕು.'

ಗುಂಡಪ್ಪ—'ಇರಿಸಬಹುದೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಆ ಕಾಗದಗಳೇತರವು?'

ನಾನು—'ಆ ಕಾಗದಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಆ ದುರಾತ್ಮನನ್ನು ನೀಚತನದಿಂದ ಕೊಂದು ನನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಲಂಕ ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಕೈಗೆ ಕೈ ಹಚ್ಚಿ ಕಾದಬೇಕು; ಯಾವನು ಬಲವಂತನಾಗುವನೋ ಅವನು ನಿರ್ಬಲನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕು, ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಆ ಪತ್ರಗಳದ್ವಾರಾ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.'

ಗುಂಡಪ್ಪ—'ಅವರು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಕಾದಲಿಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾಗಿದ್ದರೇ?'

ನಾ—'ನಾನು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜಾಲಿಮ ವಿಷಾಕ್ತ ಗುಳಿಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿತಿರುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಾಕ್ತ ಗುಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷವಿಲ್ಲದ ಗುಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಎರಡೂ ಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಅಂಥ ಒಂದೊಂದು ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮುಂದಿಟ್ಟು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಂದೊಂದು ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿನ್ನಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಿಟ್ಟು ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ನಾನೂ ಅವರೆದುರಿಗೆ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಆಯುಷ್ಯವು ತೀರಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ನಾನು ಸಾಯುತ್ತೇನೆ.'

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ಆವರು ಆ ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ತಿನ್ನದಿದ್ದರೆ?’

ನಾನು:—‘ಸಹಜವಾಗಿ ತಿನ್ನದಿದ್ದರೆ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ತಿನ್ನ ಹಚ್ಚುತ್ತೀನೆ; ಎಂದು ನುಡಿದು, ನಾನು ಅವೇಶದಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತೆನು. ಕೂಡಲೆ ನನ್ನ ಬಾಯಿ-ಮೂಗುಗಳಿಂದ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ-ನಾನು ಅಂಜಿದೆನು. ನನ್ನಂತೆ ಗುಂಡಪ್ಪನೂ ಅಂಜಿ ಸ್ತಂಭಿತನಾದನು; ಆದರೆ ಆ ವಯೋವೃದ್ಧನು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಸವಿೂಪದ ಭಾವಿಯ ನೀರೊಳಗೆ ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೋಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಆ ನೀರಿನಿಂದ ನನ್ನ ಬಾಯಿ-ಮೂಗುಗಳನ್ನು ತೊಳೆದನು ಕಣ್ಣಿಗೂ ನೆತ್ತಿಗೂ ನೀರು ಬಡಿದನು. ಆ ಶೀತೋಪಚಾರದಿಂದ ನನ್ನ ರಕ್ತಸ್ರಾವವು ನಿಂತಿತು. ನನಗೆ ಹುಷಾರೆನಿಸಿತು. ನಂತರ ಆ ವಯೋವೃದ್ಧನು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು:—‘ತಮ್ಮಾ, ನಿನಗೆ ಹೀಗೆ ರಕ್ತಬೀಳುವ ವಿಕಾರವಾದುದು ಭಯಂಕರವು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಗನೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಕ್ತಪಿತ್ತವೆಂಬ ದಾರುಣ ರೋಗವು ನಿನಗೆ ಗಂಟು ಬಿದ್ದೀತು’ ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ನಾನು:—‘ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪಾಟೀಲ-ಕುಲಕರಣಿಯರು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ?’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ಆವರು ಯಾವದೋ ಒಂದು ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ನೆನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.’

ನಾನು:—‘ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಯಿತು. ಆವರನ್ನು ಹುಡುಕುವ ತೊಂದರೆಯುಳಿಯಿತು.’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ನೀನು ಎಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುತ್ತೀ? ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆವರು ನನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಲುಷಿತರಾಗಬಹುದು.’

ನಾನು:—‘ಬೇರೊಂದು ಬಾಡಿಗೆಯ ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಊರಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೀನೆ.’

ಗುಂಡಪ್ಪ:—‘ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ-ಕಾಸುಗಳು ಇಲ್ಲವಷ್ಟೇ?’

ನಾನು:—‘ನನ್ನ ಹತ್ತರ ಒಂದು ಬಿಡಿ ಕಾಸು ಸಹ ಇರುವದಿಲ್ಲ.’

ಆಗ ಗುಂಡಪ್ಪನು ಟೊಂಕದೊಳಗಿನ ಕೆಲವು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು:—‘ತಮ್ಮಾ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಬರ್ಚು ಸಾಗಿಸು. ಮತ್ತೆ ಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೀನೆ.’

ಆಗ ನಾನು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿ ನುಡ್ಡಿಗೂ ಅಗ್ಗವಾಗಿರುವೆಂದ ಗುಂಡಪ್ಪನು ಕೊಟ್ಟ ಆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ತಕ್ಕೊಂಡು, ಅವನಿಗೆ:—'ನಮ್ಮ ಹೊಲ-ಮನೆಯ ದುಡ್ಡನ್ನು ನಿಮಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಪತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅವರಿಂದ ವಸೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.'

'ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ. ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಿನಾಲು ರಾತ್ರಿ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದರೆ, ನನ್ನ-ನಿನ್ನ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗುವದು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಯಾವ ಯಾವ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳು ತಿಳಿಯುವವೋ, ಅವನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ನಡೆದು, ಗುಂಡಪ್ಪನು ಎದ್ದು ನಿಂತನು.

'ನಿಮಗೆ ಕೆಡತಕ್ಕ ಮೂವತ್ತು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಾನು ನಾಳೆಗೆ ತಳೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಂಶಯ.ಬಾರದ ಹಾಗೆ ನೀವು ದಿನಾಲು ಒಂದೊಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಪಾರ್ಸೆಲನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿರಿ.' ಎಂದಂದು, ಆ ಸಪ್ತಾ ಪುರಸ ಶ್ರೀ ಬಲಭೀಮನಿಗೆ ನಾವೀರ್ವರೂ ಪೊಡಮಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟೆವು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಏನೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಕೈತುಂಬ ಹಣವಿದ್ದರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಾಮಾನಿನ ಕೊರೆತೆಯೂ ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಎರಡು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಬೇಕು ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕಡೆಯಬಹುದು. ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದೆಂದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿದ್ದುದರಿಂದ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ ಬಾಡಿಗೆಯ ಮನೆಯು ಕೂಡಲೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಮನೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ನಾನು ಎಲ್ಲ ಒಂದು ಮನೆಯ ದಾತಿ, ಕಾಗದ, ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಒಂದು, ಮರುದಿನವೇ ಗುಂಡಪ್ಪನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಗಳ ಮಜಕಾರು ಒಂದೇ ಬಗೆಯಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಆ ನಕಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವು ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಪತ್ರಗಳ ಸಂಗತಿ ಹೀಗಿತ್ತು:—

'ನೀಚಾತ್ಮರಾದ ಸಿ. ಆರ್. ಪಾರ್ಸೆಲ ಹಾಗೂ ಬಳವತರಾಯ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಇವರಿಗೆ:—

ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಪಾಪಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಇಂದಿನಿಂದ ೩೦ ದಿನಗಳ ಅವಧಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದುವೇ ಆದರೆ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೀವು ನನಗೆ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗಿರಿ. ನನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಕಾದಾಟದಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ಯ ತೀರಿದವರು ಸಾಯುವರು; ದೀರ್ಘಾಯುಷಿ

ಗಳು ಬದುಕುವರು ಬಂದುವೇಳೆ ನೀವು ಭಿಟ್ಟಿಯೇ ಆಗಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾಯಿ-ನರಿಗಳಂತೆ ತುಂಡರಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ ಇಂದಿನಿಂದ ೩೦ ದಿನಗಳ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಇತಿ 'ತಾಗಾನಾಥ'

ಮೊದಲನೇ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ೩೦ ದಿನಗಳ ಅವಧಿ, ಎರಡನೇದರಲ್ಲಿ ೨೯ ದಿನಗಳ ಅವಧಿ, ಮೂರನೇ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ೨೮ ದಿನ ಹೀಗೆ ಬರಬರುತ್ತ ಅವಧಿ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದನೇ ಹೊರತು, ಆ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಗಳ ಸಂಗತಿ ಬಂದೇ ಒಗೆಯಿ ಗಿದ್ದಿತು. ವ.ರ.ದಿನ ಗುಂಪುನು ಆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಒಯ್ಯನು. ನಾನೂ ಅಂದಿನಿಂದ ಆ ಪಾಟೀಲ-ಕುಲಕರ್ಣಿಯ ರ ಸಂಧಾನ ದಲ್ಲರಹತ್ತಿದೆನು. ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಪಾಟೀಲನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪತ್ರಗಳು ತಪ್ಪದೆ ಬೀಳಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಯಾರು ವ.ತ್ತು ಯಾವಾಗ ಇವು ಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತಂದಿತ ವರೆಂಬದು ತಿಳಿಯದ್ದರಿಂದ, ಅವನು ವ.ನದಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾಗಿ ಅಂಜಿದನು; ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಅವನ ಆಹಾರ-ನಿದ್ದೆಗಳೂ ಕಟ್ಟಾದವು. ಆ ಸಂಗತಿ ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ - ಲ್ನ ನಾತೀತವಾದ ಅನಂದವಾಗಹತ್ತಿತು!

ಪಾಟೀಲನು ಈ ಮೊದಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟು ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಘೋಷದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಫಿರ್ಯಾದು ಮಾಡಿದನು. ಒಂದು ದಿನ ಪೋಲೀಸರು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಚಾವಡಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಅಸರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದುದೇನಂದರೆ, 'ಪಾಟೀಲನು ಈ ಮೊದಲೇ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಅರಹಿಸಿ, ಈಗ ಏನು ನನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಸುಳ್ಳು ಆರೋಪವಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ.' ಅದರೆ ಆ ಲಂಚಗುಳಿ ಪೋಲೀಸರು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವರೇ? ಅವರು ನನ್ನ ಅಹಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿ:—'ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿರಬೇಕಾಯಿತು; ಹಾಗೂ ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ಬಹು ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವ ನನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆನು ಭ್ರಮೇಷ ಧರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ನಾನೆಷ್ಟು ಪ್ರವೀಣನಾಗಿರುವೆನೆಂಬುದರ ಅನುಭವು ಭಗವಾನ್ ದಾಸರಿಗೆ ಬಂದೇ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ'

ನಾನು ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣದಾದರೂ, ಆ ಪಾಟೀಲ-ಕುಲಕರ್ಣಿಯರ ಅಂತರಂ ದಲ್ಲಿಯು ನನ್ನ ವಿಷಯದ ಭಯ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯ ಬೇರೀಜು ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚತೊಡಗಿತೋ, ಹ ಗೆ ಹಾಗೆ ಅಂತರಂಗದ ಚಿಂತೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಅವರು ಉನ್ನಾದರಾಗ ಹತ್ತಿದರು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಅವರೇವರೂ ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಓಡಿಹೋದರು; ಆದರೆ ಅವರು ಓಡಿಹೋಗುವದೇನು? ಯಾಕಂದರೆ ಈ ಭೂಮಂಡಲದ ತುದಿಯ ಕರಗೂ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನೇ ಆಗಿದ್ದನು.

ಅವರೇವರೂ ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಾನೂ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆದನು. ಅವರು ಮೊದಲು ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಹೋದರು. ನಾನೂ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಹೋದೆನು. ನಂತರ ಅವರು ಪುಣೆ-ಮುಂಬಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಛತ್ವವೇಷದಿಂದ ಅವರು ಹೋದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ನಾನು ಅವರ ಅನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿಷ್ಟೆನು. ಕಡೆಗೆ ಅವರು ಮುಂಬಯಿ ಯಿಂಹ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ದಿನ ಇದ್ದು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ನಿಶ್ಚಿಂತತೆಯಿಂದ ಇರಹತ್ತಿದರು. ಯಾಕಂದರೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ದೂರದ ಮರೆಗೆ ಅವರನ್ನನುಸರಿಸಲಾರೆಂದು ಅವರ ನಂಬಿಗೆಯಿತ್ತು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಒಂದು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರಲಾರಂಭಿಸಿದೆನು. ಪಾಟೀಲನಂತೂ ಹಗಲು ಇರುಳು ಗಳೆನ್ನದೆ ಒಂದೇಸಂನೆ ಅಮಲಗ್ರಸ್ತನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಅವರು ಹೊರಗೆ ಆಡ್ಡಾಡಲಿಕ್ಕೆಂದು ಹೋಗುವಾಗ, ಕಾಲಿಬಿ ನಡೆದು ಹೋಗುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರೆಯೂ ಬಾಡಿಗೆಯ ಎಕ್ಕಾ ಬಂಡಿಯಲ್ಲೇ ಹೋಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗುವದು ನನಗೆ ಜಡವಾಯಿತು. ಎಕ್ಕಾ ಬಂಡಿಯ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಈ ಪಟ್ಟಣ ವಸತಿಯಲ್ಲಿ ಓಡೋಡಿ ಹೋಗುವದು ಅನುಚಿತವಲ್ಲದೆ, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಂಶಯ ಬರುವ ಸಂಭವವಿತ್ತು. ಆಗ ನಾನು ಒಂದು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿದೆನು.

ಈ ಊರಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಬಾಡಿಗೆಯ ಗಾಡಿವಾನನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕ್ಕಾ ಗಾಡಿ ಹಾಗು ಎತ್ತಿಇವುಗಳನ್ನು ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಕರಾರಿನಿಂದ ಪಡೆಕೊಂಡೆನು. ಆ ಗಾಡಿವಾನನಿಗೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕರಾರಿನಿಂದ ಲಾಭವಾಯಿತೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದಲೇ ಅವನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ, ಒಂದು ಎಕ್ಕಾ ಹಾಗು ಎತ್ತನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿದನು. ಅವಶ್ಯಬಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಆ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ವಿ.ಕೃ ವೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅವನ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು.

ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ನಾನು ಅದನ್ನು ಛದ್ಯವೇಷದಿಂದ ಆರೋಹಣ ಮಾಡಿ, ಪಾಟೀಲ-ಕುಲಕರ್ಣಿಯರಿರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ರಾಮಭಾಯಿಯ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವೇ ಸುಳಿದಾಡಹತ್ತಿದ್ದೆನು. ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದ ನಂತರ ಆ ಮನೆಯ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಡಿಗೆಯ ಗಾಡಿಯು ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಗಾಡಿವಾನನು ಆ ಪಾಟೀಲ-ಕುಲಕರ್ಣಿಯರ ಗಂಟು-ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ನಂತರ ಅವರಿವರೂ ಬಂದು ಕುಳಿತರು. ಗಾಡಿಯು ಪ್ರಯಾಗ ರೈಲ ಸ್ಟೇಶನ್ನಿಗೆ ಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ನಾನೂ ನನ್ನ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯನ್ನು ಅವರ ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟೆನು.

ಅವರು ಸ್ಟೇಶನ್ನಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಲೆ, ಕೂಲೀ ಜನರು ಬಂದು ಅವರ ಗಂಟು-ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಒಯ್ದರು. ಅವರೂ ಹೋದರು. ನನ್ನ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆಂದು ಬೇರೊಬ್ಬ ಎಕ್ಕಾವಾನನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ನಾನೂ ಸ್ಟೇಶನ್ನಿನೊಳಗೆ ಹೋದೆನು. ಮುಂಬೈ ಮೇಲಗಾಡಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ವೇಳಾಪತ್ರಿಕೆ ನೋಡಿ ಬಂದ ಬಳವಂತರಾಯನು ಪಾಟೀಲನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಪಾಟೀಲನು ಅವನಿಗೆ:— 'ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಮಾನಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರು, ಸ್ವಲ್ಪ ಜರೂರಿಯ ಕೆಲಸವಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಊರೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ಬಳವಂತರಾಯನು ಪಾಟೀಲನಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದನು; ಆದರೆ ಅವನು ಆಗ ಮದಗ್ರಸ್ತನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಆ ಕುಲಕರ್ಣಿಗೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬೈಯಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಬಳವಂತನು ಕೈಹಿಡಿದು ಅವನನ್ನು ತಡೆಯ ಹೋಗಲು, ಪಾಟೀಲನು ಅವನನ್ನು ದೂಡಿ ಕಡವಿ, ಸ್ಟೇಶನ್ನಿನ ಹೊರಗೆ ಬಂದನು. ನಾನೂ ಅವನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದು ನನ್ನ ಎಕ್ಕಾಗಾಡಿ ಹತ್ತು ವಾಷ್ಪರಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ಬೇರೊಂದು ಎಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಎಕ್ಕಾವಾನನಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಹೋಡಿ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. 'ಹಾ ಜೀ ಸಾಹೇಬ' ಎಂದಂದು ಗಾಡಿಯವನು ತನ್ನ ನಿಡಿದಾಡ ಚಬಕದಿಂದ ಎತ್ತನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಧಳಿಸಿದನು. ಆ ಮೂಕ ಬಸವಣ್ಣನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಧಣಿಯನನ್ನು ಶಾಪಳಿಸುತ್ತ ಭರವಿಂದ ಓಡಲುದ್ಯುಕ್ತನಾಯಿತು. ನಾನೂ ನನ್ನ ಒಂಡಿಯನ್ನು ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಿಟ್ಟೆನು. ನಡುವೆ ಒಂದು ಸರಾಯಿಯ ಅಂಗಡಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಟೀಲನು ತನ್ನ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿದನು.

೧೦-೧೫ ನಿಮಿಷಗಳ ತರುವಾಯ ಯೋಲೀ ಹೊಡೆಯುತ್ತ ಬಂದು ಅವನು ತನ್ನ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿದನು ಅದು ಪುನಃ ವೇಗದಿಂದ ಸಾಗಿತು. ಆ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯು ರಾಮಭಾಯಿಯ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತಿತು. ಪಾಟೀಲನಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದು, ಆ ಎಕ್ಕಾವಾನನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ತಿರುಗಿದನು. ಪಾಟೀಲನು ಆ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ದೂಡಿ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ನಾನು ನನ್ನ ಎಕ್ಕಾ ಬಂಡಿಯನ್ನು ತುಸು ದೂರವೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಆತನ ಮೇಲೆ ನಜರಿಟ್ಟೆನು

ಮುಂದೆ ಅರ್ಧತಾಸಿನ ಮೇಲೆ ರಾಮಭಾಯಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಗಳಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಳ ಬಂತು. ಎರಡು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಿರುವುದು ದೂರದಿಂದಲೇ ಕಾಣಿಸಹತ್ತಿತು ನಂತರ ರಾಮಭಾಯಿಯು ಪಾಟೀಲನ ಕತ್ತು ಹಿಡಿದು ದೂಡುತ್ತ ತಮ್ಮ ತಲೆಬಾಗಿಲ ವರೆಗೆ ತಂದು, ಅವನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒದ್ದನು ಕೂಡಲೆ ಪಾಟೀಲನು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು; ಆದರೆ ತುಸು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ಅವನು ಮತ್ತೆ ಆ ಮನೆಯೊ ಗೆ ಹೋದನು. ಆಗ ರಾಮಭಾಯಿಯು ಒಂದು ಬೀಸು ಬಡಿಗೆಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಧಳಿಸಹತ್ತಿದನು. ಪಾಟೀಲನು ಯೋಲೀ ಹೊಡೆಯುತ್ತ ಓಡಲಾರಂಭಿಸಿದನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿವ್ವ ನನ್ನ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅದನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತು, ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು— 'ತಿವ್ವ ಬಿಡು' ಎಂದು ಹುಕುಮು ಮಾಡಿದನು ಕತ್ತಲೆಯ ಸಮಯ. ಆತನಾಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಮಲು ಮಾಡಿದ್ದ ಮೇಲಾಗಿ ರಾಮಭಾಯಿಯ ಹೊಡೆತಗಳಿಂದ ಜೀವದ ಹೆದರಿಕೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಅವನು ಎಕ್ಕಾವಾನನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲಿಲ್ಲ ನಮ್ಮೊಂದಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಹರದಾರಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಕ್ಕಾವಾನನಾಗಿ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಕೂಡ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರದ್ದರಿಂದ, ಆಗ ಅವನಿಗೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಬಾರದಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕರವಲ್ಲ! ಇರಲಿ.

ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯು ವೇಗದಿಂದ ಸಾಗಹತ್ತಿದ ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಸೆರೆಗುಡುಕನಿಗೆ ನಿದ್ರೆಹತ್ತಿ, ಅವನು ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯಹತ್ತಿದನು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೂ ಸುರಿಯಹತ್ತಿತು. ಆ ಅನುಕೂಲ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆತ್ಮಾನಂದವಾಯಿತು. ಇವನನ್ನು ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದೊ

ಯ್ದರೆ, ನನ್ನ ಇಷ್ಟಕಾರ್ಯ ಕೈಗೂಡಬಹುದೆಂಬದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದೆನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯು ಪಟ್ಟಣ ಮಧ್ಯದೊಳಗಿನ ಆ ಖಾಲಿ ಮನೆಯ ಹತ್ತರ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದು ತೆರವಾದ ಮನೆಯೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿ ಭೂತ-ಪಿಶಾಚಿಗಳ ಕಾಟದ ಆಖ್ಯಾಯಿಕೆ ಪಸರಿಸಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಬೆಳಗಾಗುವ ವರೆಗೆ ಆ ಮನೆಯ ಹತ್ತರ ಯಾರೂ ಬರಲಾರರೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯನ್ನು ಆ ಮನೆಯ ಒಳಂಗಳದಲ್ಲಿ ಒಯ್ದು ತರುಬಿ ದೆನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ನಿಂತು, ನನ್ನ ದುಷ್ಟವಾಸನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು ಮೊದಲು ನಾನು ಎಕ್ಕಾದಿಂದ ಇಳಿದೆನು. ನಂತರ ಪಾಟೀಲನನ್ನು ಗುದ್ದಿಗುದ್ದಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಕೆಳಗೆ ಎಳೆದೆನು ಅವನು ಕಣ್ಣೊರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ—‘ಇದೇ ಪ್ರಯಾಗ ಸ್ವೇಶನ್ನೇನು?’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು ನಾನು ‘ಅಹುದು’ ಎಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯದನಿಯಿಂದ ನುಡಿದು ಅವನ ಕೈಹಿಡಿದು ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದೆನು ಆಗ ಅವನು ಪುನಃ :— ‘ಏನಪ್ಪಾ, ಇಂದು ಈ ಸ್ವೇಶನ್ನಿನಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳೇ ಕೆಲ್ಲ?’ ಎನ್ನಲು, ‘ಇಗೋ ನೋಡು, ದೀಪ ಹಚ್ಚುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಅಭಯ ಕೊಟ್ಟು, ನನ್ನ ಜೇಬಿನೊಳಗಿಂದ ಕಡ್ಡೀಪೆಟ್ಟಿಗೆ-ಮೇಣಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ದೀಪ ಹಚ್ಚಿದೆನು. ನಂತರ ಆ ಮೇಣಬತ್ತಿಯನ್ನು ಅವನ ಮುಸುಡಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹಿಡಿದು—‘ಸಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ, ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಗುರ್ತು ಹತ್ತುವದೇನು?’ ಎಂದು ಕೇಳಲು, ನನ್ನ ದನಿಯನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ, ಅವನು—‘ನೀನು ಯಾರು?’

ಆಗ ನನ್ನ ಮೈಯೆಲ್ಲ ದಹಿಸಹತ್ತಲು-‘ನಾನು ತಾರಾನಾಥ. ಆ ತಾರಾರಮಣಿಯ ಗಂಡ; ಈಗಲಾದರೂ ತಿಳಿಯಿತೇ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆನು.

ಆ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವನು ಚಕಿತ ನೇತ್ರಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡತೊಡಗಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಶರೀರವು ಧರಗುಟ್ಟು ನಡುಗಲಾರಂಭಿಸಿತು!! ಅವನ ಎಲ್ಲ ಅವನು ಝುರೆಂದು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಇಳಿದು ಹೋಯಿತು!! ಅವನು ವ್ಯಾಕುಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಡುಗುವ ದನಿಯಿಂದ—‘ಓಹೋ, ತಾರಾನಾಥನೇನು? ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತೀಯಾ?’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲು, ‘ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದಿರುತ್ತೇನೆ; ಆದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾಯಿ-ನರಿಗಳಂತೆ ತುಂಡರಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುವ ಇಚ್ಛೆಯು ನನಗಿಲ್ಲ. ಈ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು

ಈ ಮೊದಲೇ ನಾನು ನನ್ನ ೩೦ ಪತ್ರಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲಾದರೂ ನಾನು ಅದೇ ಮತದವನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಇಗೋ, ಈ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗುಳಿಗೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ವಿಷಮಯವಾದುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸಕ್ಕರೆಯ ಗುಳಿಗೆ. ವಿಷಾಕ್ತ ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಮರಣವೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ದ್ದೊಂದನ್ನು ನೀನೇ ತಿನ್ನು, ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ನಾನು ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಭಗವಂತನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿಧ್ವಂಸೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀನು ಸತ್ತರೂ ಅಷ್ಟೇ, ನಾನು ಸತ್ತರೂ ಅಷ್ಟೇ' ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲು ಸಿ. ಆರ್. ನು ಭೀತಿಯಿಂದ ವಿಹ್ವಲನಾಗಿ ಕೈ ಮುಗಿದು, ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು:— 'ತಾರಾನಾಥ, ದಯೆದೋರಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ಆಗಿ ಹೋದದ್ದನ್ನು ಮರೆತು, ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಟೀಲನಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡು' ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತ, ನನ್ನ ಕಾಲು ಹಿಡಿಕೊಳ್ಳಬಂದನು.

ಆವನು ನನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ಕೈ ಹಚ್ಚುತ್ತಲೆ, ನನ್ನ ಮೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಚಾರವಾದಂತಾಯಿತು ಆಗ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹಿಂದೂಡಿ:— 'ದಯಾ-ಕ್ಷಮೆಗಳೇ? ಸಿ. ಆರ್. ನಿನ್ನಂಥ ಪಿಶಾಚಿಗಳಿಗೆ ಅವು ಯೋಗ್ಯ ಪಾರಿತೋಷಕಗಳಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ ಪಾಪ! ಆಗಂಗಾಧರಪಂತನನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವಾಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ದಯೆಎಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತ್ತು? ಅವನಕೆಂಡತಿಯ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯ ಕ್ಷಮೆಯ ಜಲವು ಒತ್ತಿ ಹೋಗಿತ್ತಲ್ಲವೇ? ನೀಚಾ, ಆ ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ತಾರೆಯು ಅತ್ನುಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸಾರಾಸಾರ ಬುದ್ಧಿಯು ಎತ್ತ ಮುಸುಡೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು? ರಣಹೇಡಿಯೇ, ನಿನ್ನಂಥ ನರಾಧಮನಿಗೆ ದಯಾ-ಕ್ಷಮೆಗಳ ಲಾಭವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ದೆಂದರೆ, ಕಳ್ಳರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಖಜಾನೆಯ ಕೀಲಿ ಕೈ ಕೊಟ್ಟಂತೆಯೇ ಸರಿ!

ಆಗ ಸಿ. ಆರ್ ನು ದೈನ್ಯದಿಂದ:— 'ತಾರಾನಾಥ, ನಾನು ಆ ಯಾವ ಖೂನಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ' ಅನ್ನಲು, ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಸಿಟ್ಟು ಅನಿವಾರವಾಯಿತು. ಆಗ ನಾನು ಅವನ ಕೆನ್ನೆಯ ಮೇಲೊಮ್ಮೆ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದು:— 'ನೀಚಾ; ನೀನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ, ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕ ಪುಂಶರ ತಂಡದವರಷ್ಟೇ? ಅಂದ ಮೇಲೆ ನೀನು ಸ್ವಂತ ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಆ ಗರ್ಹ್ಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ ನಿನ್ನ ಅಪರಾಧವು ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು. ಹೀಗಿದ್ದು, ನೀನು ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ

ದಯೆಯನ್ನು ಯಾಚಿಸುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲವೆ? ಎಲೈ ಅಥವಾ, ಇಗೋ, ದಯಾ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿಯೇ ನಿನಗೆನಾನು ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಮಾತಾಡದೆ ಬೇಗನೆ ಇದರೊಳಗಿನ ಯಾವದೊಂದು ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ನುಂಗು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಪುನಃ ಗುದ್ದ ಹೋಗಲು, ಅವನು ಭಯಕಂಪಿತನಾಗಿ, ಡಬ್ಬಿಯೊಳಗಿನ ಒಂದು ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ನುಂಗಿದನು ನಾನೂ ಮಿಕ್ಕ ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ನುಂಗಿದೆನು. ಗುಳಿಗೆ ತಿಂದ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲೆಯೇ ಅವನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದನು. ಆಗ ಅವನ ಬಾಯಿಂದ ಒಂದು ಶಬ್ದವೂ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹೊರಳಿಸಿ ನೋಡಿದೆನು ಅವನ ಶರೀರದ ಎಲ್ಲ ನಾಡಿಗಳೂ ಬಂದಾಗಿದ್ದವು. ಕೂಡಲೆ ನಾನು ಆ ಹೆಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಪಲ್ಲಂಗದ ಮೇಲೆ ಮಬಗಿಸಿದೆನು. ಆ ಇಷ್ಟಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸಪ್ತಾಪುರದ ಮಾರುತಿಯ ಗುಡಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೂಗು-ಬಾಯಿಗಳಿಂದ ಬಿದ್ದಂತೆ, ಆ ದಿನವೂ ವಿಪುಲ ರಕ್ತವು ಸ್ರವಿಸಿತು. ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಆ ರಕ್ತವನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೊಂದು ಯುಕ್ತಿ ಸೂಚಿಸಿತು. ಕೂಡಲೆ ನಾನು ನನ್ನ ಬೊಟ್ಟನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿ, ಆ ಹೆಣದ ಮೇಲಿನ ಸುಣ್ಣದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ 'ಸೇಡು' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆದನು.

ನಂತರ ನಾನು ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು, ಹೊರಗೆ ನನ್ನ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಸೋಡಿದೆನು ದೈವವಶಾತ್ ಅದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿತ್ತು. ಕೂಡಲೆ ಹತ್ತಿ ವೇಗದಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ವೇಶನ್ನಿನ ಕಡೆಗೆ ಬಿಟ್ಟೆನು. ಕೆಲ ದಾರಿ ಕ್ರಮಿಸಿದ ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ತಾರೆಯ ಸ್ಮಾರಕದ ಆ ಉಂಗುರ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂತು. ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ನಾನು ನನ್ನ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ತರುಬಿ ಕೊಳ್ಳಹಂದುಬಿಟ್ಟೆನು, ಹಾಗೂ ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಆ ಉಂಗುರ ಶೋಧಿಸುವ ದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಟೀಲನನ್ನು ಖೂನಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಆ ಹಾಳು ಮನೆಗೆ ನಡೆದೆನು. ನಾನು ಆ ಮನೆಯ ಹತ್ತರ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಇಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸರು ಆ ಮನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಕಡೆಗೇ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಕೂಡಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಮಲಗ್ರಸ್ತನಾದವನಂತೆ ನಟಿಸಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯ ಗಟಾರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕೊಂಡೆನು ಮೊದಲೇ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ, ನನ್ನಂಥ ಮದಗ್ರಸ್ತನ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಲು ಆಗದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಹಾಗೆಯೇ ಚಾವಡಿಯ

ಕಡೆಗೆ ನಡೆದರು. ಇನ್ನು ಆ ಉಂಗುರ ಶೋಧಿಸ ಹೋಗುವದು ಯುಕ್ತಿಸಮ್ಮತವಾದುದಲ್ಲೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಾನು ಅವರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬಂದು, ನನ್ನ ಎಕ್ಕಾಬಂದಿಯನ್ನು ಹೂಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವೇಶನ್ನಿನ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದೆನು.

ಆಗಲೂ ನನ್ನ ಮೈಯೊಳಗಿನ ಆವೇಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ವೈರಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬನ ಕೊಲೆಯು ಆದಂತಾಗಿತ್ತು; ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದ್ದನು. ನಾನು ಸ್ವೇಶನ್ನಿಗೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೆ ಬಳವಂತನ ಶೋಧ ನಡೆಸಿದೆನು. ಅವನು ಎದುರಿಗಿನ ಮುಸಾಫರಖಾನೆಗೆ ಹೋಗಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಆ ಮೂರು ಪ್ರಹರ ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಾಂತತೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತ್ತು. ಒಬ್ಬರೂ ಎಚ್ಚತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡುತ್ತ ಆ ಧರ್ಮಶಾಲೆಯ ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿದೆನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೂ ಒಂದು ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಳವಂತರಾಯನಿರುವನೆಂದು ನನ್ನ ಮನೋದೇವತೆಯು ನನಗೆ ಸೂಚಿಸಿತು. ಕೂಡಲೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಬಾಗಿಲ ಬಿರುಕಿನೊಳಗಿಂದ ಒಳಗೆ ಇಣಕಿ ಹಾಕಿದೆನು. ದೀಪದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಬಳವಂತನು ಯಾವದೊಂದು ಕಾಗದವನ್ನೋದುತ್ತ ಪಾಟೀಲನ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದನು. ನನ್ನ ಕಾಲ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿ, ಪಾಟೀಲನೇ ಬಂದನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅವನು ಬಾಗಿಲ ತೆರೆದನು. ಕೂಡಲೆ ನಾನು ಒಳ ಹೊಕ್ಕು ಒಳಗಿನಿಂದ ಆ ಕದವನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸಿದೆನು. ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಳವಂತನು ಆವೇಶದಿಂದ ನನ್ನ ಮೈಮೇಲೆ ಸಾಗಿ ಬಂದನು. 'ಎರಿ ಬರಬೇಡ; ಹಾಗೆ ಬಂದರೆ ನಾಯಿ-ನರಿಗಳಂತೆ ತುಂಡರಿಸಿ ಚಲ್ಲೇನು' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಾನು ನನ್ನಲ್ಲಿಯ ದೀರ್ಘ ಆಲಗಿನ ಹದನಾದ ಬಾಕನ್ನು ಅವನ ಎದುರಿಗೆ ಹಿಡಿದೆನು. ಆಗ ಅವನು ಹಿಂದೆ ಸರಿದು, ಒದರಿ ಒಂಬಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವನಿಗೆ:—'ಬಳವಂತರಾವ, ಸುಮ್ಮನೆ ಒದರಿ ಹೈರಾಣಾಗಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವವರು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಧಣಿಯಾದ ಸಿ. ಆರ್. ನು ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನಿಂದ ಸಂಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ,' ಎಂದ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವನು ಆವೇಶದಿಂದ—'ಇದು ತೀರ ಸುಳ್ಳು.' ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ಬಾಗಿಲ ತೆರೆಯ ಹೋದನು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಜಗ್ಗಿ—'ನಾನು ಸುಳ್ಳಾಡಿಲ್ಲ; ಹಾಗು ಹಾಗೆ ಸುಳ್ಳಾಡುವ ಆಭ್ಯಾಸವೂ ನನಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ

ಅಂತ್ಯಕಾಲ ಸಮೀಪಿಸಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಚಡಪಡಿಸಬೇಡ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಕೈಗತ್ತಿಯಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ತುಂಡರಿಸಿ ಚೆಲ್ಲುವದೇ ಖಂಡಿತ' ಎಂದಂದು ಪಾಟೀಲನಿಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವನಿಗೂ ಆ ಗುಳಿಗೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಅವುಗಳ ಒಂದು ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಅವನ ಎದುರಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಿದನು. ಅವನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ, ನನ್ನ ಮೈಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಏರಿ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೆಡವಿ ಎದೆಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತನು. ಅತಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ನಾನು ಅವನನ್ನು ನೆಕ್ಕುರುಳಿಸಿ ಎದ್ದು ಕುಳಿತು, ಅವನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ ಹತ್ತಲು, ಆತನು ದೈನ್ಯಭಾವದಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದನು; ಕೂಡಲೆ ನಾನು ಆ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಅಪನ ಮುಂದಿರಿಸಿದೆನು ಅವನು ಆದರೋಳಗನ ದೊಂದು ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ತಿಂದನು; ಮಿಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನೂ ತಿಂಡೆನು; ಆದರೆ ಆ ದುಷ್ಟಶಿಕ್ಷಕ-ಶಿಷ್ಯಪರಿಪಾಲಕ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಈ ಸಾರಿಯೂ ಆ ಗುಳಿಗೆಯಲ್ಲಿಯ-ವಿಷಾಕ್ಷಗುಳಿಗೆಯೇ ಬಳವಂತನ ಜಠರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು; ಮತ್ತು ತುಸು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅವನ ದೇಹಾವಸಾನವೂ ಆಯಿತು. ಆಗ ನನ್ನ-ಮೂಗು-ಬಾಯಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾಯಿತು ಆಗಲೂ ನಾನು ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಆ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬೊಟ್ಟು ಎದ್ದಿ 'ಸೇಡು' ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಸುಣ್ಣದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದೆನು

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕೆಲಸವಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನಕು ಹರಿಯಿತು ನಾನು ಆ ಕೋಣೆಯೊಳಗಿದ್ದೀದೀಪವಾರಿಸಿ, ಹೊರಗಿರಿಸಿದಲೇ ಆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಒಳ ಆಗಲಿ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಧರ್ಮಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದೆನು ಅದು ವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಯಾರೂ ಎದ್ದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೆ ಸ್ವೇಶಸ್ಥನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಯನ್ನೇರಿ ನಾನು ಮನೆಗೆ ಬಂದೆನು

ಮರುದಿನ ಆ ಋಷಿಗಳ ಸುದ್ದಿ ಊರ ತುಂಬ ಹಬ್ಬಿತು. ಅಗಲೇ ಈ ಊರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕೆಂದ ನನಗೊಮ್ಮೆ ಅನಿಸಿತು; ಆದರೆ ಪೋಲೀಸರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ತಮ್ಮ ಬಲೆಯನ್ನೊಡ್ಡಿ ರಬಹುದೆಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಬಲು ಓಹೋಗದಿವ ನನ್ನ ಬೇತನ್ನು ನಾನು ರಹಿತಗೊಳಿಸಿದೆನು. ಆ ನನ್ನ ಪ್ರಿಯಳ ಉಂಗುರವನ್ನು ಈ ಊರಲ್ಲ ಚೆಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟಿ ಹೋಗುವ ಮನಸ್ಸಾಗ ದಿದ್ದುದೂ ನನ್ನ ಪ್ರಯಾಣ ರಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಬಂದುದೇನೆಂದರೆ:—'ಇನ್ನು ನಾನು ಬದುಕಿರುವದೇತಕ್ಕಿ? ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಮೊದಲೇ ಪರ

ಲೋಕವನ್ನು ಕುರಿತು ಗಮಿಸಿದ್ದು, ನನ್ನ ಭಾರ್ಯೆಯು-ತಾರೆಯು-ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವಳು. ಅಂದಮೇಲೆ ನಾನೇ ಈ ಖೂನಿನ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಮರಣದಂಡನೆಯನ್ನೇಕೆ ಅನುಭವಿಸಬಾರದು?' ಆದರೆ ಗಲ್ಲಗೇರಿಸುವ ಆ ಭಯಂಕರ ದೃಶ್ಯವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಲು, ನನ್ನ ಆ ಕಲ್ಪನೆಯು ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ಜೀರ್ಣಿಸಿತು.

ಆ ಖೂನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನನ್ನ ಮೂಗು-ಬಾಯಿಗಳೆಂಪ ಆಗಾಗ್ಗೆ ರಕ್ತವುಸ್ರವಿಸಹತ್ತಿತು ಪರಿಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಆ ರಕ್ತಶ್ರಾವದಿಂದ ನಾನು ಇನ್ನು ಒಹಳ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಬದುಕುವದಿಲ್ಲೆಂದು ನನ್ನದು ನನಗೇ ಅನಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು ಅದರಿಂದಲೂ ನಾನಾಗಿ ಪೋಲೀಸರ ಕೈಗೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪರಾಜಿತ್ರನಾದೆನು.

ಖೂನಾದ ಮೂರನೆಯ ದಿನ ವೃತ್ತಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಂಗುರ ಸಂಬಂಧದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಓದಿದೆನು. ಕೊಲೆಗಾರನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಪೋಲೀಸರು ಈ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಮೊದಲು ಅನಿಸಿತು; ಆದರೆ ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಗೆ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಂಥ ಡಾಕ್ಟರನು-ಆದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ದೇಶದ ಡಾಕ್ಟರನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆ ನೋಟೀಸು ಖೂನಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಊಹಿಸಿ, ಮುಷ್ಟಿನ ಮುದುಕೆಯ ವೇಷದಿಂದ ನಾನು ಡಾಕ್ಟರರ ಕಡೆಗೆ ಹೋದೆನು. ಉಂಗುರವು ನನ್ನ ದಲ್ಲೆಂದು ಕೂಡಲೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು; ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಅದನ್ನು ಮೂಗು ಮುರಿಯುತ್ತ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬಂದೆನು.

ತದನಂತರ ನಾನು ಎಕ್ಕಾಬಂಡಿಗಳ ಅಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿರಲು, ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕರೆದನು. ಡಾಕ್ಟರರ ಮನೆಯ ಬಾವಿಯೆಂಬದು ಮೊದಲೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗು ಭಗವಾನ್ ದಾಸರೆಂಬ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ನಾನು ಈ ಮೊದಲಿಂದಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಡಾಕ್ಟರ ಹಾಗು ಭಗವಾನ್ ದಾಸರಿದ್ದ ಆ ಮನೆಯ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನಾನು ಬರುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ನನ್ನ ದೈವವೇ ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಳೆತಂದಿತು! ಈ ಕೇಸಿನ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ದಾಸ ರಿರದಿದ್ದರೆ, ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದು ಯಾವ ಪೋಲೀಸ ಇಲ್ಲವೆ ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸನಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇನ್ನು ೨-೩ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಸದ್ದಿ

ಲ್ಲದಂತೆ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಇರಲಿ. ಮುಂದೇನಾಯಿ ತೆಂಬದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

o

o

o

ನಾನು ಇದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮೂಗು ಬಾಯಿಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮೋ ಸಾರೆ ರಕ್ತವು ಪ್ರವಹಿಸಿತು. ಅದರಿಂದ ಇನ್ನು ನನ್ನ ಅವಸಾನ ಕಾಲವು ತೀರ ಸಮೀಪಿಸಿತು. ಈ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಸಾರೆಯು ರಕ್ತಸ್ರಾವವಂತೂ ನಿಲ್ಲಲೊಲ್ಲದು. ನಾನು ಖುನಿಗಾರನಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಆ ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಸೇಡುತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹವ್ಯಾಸವು ನೂತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು; ಆ ದುರಾತ್ಮರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ದಂಡನೆಯಾಯಿತು. ನಾನು ಈಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಆನಂದದಿಂದ....ಸಾ....ಯು....ತ್ತೇ....ನೆ....ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು....ತಾರೆಯು ನ....ನ್ನ....ನ್ನು....ಕ....ರೆ....ಯು....ತ್ತ....ರಿ....ರು....ವ....ಳು... ಬಂದೆ....ತಾ....ರಾ....ಬಂ....ದೆ....ನು!!!

